

SULIT

No. Siri : 2019 / 06

LAPORAN
JAWATANKUASA SIASATAN
TADBIR URUS, PEROLEHAN DAN
KEWANGAN KERAJAAN
(JKSTUPKK)

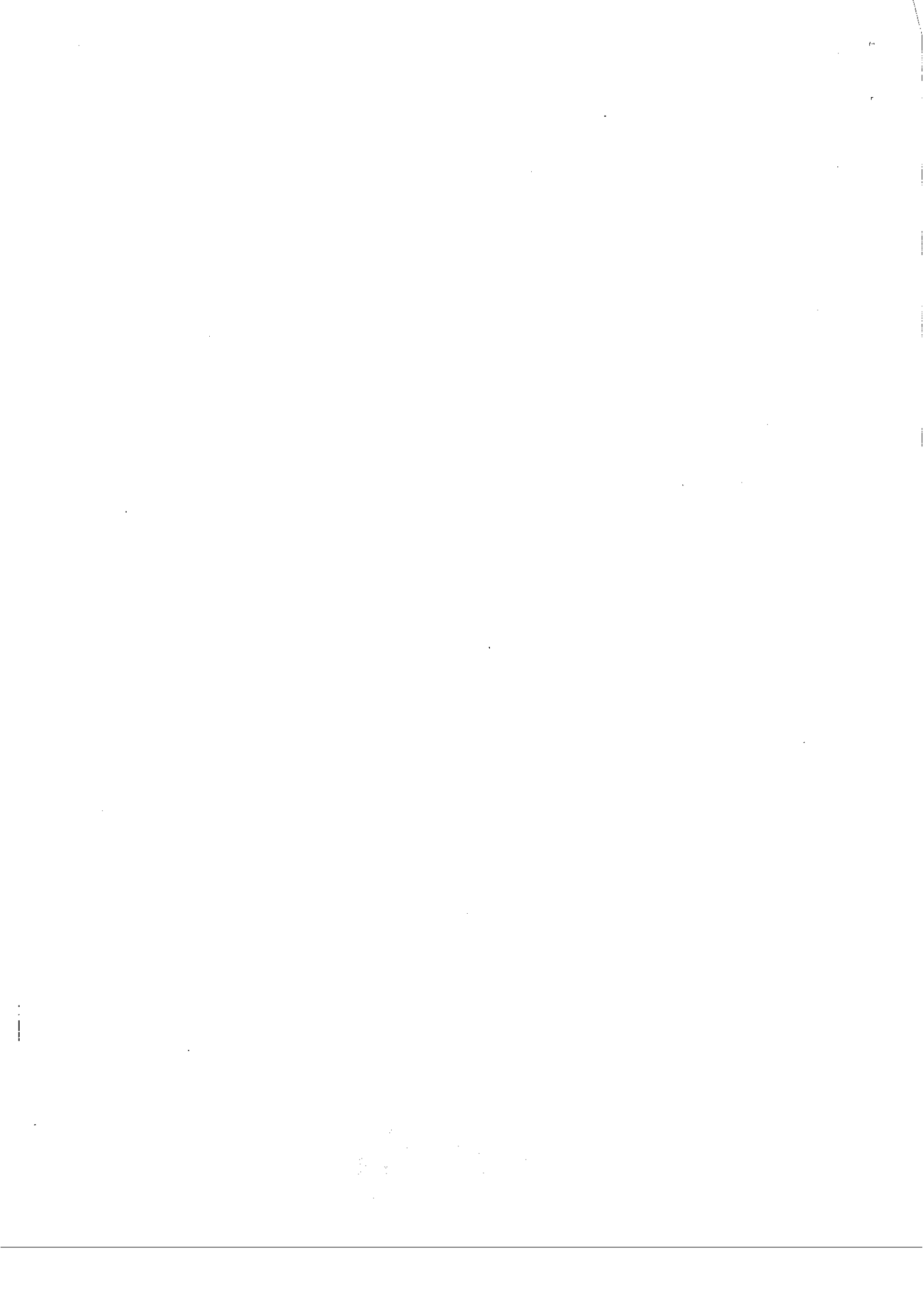

JAWATANKUASA SIASATAN TADBIR URUS,
PEROLEHAN DAN KEWANGAN KERAJAAN (JKSTUPKK)
JABATAN PERDANA MENTERI

LAPORAN SIASATAN
PEROLEHAN ENAM BUAH
SECOND GENERATION PATROL VESSEL
(SGPV), BERKEUPAYAAN
LITTORAL COMBATANT SHIP (LCS)
TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA,
KEMENTERIAN PERTAHANAN MALAYSIA

TERBUKA

SULIT

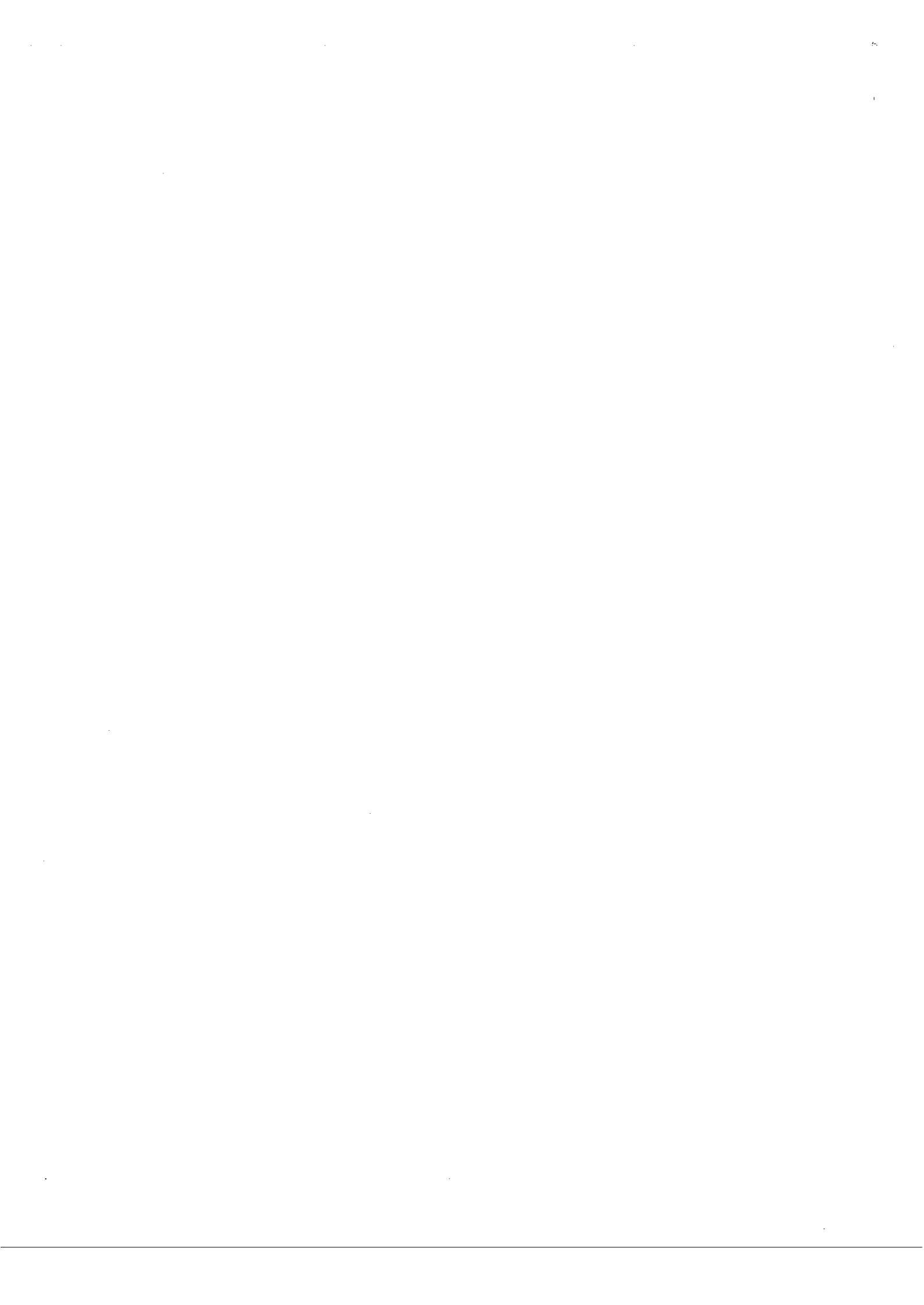
**SENARAI KEAHLIAN JAWATANKUASA SIASATAN TADBIR URUS,
PEROLEHAN DAN KEWANGAN KERAJAAN (JKSTUPKK),
JABATAN PERDANA MENTERI**

AHLI JAWATANKUASA:

1. YBHG. TAN SRI AMBRIN BIN BUANG - PENERUS
2. YBHG. DATUK DR. MOHD TAP BIN SALLEH
3. YBHG. TAN SRI DR. ABDUL SAMAD BIN ALIAS
4. YBHG. DATIN PADUKA ONG SWEE LENG
5. YBHG. DATO' SAMARAJOO MANIKAM
6. YBHG. DATO' SRI AKHBAR BIN HAJI SATAR
(Mulai Mei 2019)
7. YBHG. DR ZULQARNAIN BIN LUKMAN
(Julai 2018 - Julai 2020)

TERBUKA

RINGKASAN EKSEKUTIF SIASATAN
PEMBEKALAN ENAM BUAH *SECOND GENERATION*
PATROL VESSEL (SGPV) BERKEUPAYAAN *LITTORAL COMBATANT SHIP*
(LCS) TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA
KEMENTERIAN PERTAHANAN MALAYSIA

Perolehan LCS ini adalah bertujuan untuk meningkatkan keupayaan armada Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) berdasarkan *Force Development Plan For The Royal Malaysian Navy Up To Year 2020*. Tujuannya ialah bagi memastikan armada negara ditingkatkan secara seimbang dan berkemampuan tinggi untuk mengawasi kawasan perairan Malaysia. Perolehan dilaksanakan secara Rundingan Terus dengan Syarikat Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. (BNS) untuk membekalkan enam buah LCS dengan had bumbung asal berjumlah RM9 bilion dan dipinda kepada RM9.13 bilion. Tempoh pelaksanaan perolehan selama 10 tahun mulai 3 Oktober 2013 hingga 2 Oktober 2023. Sehingga 31 Mei 2019, kemajuan keseluruhan pelaksanaan kontrak adalah sebanyak 53.29% berbanding perancangan 74.73% atau kelewatan 23 bulan. Sejumlah RM5.94 bilion atau 65.03% daripada RM9.13 bilion telah dibuat pembayaran oleh KEMENTAH. Antara kelemahan tadbir urus, perolehan dan kewangan yang ditemui oleh Jawatankuasa Siasatan adalah seperti berikut:

- i. Pemilihan reka bentuk, *Combat Management System* dan sebahagian peralatan utama LCS dibuat berdasarkan syor dan pandangan BNS sebaliknya bukan sepenuhnya daripada TLDM selaku pengguna (*end user*);
- ii. *Due diligence* yang komprehensif tidak dilaksanakan oleh KEMENTAH bagi menilai keupayaan BNS untuk melaksanakan kontrak pembinaan LCS;
- iii. Kelewatan projek sejak tahun 2015, meliputi *Basic Design* dan *Detailed Design* yang sehingga kini masih belum dimuktamadkan; isu perolehan peralatan, *production drawings*, kekurangan tenaga kerja, jurutera tidak mahir, masalah kerjasama dengan Naval Group dan penghantaran *steel kits* yang lewat diterima serta masalah kecairan (*cash flow*) dan hutang yang tinggi ditanggung oleh BNS;

TERBUKA

- iv. Kegagalan untuk memuktamadkan isu pertukaran peralatan *Integrated Platform Management System* (IPMS) dan *Decoy Launching System* (DLS) serta *Implementation Schedule* yang berlarutan sehingga kini menyebabkan impak kos yang tinggi dan tambahan masa yang panjang akan ditanggung oleh Kerajaan. Juga, terdapat tuntutan kos bagi *Surface to Surface Missile*; dan
- v. Kontrak lewat ditandatangani; bon pelaksanaan terkurang dikutip dan tempoh kuatkuasakan bon tidak mengikut kontrak serta isu *capping Liquidated Damages* (LD) dalam kontrak.

Sehubungan itu, Jawatankuasa Siasatan mengesyorkan hala tuju kontrak LCS, dan sekiranya ingin meneruskan kontrak perkara berikut dilaksanakan oleh KEMENTAH, TLDM dan Syarikat BNS:

- i. Memuktamadkan segera pertukaran peralatan IPMS, DLS dan pelanjutan tempoh kontrak (*Revised Implementation Schedule*) bagi elakkan peningkatan kos dan tambahan masa menyiapkan pembinaan LCS;
- ii. BNS segera menyiap dan memuktamadkan *Detailed Design*;
- iii. Kawalan ketat oleh Pegawai Pengawal ke atas bayaran kemajuan kepada BNS supaya sumber kewangan Kerajaan hanya digunakan untuk membiayai pembinaan LCS sahaja
- iv. BNS meningkatkan amalan tadbir urus pengurusan kewangan dan perolehan peralatan bagi memastikan harga diperolehi ialah *value for money* untuk Kerajaan;
- v. KEMENTAH memperkemaskan pengurusan kontrak khususnya *capping* dalam LD tidak dimasukkan dalam *Supplementary Contract* supaya LD dapat dikuatkuasakan bagi penyerahan kapal yang lewat; dan
- vi. Kajian *cost benefit* dilaksanakan bagi mengelakkan kos projek terus meningkat dan Kerajaan perlu mempertimbangkan sama ada untuk meneruskan pembinaan keenam-enam LCS atau mengurangkan bilangannya.

Sekiranya, Kerajaan berhasrat menamatkan kontrak, KEMENTAH perlu mematuhi klausa-klausa yang terkandung di dalam kontrak dan perkara-perkara berikut dipertimbangkan:

- i. Sejumlah RM5.94 bilion telah dibelanjakan oleh Kerajaan tetapi setakat 31 Mei 2019, prestasi pembinaan bagi lima LCS hanya antara 1.55% hingga 36.75% dan LCS 6 masih belum bermula pembinaan;
- ii. Pencapaian fizikal keenam-enam buah LCS tersebut masih berbaki antara 63.25% hingga 100%, adalah dijangkakan baki peruntukan kewangan sebanyak RM3.19 bilion (RM9.13 bilion tolak RM5.94 bilion) tidak dapat menampung untuk menyiapkan sepenuhnya pembinaan keenam-enam buah LCS tersebut; dan
- iii. Kedudukan aliran tunai syarikat BNS setakat 31 Mei 2019 dilihat amat lemah dengan hutang bank sebanyak RM956.89 juta dan hutang kepada pembekal dan OEM sebanyak RM801.11 juta.

Jawatankuasa Siasatan berpendapat, Opsyen 1 iaitu meneruskan kontrak wajar dipertimbangkan oleh Kerajaan. Namun begitu, Jawatankuasa Siasatan mencadangkan KEMENTAH hendaklah segera membentangkan kesemua penemuan siasatan ini, implikasi kewangan Kerajaan dan hala tuju projek berkenaan kepada Jemaah Menteri bagi membolehkan Jemaah Menteri mempertimbangkan dan membuat keputusan yang terbaik mengenai hala tuju pembinaan enam (6) buah LCS tersebut.

Sekretariat

Jawatankuasa Siasatan Tadbir Urus, Perolehan dan Kewangan Kerajaan

Jabatan Perdana Menteri

20 Ogos 2019

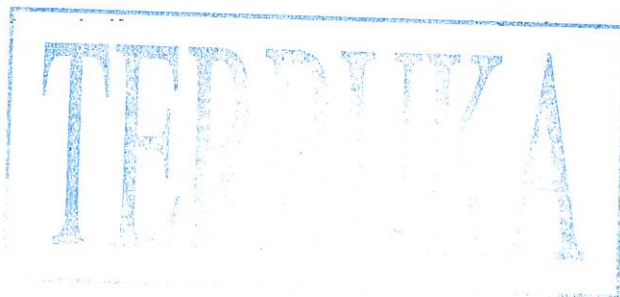

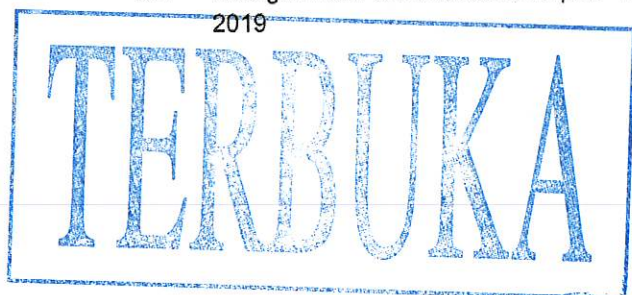
**LAPORAN SIASATAN
PEMBEKALAN ENAM BUAH *SECOND GENERATION*
PATROL VESSEL (SGPV) BERKEUPAYAAN LITTORAL
COMBATANT SHIP (LCS) TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA
KEMENTERIAN PERTAHANAN MALAYSIA**

KANDUNGAN

1. TUJUAN.....	5
2. LATAR BELAKANG	5
3. STATUS PELAKSANAAN	23
4. OBJEKTIF SIASATAN.....	25
5. SKOP DAN METODOLOGI SIASATAN	26
6. RUMUSAN PENEMUAN SIASATAN	26
6.1 Kelemahan Perancangan	26
6.2 Kelemahan Proses Perolehan	39
6.3 Kelemahan Pengurusan Kontrak	45
6.4 Kelemahan Klausula Kontrak	78
7. SYOR	79
(i) Opsyen 1 – Meneruskan Kontrak.....	79
(ii) Opsyen 2 – Menamatkan Kontrak	80
8. PENUTUP	80

BIL.	SENARAI JADUAL	MUKA SURAT
1.	Konsortium Yang Terlibat Dalam Perjanjian Penswastaaan	6
2.	Perubahan Struktur Ekuiti PSC-NDSB Sebelum Dan Selepas Pengambilalihan Oleh Boustead Holdings Berhad Pada Tahun 2005	7
3.	Penyerahan Kapal NGPV Oleh Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.	7
4.	Surat Menyurat/Memo Cadangan Spesifikasi Reka Bentuk LCS	11
5.	Pengeluaran Surat Setuju Terima Dan Bayaran Pendahuluan Kepada Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.	15
6.	Butiran Rundingan Tawaran Harga	16
7.	Butiran Projek <i>Littoral Combatant Ship</i>	18
8.	Senarai Peralatan Utama LCS	19
9.	Pemilikan Syarikat Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd Setakat 20 Jun 2019	20
10.	Pemilikan Syarikat Boustead Holdings Bhd Setakat 21 Februari 2019	21
11.	Pemilikan Syarikat Perstim Industries Sdn. Bhd Setakat 21 Februari 2019	23
12.	Cadangan Pindaan Penyerahan <i>Littoral Combatant Ship</i> oleh Syarikat	25
13.	Perbandingan Reka Bentuk Dan <i>Combat Management System</i>	29
14.	Pemilihan Peralatan Dan Sub Sistem Utama	32
15.	<i>Due Diligence</i> Yang Komprehensif	33
16.	Bayaran Pendahuluan Kepada Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.	34
17.	Kedudukan Kewangan Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. Bagi Tahun Kewangan 2014, 2015, 2016 , 2017 Dan 2018	36
18.	Kedudukan Pinjaman Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. Setakat 31 Mei 2019	37
19.	Mesyuarat Rundingan Harga Yang Diadakan	40
20.	Ringkasan Skop Kontrak Yang Dkeluarkan	41
21.	Penyelarasan Bagi Kos Pakej <i>Integrated Logistic Support (ILS)</i>	43
22.	Pecahan Harga <i>Integrated Logistic Sup Dan Trial Aids</i>	44
23.	Punca Kelewatan Dan Kesan Kelewatan LCS 1 Hingga LCS 5 Sehingga 31 Mei 2019	47
24.	Fasa Perancangan Dan Status Setakat 31 Mei 2019	48
25.	Status Perolehan Peralatan LCS Sehingga 31 Mei 2019	50
26.	Perincian Pelaksanaan <i>Detail Design</i> Setakat 31 Mei 2019	51
27.	Bilangan <i>Non Conformance Report</i> Yang Dikeluarkan Setakat 30 April 2019	53

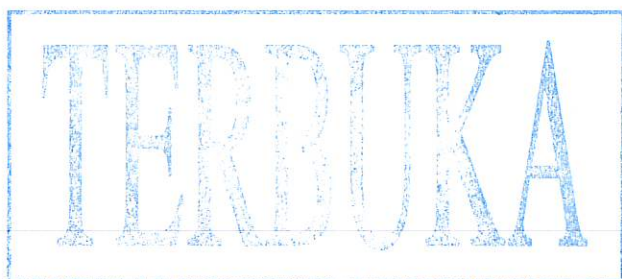

BIL.	SENARAI JADUAL	MUKA SURAT
28.	Perihal Kerja Yang Tidak Disiapkan	55
29.	Permohonan <i>Variation Proposal</i> Oleh Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.	59
30.	Klausa Berhubung <i>Variation Proposal</i> Dan <i>Variation Order</i>	60
31.	Pertukaran Jenama Model <i>Surface To Surface Missile</i> (SSM) Daripada MBDA Exocet Kepada NSM, Kongsberg, Norway	62
32.	Pertukaran <i>Decoy Launching System (DLS)</i> Dari Jenama <i>Super Barricade, Wallop Defence System Ltd.</i> Kepada <i>Sylena Mk2</i> Oleh Syarikat BNS	64
33.	Pertukaran Jenama Model <i>Integrated Platform Management System</i> (IPMS) Dari MTU Callosum Kepada L3 MAPPS	67
34.	Tempoh Menandatangani Kontrak	72
35.	Pengiraan Kos Faedah Pinjaman	75
36.	Perincian <i>Supplementary Contract</i>	76

BIL.	SENARAI GRAF	MUKA SURAT
1.	Trend Pendapatan Dan Kos Operasi	36
2.	Trend Untung/Rugi Dan Kerugian Terkumpul	36
3.	Status Kemajuan Projek Berbanding Perancangan Setakat 31 Mei 2019	45
4.	Prestasi Pelaksanaan Pembinaan LCS1 Hingga LCS 5 Setakat 31 Mei 2019	46

BIL.	SENARAI RAJAH	MUKA SURAT
1.	Spesifikasi <i>Littoral Combatant Ship</i>	9
2.	Status Projek LCS Setakat 31 Mei 2019	56
3.	Pengiraan <i>Liquidated Damages</i>	78

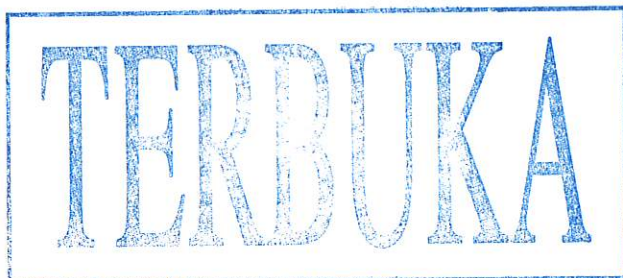
BIL.	SENARAI CARTA	MUKA SURAT
1.	Struktur Kumpulan Boustead Holdings Berhad	22

BIL.

LAMPIRAN

1. Catatan YB Dato' Seri Ahmad Zahid bin Hamidi Atas Surat Syarikat BNS pada 9 Julai 2010
2. Penggunaan Bayaran Pendahuluan
3. Senarai Pemiutang Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. Sehingga 31 Mei 2019
4. Analisis Nisbah Kewangan Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd Bagi Tahun 2014, 2015, 2016, 2017 Dan 2018
5. Rundingan Harga Terperinci Berdasarkan Tawaran Oleh Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.
6. Senarai OEM Dan Sub Kontraktor Yang Telah Tandatangani Program Pengukuhan Ekonomi Dan Program *Offset*

TERBUKA

**LAPORAN SIASATAN
PEMBEKALAN ENAM BUAH *SECOND GENERATION*
PATROL VESSEL (SGPV) BERKEUPAYAAN *LITTORAL COMBATANT SHIP*
(LCS) TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA
KEMENTERIAN PERTAHANAN MALAYSIA**

---

1. TUJUAN

Tujuan kertas adalah untuk melapor penemuan siasatan terhadap Pembekalan Enam (6) Buah *Second Generation Patrol Vessel (SGPV) Berkeupayaan Littoral Combatant Ship (LCS)* Tentera Laut Diraja Malaysia secara rundingan terus dengan Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. (BNS) dan mengesyorkan hala tuju projek ini.

2. LATAR BELAKANG

Pendahuluan

- 2.1 Pada tahun 1990, Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) telah mengenal pasti keperluan perolehan 27 buah kapal peronda (*Patrol Vessel / PV*) untuk melengkapkan TLDM dengan peralatan yang canggih, terkini dan mampu mempertahankan perairan negara dengan cekap dan berkesan. Sebagai permulaan, untuk menggantikan 21 buah kapal jenis *Patrol Craft* dan 6 buah kapal ronda laju yang telah menjangkau usia 25 tahun pada tahun 2000, satu kertas cadangan telah dikemukakan dan dibincangkan dalam Mesyuarat Jemaah Menteri pada 15 September 1993. Mesyuarat bersetuju untuk melantik Naval Dockyard Sdn. Bhd. (NDSB) iaitu sebuah syarikat milik Menteri Kewangan Diperbadankan sebagai kontraktor utama untuk membina dan membekalkan PV kepada Kerajaan dengan bantuan dan latihan daripada pakar atau limbungan asing.

TERBUKA

PSC – Naval Dockyard Sdn. Bhd.

2.2 Pada tahun 1991, Limbungan TLDM di Lumut, Perak telah diswastakan dan dikenali sebagai Naval Dockyard Sdn. Bhd. (NDSB). NDSB seterusnya diswastakan melalui Perjanjian Penswastan yang ditandatangani pada 11 Disember 1995 antara Kerajaan Malaysia dengan konsortium yang diketuai oleh Penang Shipbuilding and Construction Sdn. Bhd. (PSC) yang kemudiannya dikenali sebagai PSC-Naval Dockyard Sdn. Bhd. (PSC-NDSB). Lima konsortium yang terlibat seperti di **Jadual 1** berikut:

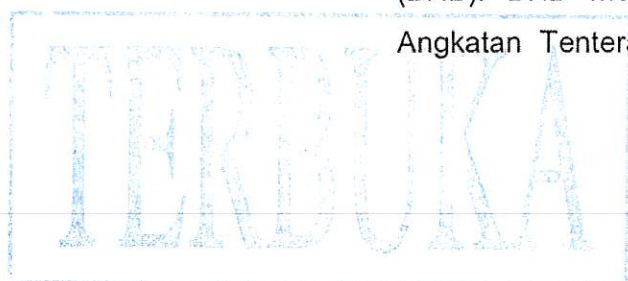
JADUAL 1
KONSORTIUM YANG TERLIBAT DALAM PERJANJIAN PENSWASTAN

BIL.	SYARIKAT	SAHAM	
		%	BIL.
1.	Penang Shipbuliding & Construction Sdn. Bhd.	40	36,000,001
2.	Perstima	30	27,000,001
3.	Lembaga Tabung Angkatan Tentera	15	13,500,000
4.	Suria Barisan Sdn. Bhd	8	7,200,000
5.	Permodalan Perak Berhad	7	6,300,000
JUMLAH		100	90,000,002

Sumber: Perjanjian Penswastan Bertarikh 11 Disember 1995

2.3 Melalui Perjanjian Penswastan ini, NDSB telah dipertanggungjawabkan untuk mereka bentuk, membina, memasang dan mentauliahkan 27 buah kapal peronda (PV) untuk TLDM. Sebagai permulaan, Kerajaan pada 5 September 1998 telah menandatangani kontrak dengan PSC-NDSB bagi membina enam buah kapal peronda Kumpulan Pertama dikenali sebagai *New Generation Patrol Vessel* (NGPV) yang hanya berkeupayaan rondaan dengan konsep *fitted but not with*. Bagaimanapun, PSC-NDSB gagal memenuhi obligasi kontrak kerana sehingga Jun 2005, tiada NGPV berjaya diserahkan.

2.4 Pada 2 Disember 2005, terdapat perubahan struktur PSC-NDSB di mana 58% daripada ekuiti telah dimiliki oleh Boustead Holding Berhad (BHB). BHB merupakan anak syarikat kepada Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) di mana LTAT memiliki ekuiti sebanyak

59.3%. Manakala LTAT pula merupakan salah satu daripada lima ahli konsortium semasa penubuhan PCS-NDSB dan setelah diambil alih oleh BHB. Kedudukan pegangan ekuiti sehingga tahun 2005 seperti di **Jadual 2** berikut:

JADUAL 2
PERUBAHAN STRUKTUR EKUITI PSC-NDSB SEBELUM DAN SELEPAS
PENGAMBILALIHAN OLEH BOUSTEAD HOLDINGS BERHAD
PADA TAHUN 2005

PEMEGANG EKUITI	SEBELUM (%)	SELEPAS (%)
Penang Shipbuilding & Construction Sdn. Bhd.	40	19
Perstima Industries Sdn. Bhd.	30	0
Lembaga Tabung Angkatan Tentera	15	15
Suria Barisan Sdn. Bhd.	8	8
Permodalan Perak Bhd	7	0
Boustead Holdings Bhd.	0	58
JUMLAH	100	100

Sumber: Fail Perolehan NGPV

- 2.5 Pengurusan baru PSC-NDSB yang diterajui oleh BHB telah berjaya menyempurnakan pembinaan enam NGPV secara berperingkat sungguhpun lewat berbanding tarikh sepatutnya mengikut kontrak seperti di **Jadual 3** berikut:

JADUAL 3
PENYERAHAN KAPAL NGPV OLEH BOUSTEAD NAVAL
SHIPYARD SDN. BHD.

KAPAL NGPV	TARIKH PENYERAHAN KAPAL		LEWAT (BIL. HARI)
	MENGIKUT KONTRAK	SEBENAR	
1	30 Sept. 2004	30 Mei 2006	600
2	31 Mac 2006	27 Julai 2006	477
3	31 Dis. 2008	31 Mei 2009	151
4	31 Jul. 2009	30 Nov 2009	122
5	30 Nov. 2009	03 Mei 2010	154
6	31 Mac 2010	22 Dis 2010	180

Sumber: Kontrak Dan Laporan Akhir Projek

Perolehan Kapal *Littoral Combatant Ship* (LCS) Untuk Kegunaan Tentera Laut Diraja Malaysia

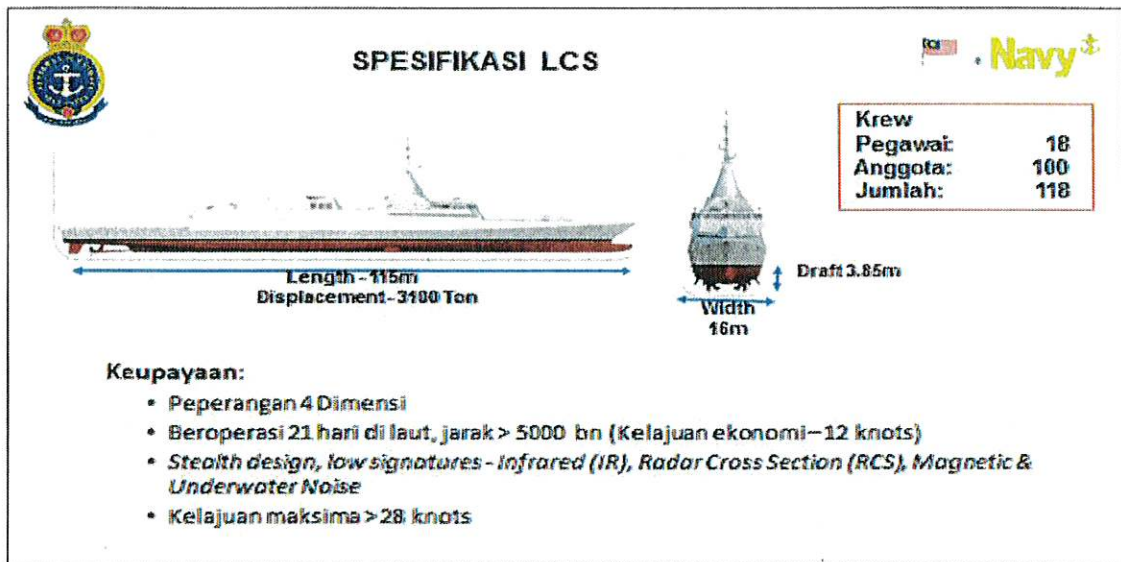
- 2.6 Mesyuarat Jemaah Menteri bertarikh 18 Ogos 2010 telah mengambil maklum mengenai keperluan TLDM untuk meningkatkan keupayaan armadanya berdasarkan *Force Development Plan For The Royal Malaysian Navy Up To Year 2020*. TLDM merangka untuk memiliki 22 kapal kombatan berbanding enam buah yang sedia ada. Ini bermakna pasukan TLDM hanya beroperasi dengan kekuatan 27.3% kemampuan kombatan. Hasrat TLDM meningkatkan keupayaan perang armada sedia ada penting bagi memastikan armada negara dapat ditingkatkan secara seimbang dan berkemampuan tinggi di rantau ini khusus untuk mengawasi kawasan perairan Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan. Selain itu aset sedia ada TLDM yang telah berusia dan sukar disenggara bagi memenuhi keperluan operasi masa kini dan jangka panjang.
- 2.7 Sehubungan itu, bagi meneruskan kesinambungan aktiviti pembinaan kapal, syarikat BHB melalui Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. (BNS) telah mengemukakan cadangan perolehan enam (6) buah *Second Generation Patrol Vessel- Littoral Combatant Ship* (LCS) berasaskan perkara berikut:
- a. syarikat BNS dapat mengatasi jurang aktiviti limbungan serta penggunaan infra dan modal insan yang sedia ada;
  - b. kesinambungan projek pembinaan dapat meningkatkan keupayaan syarikat, mampu berdaya saing dengan limbungan luar negara;
  - c. meningkatkan keupayaan dan kualiti pembinaan kapal syarikat tempatan bagi mendapat pasaran luar negara; dan
  - d. meneruskan kesinambungan *vendor development program* yang melibatkan hampir 2,000 pembekal Bumiputera.

TERBUKA

- 2.8 Perolehan 6 buah kapal peronda yang dikenali sebagai *Littoral Combatant Ship* ini berkeupayaan berperang dalam empat dimensi iaitu Peperangan Anti Permukaan, Anti Udara, Antikapal Selam dan Elektronik. Spesifikasi LCS adalah seperti di Rajah 1 berikut:

RAJAH 1
SPESIFIKASI LITTORAL COMBATANT SHIP

Sumber : Taklimat Pembentangan LCS Oleh TLDM

- 2.9 Pada 16 November 2007, BNS memohon kepada Unit Perancang Ekonomi (UPE) untuk melaksanakan pembinaan enam (6) LCS. Kandungan surat tersebut turut menyatakan perbincangan telah diadakan dengan Menteri Pertahanan, YB Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak di pejabat YB pada 9 Oktober 2007.
- 2.10 UPE melalui surat bertarikh 30 November 2007 secara prinsip tidak mempunyai halangan bagi Kementerian Pertahanan (KEMENTAH) memulakan rundingan dengan BNS untuk urusan perolehan LCS. Pembiayaan projek ini boleh menggunakan peruntukan RMK-10 (tahun 2011 - 2015) dan RMK-11 (tahun 2016 - 2020). Susulan itu, pada 15 Januari 2008, KEMENTAH memohon kelulusan Kementerian Kewangan (MOF) untuk mengeluarkan Surat Niat kepada BNS.

TERBUKA

- 2.11 Pada 10 November 2008, BNS mengemukakan surat kepada YAB Timbalan Perdana Menteri Merangkap Menteri Kewangan, YAB Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Abdul Razak untuk mendapat sokongan agar Surat Niat dikeluarkan ekoran aktiviti pembinaan NGPV akan berakhir serta bagi memastikan kapasiti limbungan Lumut digunakan secara optimum untuk pembinaan kapal baru.
- 2.12 Pada 11 Disember 2008, Markas Tentera Laut (MTL) memaklumkan Bahagian Perolehan untuk mengkaji semula permasalahan yang dihadapi TLDM dalam pembinaan NGPV sebelum Surat Niat dikeluarkan kepada BNS. Ini melibatkan isu seperti tahap kesiapsiagaan, kapal berkualiti rendah, kerosakan berulang ke atas peralatan kapal, isu reka bentuk dan ketidakpatuhan kepada syarat kontrak.
- 2.13 Syarikat BNS sekali lagi pada 22 Jun 2009, telah mengemukakan surat kepada YAB Perdana Menteri Merangkap Menteri Kewangan memohon pertimbangan menyokong pemberian kontrak pembinaan LCS. Justifikasinya adalah supaya rundingan dengan *Original Equipment Manufacturer* (OEM) dapat dilaksanakan serta mengenal pasti sub kontraktor dari dalam dan luar negara untuk menyertai projek.
- 2.14 Berdasarkan surat BNS di para pada 2.13, MOF pada 27 dan 31 Julai 2009 memohon KEMENTAH dan UPE untuk memberikan ulasan kepada permohonan Syarikat BNS. Sehubungan itu, KEMENTAH menyokong Surat Niat dikeluarkan kepada BNS dengan alasan tenaga kerja terlatih dikekalkan, peluang pekerjaan kepada pembekal tempatan dan mengadakan rundingan dengan pihak yang berkaitan.
- 2.15 Pada 3 Ogos 2009, UPE memaklumkan supaya menangguhkan pengeluaran Surat Niat kepada BNS. Sekiranya projek LCS diteruskan, akan meningkatkan nilai projek KEMENTAH yang telah diperuntukkan dalam RMK-9 (tahun 2006 – 2010). Sehubungan itu, pada 8 Oktober 2009, MOF memaklumkan KEMENTAH bahawa

permohonan perolehan BNS hanya akan dipertimbangkan sekiranya peruntukan ada kelak.

- 2.16 Dari tempoh 18 November 2009 hingga 16 Julai 2010, terdapat surat-menyurat/memo dikeluarkan oleh BNS dan TLDM mengenai cadangan spesifikasi, keupayaan dan reka bentuk bagi perolehan LCS. Antara surat menyurat/memo tersebut adalah seperti di **Jadual 4** berikut:

JADUAL 4
SURAT MENYURAT/MEMO CADANGAN SPESIFIKASI REKA BENTUK LCS

BIL	TARIKH	SURAT MENYURAT/MEMO		PERIHAL
		DARI	KEPADA	
1.	18.11.2009	BNS	Panglima Tentera Laut (PTL)	BNS maklumkan cadangan reka bentuk LCS akan dilakukan sendiri oleh tenaga tempatan menggunakan reka bentuk NGPV.
2.	30.12.2009	PTL	Pengarah Urusan, BNS	Menyokong cadangan pembinaan 6 LCS oleh BNS tetapi perlu mengambil kira keperluan TLDM berikut: <ul style="list-style-type: none"> • keupayaan LCS dalam peperangan tiga dimensi persenjataan; • reka bentuk kontemporari yang akan dikaji dan diluluskan mengikut keperluan TLDM; dan • pembinaan dalam tempoh RMK-10 dan RMK-11.
3.	12.03.2010	Pengarah Rancang dan Pembangunan, Markas Tentera Laut	PTL	Pembentangan BNS pada 11 Mac 2010 seperti berikut: <ul style="list-style-type: none"> • cadangan BNS memilih reka bentuk kapal kelas Meko 100; • pembinaan sepenuhnya di Malaysia; • ciri keupayaan dan spesifikasi terlalu umum dan komersial; dan • tempoh pelaksanaan dalam tempoh RMK-10 dan RMK-11.
4.	15.06.2010	Pengarah Rancang dan Pembangunan, Markas Tentera Laut	PTL	Pembentangan opsyen reka bentuk LCS yang diterima oleh BNS: <ul style="list-style-type: none"> • 6 opsyen iaitu (1) Meko 100 dari BNS; (2) Milgem dari STM, Turki; (3) Meko 100 dan German K130 dari Jerman, (4) POVZEE dari Sepanyol; (5) SIGMA dari Belanda dan (6) GOWIND dari Perancis; dan • cadangan opsyen reka bentuk Meko 100 dengan kerjasama dari STM, Turki wajar dipertimbangkan TLDM.

BIL	TARIKH	SURAT MENYURAT/MEMO		PERIHAL
		DARI	KEPADA	
5.	16.07.2010	Pengarah Rancang dan Pembangunan, Markas Tentera Laut	PTL	Mengkaji kelebihan dan kekurangan setiap opsyen reka bentuk yang diterima BNS. Dicadangkan reka bentuk kapal Meko 100 dari BNS bagi struktur air untuk bekerjasama dengan STM, Turki bagi struktur lain.
6.	-	-	-	BNS dihendaki memutuskan rakan kongsi asing dan reka bentuk kapal sebelum 31.01.2011. BNS telah gagal melaksanakannya. (mengikut catatan dalam surat PTL kepada YAB Perdana Menteri bertarikh 07.09.2011).

- 2.17 Pada 8 Julai 2010 pula, BNS telah memajukan surat kepada Menteri Pertahanan, YB Dato' Seri Ahmad Zahid Hamidi memohon pengeluaran Surat Niat. Ini kerana BNS telah membuat persiapan dan perancangan projek LCS sejak dua tahun lalu dan juga untuk meyakinkan OEM bahawa projek ini mendapat mandat Kerajaan Malaysia. Seterusnya YB Dato Seri Ahmad Zahid Hamidi pada 9 Julai 2010 menyokong cadangan tersebut dengan catatan "*Sila laksanakan*" (Rujuk Lampiran 1 : Catatan minit di atas surat daripada syarikat bertarikh 9 Julai 2010).
- 2.18 Pada 2 Ogos 2010, MOF dalam ulasan Memorandum kepada Menteri Pertahanan, menyatakan perolehan LCS akan melibatkan kos yang tinggi. Oleh itu, pelaksanaannya perlu dipertimbangkan dalam konteks keupayaan sumber dan keutamaan negara yang mana kos projek dan siling RMK-10 (tahun 2011-2015) perlu ditentukan sebelum Surat Niat dikeluarkan.
- 2.19 UPE dalam suratnya kepada KEMENTAH pada 11 Oktober 2010, memohon menanggungkan Surat Niat dikeluarkan kepada BNS sehingga penyelarasan semula siling RMK-10 (tahun 2011-2015) dapat dilakukan. Bagaimanapun, UPE sebaliknya pada 14 Oktober 2010 bersetuju pula dengan rayuan KEMENTAH untuk mengeluarkan Surat Niat kepada BNS.

TERBUKA

- 2.20 Pada 15 Oktober 2010, KEMENTAH mengeluarkan Surat Niat untuk perolehan LCS kepada BNS. Surat Niat mensyaratkan supaya perbincangan/rundingan lanjut diadakan antara KEMENTAH dan BNS untuk menetapkan terma-terma teknikal, tawaran harga, struktur dan terma pembayaran dan hal-hal lain.
- 2.21 Pada 11 Februari 2011, KEMENTAH telah mengemukakan permohonan kepada MOF untuk melaksanakan perolehan secara rundingan terus dengan BNS berdasarkan peruntukan diluluskan oleh UPE. Siling peruntukan yang disediakan oleh UPE iaitu berjumlah RM5.959 bilion dalam RMK-10 (tahun 2011-2015) dan baki siling RM3.041 bilion dalam RMK-11 (tahun 2016 – 2020) dengan jumlah keseluruhan perolehan sebanyak RM9 bilion.
- 2.22 Makmal Pengurusan Nilai [*Value Management Lab (VM Lab)*] telah diadakan pada 17 hingga 19 Mac 2011 bagi meneliti perincian skop dan kos keseluruhan perolehan kapal, bidang kerja dan peralatan utama kapal. Kos rumusan *VM Lab* projek ialah RM8.46 bilion dengan setiap satu kapal berharga RM1.41 bilion.
- 2.23 Pada 23 Mac 2011, MOF pada dasarnya bersetuju dengan permohonan KEMENTAH berdasarkan siling peruntukan yang diluluskan oleh UPE dalam RMK-10 (2011 – 2015) dan RMK-11 (2016 – 2020).
- 2.24 Pada 26 Mei 2011, TLDM telah mengadakan taklimat pemilihan reka bentuk dan peralatan LCS kepada YB Menteri Pertahanan, Dato' Seri Ahmad Zahid Hamidi. Semasa taklimat tersebut, TLDM telah memilih reka bentuk kapal jenama SIGMA dari Belanda dan 18 peralatan utama berserta jenama pengeluar. Pemilihan ini dipersetujui oleh YB Menteri Pertahanan selepas TLDM telah membuat pemilihan terperinci opsyen reka bentuk yang dibentangkan oleh BNS seperti di Jadual 4.
- 2.25 Bagaimanapun, pada 11 Julai 2011, YB Menteri Pertahanan telah menukar pendiriannya memilih reka bentuk GOWIND, DCNS dari Perancis sebagaimana yang syorkan oleh BNS dalam surat syarikat kepada YB Menteri Pertahanan pada 8 Julai 2011. Syarikat BNS terus

mengeluarkan surat niat kepada DCNS pada 13 Julai 2011 bagi memulakan proses *Conceptual Design* dan *Design Review* dengan pihak DCNS.

- 2.26 PTL pada ketika itu, Laksamana Tan Sri Abdul Aziz bin Haji Jaafar, mempertahankan pendiriannya dan konsisten memilih reka bentuk SIGMA dari Belanda dalam pembinaan LCS. Ini jelas diperlihatkan dalam surat PTL kepada Ketua Setiausaha KEMENTAH pada 17 Ogos 2011 dan kepada YAB Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak pada 7 September 2011.
- 2.27 Pada 14 Disember 2011, KEMENTAH telah mengemukakan permohonan kepada MOF untuk kelulusan mengeluarkan Surat Setuju Terima (SST) kepada BNS. Berdasarkan kandungan SST menetapkan syarat reka bentuk GOWIND dan *Combat Managemnt System* (CMS) jenama SETIS serta 17 peralatan/sub sistem. Pada 15 Disember 2011, MOF bersetuju meluluskan pengeluaran SST kepada BNS dengan had bumbung berjumlah RM9 bilion.
- 2.28 Pada 16 Disember 2011, KEMENTAH telah memohon kepada MOF untuk membuat bayaran pendahuluan sebanyak 20% daripada nilai had bumbung kontrak (RM9 bilion) iaitu bersamaan RM1.8 bilion. Namun begitu KEMENTAH mencadangkan untuk membuat bayaran pendahuluan sebanyak RM500 juta terlebih dahulu dengan mengambil kira aliran tunai KEMENTAH pada tahun 2011 dan baki bayaran pendahuluan tersebut akan dibuat pada tahun 2012. Walau bagaimanapun, melalui surat bertarikh 21 Disember 2011, MOF bersetuju meluluskan bayaran pendahuluan sebanyak RM500 juta kepada BNS.
- 2.29 Seterusnya pada 27 September 2013, SST dipinda (pindaan pertama) khususnya untuk bayaran pendahuluan kedua sejumlah RM700 juta atas rayuan BNS untuk mendapatkan baki RM1.3 bilion. BNS dikehendaki mengemukakan bon pelaksanaan sejumlah RM45 juta. Jumlah keseluruhan bayaran pendahuluan yang dipersetujui di

TERBUKA

peringkat SST adalah sebanyak RM1.2 bilion atau 13.33% daripada nilai kontrak RM9 bilion.

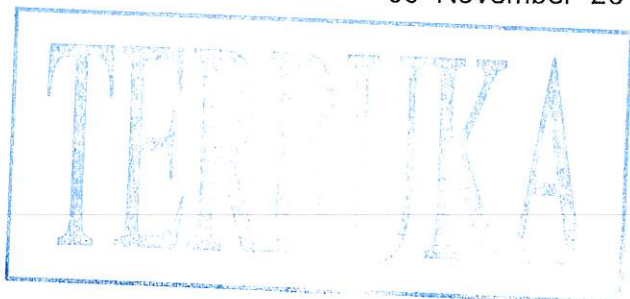
- 2.30 Selanjutnya pada 6 Januari 2014, SST dipinda sekali lagi (pindaan kedua) dengan bayaran pendahuluan ketiga kepada BNS berjumlah RM170 juta. Namun hanya sejumlah RM164,997,803 dibayar pada 10 Januari 2014. Jumlah keseluruhan bayaran pendahuluan di peringkat SST adalah berjumlah RM1,364,997,803 iaitu 14.95% daripada nilai kontrak. Ringkasan SST yang dikeluarkan adalah seperti Jadual 5 berikut:

JADUAL 5
PENGELUARAN SURAT SETUJU TERIMA DAN BAYARAN
PENDAHULUAN KEPADA BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.

BIL.	TARIKH SURAT (SST)	BAYARAN PENDAHULUAN (RM)	PERKARA
1	16.12.2011	500,000,000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kelulusan bayaran wang pendahuluan oleh MOF pada 21.12.2011 ▪ Jaminan bank berjumlah RM500 juta
2	27.09.2013	700,000,000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kelulusan bayaran wang pendahuluan oleh MOF pada 12.09.2013 ▪ Bon pelaksanaan sejumlah RM45 juta dikemukakan oleh BNS pada 03.10.2013 ▪ Jaminan bayaran pendahuluan dikecualikan
3	06.01.2014	164,997,803	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kelulusan bayaran wang pendahuluan oleh MOF pada 19.12.2013 berjumlah RM170 juta ▪ Jaminan bayaran pendahuluan dikecualikan
JUMLAH		1,364,997,803	

Sumber: Fail Bahagian Perolehan, KEMENTAH

- 2.31 Rundingan Harga telah dilaksanakan beberapa kali dengan tawaran komersial diterima daripada BNS bernilai RM9.591 bilion pada November 2011. Bagaimanapun, BNS kemukakan tawaran baru berjumlah RM10.524 bilion untuk pelaksanaan rundingan harga. Peringkat awalnya terdapat tiga rundingan harga; iaitu yang pertama pada 15 Oktober 2012, kedua pada 16 Oktober 2012 dan ketiga pada 05 November 2012 dengan rundingan harga dipersetujui berjumlah

RM9.693 bilion. Butiran rundingan harga tersebut adalah seperti di **Jadual 6** berikut:

JADUAL 6
BUTIRAN RUNDINGAN TAWARAN HARGA

TARIKH	MESYUARAT	HARGA ASAL (RM JUTA)	HARGA DIRUNDINGKAN (RM JUTA)	PERBEZAAN (RM JUTA)
15.10.2012	Pertama	10,524.59	9,472.00	(1,052.59)
16.10.2012	Kedua	10,300.00	9,675.00	(625.00)
05.11.2012	Ketiga	9,675.00	9,693.00	18.00
10.07.2013	Keempat	9,693.00	9,000.00	(693.00)

Sumber: Minit Mesyuarat Rundingan Harga

- 2.32 Bagaimanapun, pada 18 Januari 2013, KEMENTAH telah memohon kelulusan UPE supaya kos projek dinaikkan kepada RM10.199 bilion untuk mengambil kira *witholding tax*, spesifikasi reka bentuk *stealth level* kapal, peningkatan fasiliti helikopter EC725, pembangunan infrastruktur *Shore dan Software Integration Facility* serta aktiviti ujian penerimaan sebagaimana dipohon BNS.
- 2.33 UPE dalam maklum balasnya pada 27 Februari 2013, tetap mengekalkan kos projek pada RM9 bilion. UPE juga mencadangkan pembinaan bilangan kapal **dikurangkan kepada lima (5) buah** dan menegaskan sepatutnya kos peralatan dan perkhidmatan yang ditawarkan BNS perlu dikurangkan. **Bagaimanapun, cadangan pengurangan kapal tersebut kepada lima (5) buah tidak dipersetujui oleh TLDM.**
- 2.34 Pada 10 Julai 2013, rundingan harga keempat diadakan dan bersetuju merundingkan harga selaras had bumbung berjumlah RM9 bilion. Oleh itu, beberapa elemen *Integrated Logistic Support* (ILS) digugurkan. Seterusnya **MOF memuktamadkan harga kontrak pada 12 September 2013**, tertakluk kepada perkara berikut:

- a. siling peruntukan seperti yang diluluskan iaitu RM9 bilion oleh UPE, JPM;
- b. tidak termasuk *withholding tax* dan peralatan *Integrated Logistic Support (ILS)*;
- c. bayaran pendahuluan berjumlah RM700 juta tanpa mengemukakan jaminan bank dengan syarat bon pelaksanaan dikemukakan sebelum pendahuluan dibayar; dan
- d. pertukaran peralatan *Altitude Heading and Reference (AHRS)* dari jenama Raytheon kepada AHRS Ixsea Phins diluluskan dan seterusnya memastikan kontrak **ditandatangani dalam tempoh empat bulan dari tarikh kelulusan muktamadkan harga.**

2.35 Pada 10 Disember 2013, BNS mengemukakan surat kepada YAB Perdana Menteri memohon untuk menggunakan *dual currency* bagi sebahagian pembayaran peralatan dan perkhidmatan dari luar negara. Selain itu, turut memohon pembayaran kemajuan projek dibuat mengikut aliran tunai yang tinggi bagi tahun 2014.

2.36 Pada **23 Jun 2014**, mesyuarat Projek Perolehan Enam (6) Buah LCS telah diadakan yang dipengerusikan oleh **YAB Perdana Menteri**, telah memutuskan untuk mengekalkan harga kontrak berjumlah **RM9 bilion** dan menetapkan perkara berikut:

- a. BNS dibenarkan membuat pinjaman bagi menampung kekurangan peruntukan-tahun-2014 dan 2015 di mana kos pinjaman akan dibiayai secara bersama oleh BNS dan Kerajaan pada kadar 50:50;
- b. kontrak akan dimeterai dalam *dual currency* menggunakan Ringgit dan Euro;
- c. diberikan pengecualian *withholding tax*; dan
- d. peruntukan akan disediakan oleh UPE sebanyak RM500 juta pada tahun 2014, **RM1 bilion setahun bermula pada tahun 2015**

TERBUKA

sehingga 2019. Manakala baki projek ini akan diagihkan dalam tempoh tahun 2020 hingga 2023.

- 2.37 Pada 17 Julai 2014, kontrak utama telah ditandatangani antara BNS bersama KEMENTAH. Bagi tujuan pelaksanaan projek, empat (4) *supplementary contract* yang lain telah dimeterai. Maklumat lengkap butiran perolehan dan kontrak yang dimeterai bagi projek LCS adalah seperti di Jadual 7.

JADUAL 7
BUTIRAN PROJEK LITTORAL COMBATANT SHIP

PERIHAL	KETERANGAN
Tujuan Perolehan	Perolehan Enam (6) Unit Kapal <i>Littoral Combat Ship</i> (LCS) Tentera Laut Diraja Malaysia
Agensi Pengguna	Tentera Laut Diraja Malaysia, KEMENTAH
Kaedah Perolehan	Rundingan Terus
Jenis Peruntukan	Pembangunan
Jumlah Peruntukan Disediakan	RM 9.128 billion
Tarikh Surat Niat	15 Oktober 2010
Tarikh Kelulusan Rundingan Terus	23 Mac 2011
Tarikh Kelulusan SST dikeluarkan	15 Disember 2011
Tarikh Surat Setuju Terima <ul style="list-style-type: none"> • Asal • Pindaan Pertama • Pindaan Kedua 	16 Disember 2011 27 September 2013 06 Januari 2014
Tarikh Kontrak Tandatangani	17 Julai 2014
Tempoh Kontrak	10 tahun (3 Okt 2013 hingga 2 Okt 2023)
Nilai Kontrak Asal	RM 9 billion
Nilai Kontrak Dipinda	RM9.128 billion
Jumlah Bon Pelaksanaan	RM45 juta (diserahkan pada 3 Oktober 2013)
Wang Pendahuluan	RM1,364.997,803 (Wang jaminan bagi bayaran pendahuluan jumlah RM864,997,803 dikecualikan oleh MOF)
Kontrak Tambahan (<i>Supplementary Contract</i>)	i. Pertama ditandatangani : 27 Mac 2015 ii. Ke-2 ditandatangani : 14 Sep 2015 iii. Ke-3 ditandatangani : 30 Nov 2016 iv. Ke-4 ditandatangani : 24 Nov 2017

Sumber: Surat Setuju Terima Dan Kontrak

- 2.38 Sungguhpun, kontrak utama bagi pelaksanaan projek LCS adalah antara Kerajaan dan BNS, **back to back contract** turut ditandatangani oleh BNS dengan OEM dari lima (5) negara untuk perolehan peralatan utama dan sokongan seperti di Jadual 8. Selain itu, **sebanyak 154 syarikat pembekal dan perkhidmatan tempatan** juga terlibat dalam pelaksanaan projek ini.

JADUAL 8
SENARAI PERALATAN UTAMA LCS

BIL.	PERALATAN	JENAMA/ MODEL/	NEGARA PENGELUAR
1.	<i>Main Propulsion System</i>	MTU	Jerman
2.	<i>Gearbox</i>	Renk	Jerman
3.	<i>Power Generator</i>	MTU	Jerman
4.	<i>Integrated Platform Management System</i>	MTU Callosum	Perancis
5.	<i>Surface To Air Missile (SAM))</i>	MBDA VL MICA	Perancis
6.	<i>Medium Calibre Gun</i>	BAE Bofors 57mm	United Kingdom
7.	<i>Gun Small Calibre</i>	MSI 30mm Oerlinkon	Switzerland
8.	<i>Radar Electronic Suport Measure</i>	Thales Vigil	Perancis
9.	<i>Main Surveillance Radar</i>	Thales Smart S Mk2	Perancis
10.	<i>Decoy Launching System</i>	Wallop Defence	United Kingdom
11.	<i>Shafting and Controllable Pitch Propeller (CPP)</i>	Wartsila	Finland
12.	<i>Fire Control Radar</i>	Rheinmetall Defence	Jerman
13.	<i>Electro Optical Tracking System</i>	Rheinmetall Defence	Jerman
14.	<i>Surface To Surface Missile (SSM)</i>	MBDA	Perancis
15.	<i>Towed Array Sonar</i>	Thales Captas	Perancis
16.	<i>Attitude & Heading Reference System</i>	IXBLUE	United Kingdom
17.	<i>Integrated Communication System-</i>	Rohde & Schwarz	Jerman
18.	<i>Combat Management System -</i>	DCNS	Perancis

Sumber: Mengikut Kontrak Yang Ditandatangani Pada 17 Julai 2014

TERBUKA

Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd.

2.39 BNS yang sebelum ini dikenali sebagai PSC-Naval Dockyard Sdn. Bhd. telah ditubuhkan pada 13 Jun 1990 dan ditukarkan nama kepada BNS pada 4 Ogos 2006. Didapati kepentingan Kerajaan Malaysia juga terpelihara dengan BNS dengan satu unit Saham Khas (*Golden Share*) bernilai RM1. Aktiviti utama BNS adalah dalam pembinaan dan penyenggaraan kapal untuk ketenteraan dan komersial. Jenis kapal yang dibina adalah seperti kapal peronda (*patrol vessel*), kapal tempur pesisir (*littoral combatant ship*), feri kenderaan dan kapal layar mewah.

2.39.1 Ahli Lembaga Pengarah BNS adalah seperti di **Jadual 9**.

JADUAL 9
PEMILIKAN SYARIKAT BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD
SETAKAT 20 JUN 2019

BIL.	NAMA/ALAMAT	NO. KAD PENGENALAN	JAWATAN/ TARIKH LANTIKAN	SAHAM	
				UNIT	(%)
1.			Pengarah/ 22.08.2005	-	-
2.			Pengarah/ 22.08.2005	-	-
3.			Pengarah/ 03.02.2019	-	-
4.			Pengarah/ 30.01.2019	-	-
5.			Pengarah/ 26.02.2019	-	-
6.			-	89,500,001	68.8

TERBUKA

BIL.	NAMA/ALAMAT	NO. KAD PENGENALAN	JAWATAN/ TARIKH LANTIKAN	SAHAM	
				UNIT	(%)
7.			-	27,000,001	20.8
8.		-	-	13,500,000	10.4
9.		-	-	1	-
Jumlah Saham Dibenarkan Dan Dibayar Pada Kadar RM1.00 Setiap Saham				130,000,003	100

Sumber: MyData SSM Bertarikh 20 Jun 2019

2.39.2 Pemegang saham utama BNS adalah BHB yang ditubuhkan pada 25 Julai 1960. BHB terlibat dalam bidang pengurusan pelaburan pelbagai sektor antaranya perladangan, hartanah, farmaseutikal, perindustrian berat dan kewangan serta pelaburan. Maklumat pengarah dan pemegang saham utama BHB adalah di **Jadual 10** berikut:

JADUAL 10
PEMILIKAN SYARIKAT BOUSTEAD HOLDINGS BHD.
SETAKAT 21 FEBRUARI 2019

BIL.	NAMA/ALAMAT	NO. KAD PENGENALAN	JAWATAN/ TARIKH LANTIKAN	SAHAM	
				UNIT	(%)
1.			Pengarah/ 10.12.1990	-	-
2.			Pengarah/ 16-01-1991	-	-
3.			Pengarah/ 16-01-1991	-	-
4.			Pengarah/ 01.03.2007	-	-
5.			Pengarah/ 11.10.2012		

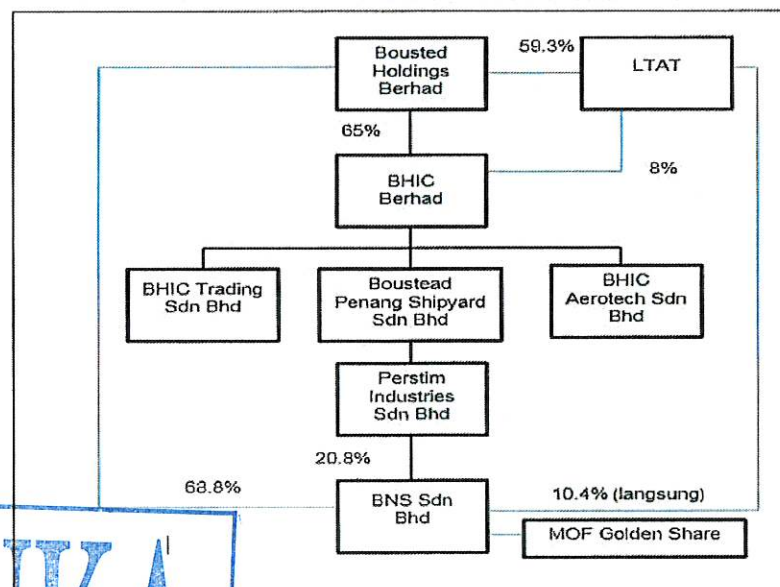
TERBUKA

BIL.	NAMA/ALAMAT	NO. KAD PENGENALAN	JAWATAN/ TARIKH LANTIKAN	SAHAM	
				UNIT	(%)
6.			Pengarah/ 01.12.2017	-	-
7.			Pengarah/ 01.11.2018	-	-
8.		-	-	1,201,476,218	59.3
9.		-	-	204,123,392	10.1
10.		-	67011-M	167,261,131	8.3
11.		-	-	454,127,256	22.4
Jumlah Saham Dibenarkan Dan Dibayar Pada Kadar RM1.00 Setiap Saham				2,026,987,997	100

Sumber: MyData SSM Bertarikh 21 Feb.2019

2.39.3 Syarikat-syarikat milikan BHB yang turut mempunyai pegangan oleh LTAT iaitu Boustead Heavy Industries Corporation Berhad dan BNS. Struktur kumpulan bagi BHB adalah seperti Carta 1.

CARTA 1:
STRUKTUR KUMPULAN BOUSTEAD HOLDINGS BERHAD

Sumber: My SSM DATA DAN Laporan Tahun BHIC

TERBUKA

Perstim Industries Sdn Bhd

2.39.4 Perstim Industries Sdn. Bhd. (PISB) ditubuhkan pada 10 Mac 2001. PISB terlibat dalam aktiviti pegangan pelaburan, merupakan subsidiari kepada Boustead Penang Shipyard Sdn. Bhd. Maklumat pengarah dan pemegang saham utama PISB di **Jadual 11** berikut:

JADUAL 11
PEMILIKAN SYARIKAT PERSTIM INDUSTRIES SDN. BHD.
SETAKAT 21 FEBRUARI 2019

BIL.	NAMA/ALAMAT	NO. KAD PENGENALAN	JAWATAN/ TARIKH LANTIKAN	SAHAM	
				UNIT	(%)
1.			Pengarah/ 22,08,2005	-	-
2.			Pengarah/ 22,08,2005	-	-
3.		-	-	51,155,723	100
4.		-	-	1	
Jumlah Saham Dibenarkan & Dibayar Pada Kadar RM1.00 Setiap Saham				51,155,724	100

Sumber: MyData SSM Bertarikh 21 Februari 2019

3. STATUS PELAKSANAAN

3.1 Sehingga 31 Mei 2019, sejumlah RM5.936 bilion atau 65.03% telah dibayar kepada BNS daripada keseluruhan kos projek berjumlah RM9.128 bilion termasuk RM1.365 bilion atau 14.94% terdiri daripada bayaran pendahuluan.

3.2 Prestasi keseluruhan pelaksanaan projek setakat **31 Mei 2019** adalah **sebanyak 53.29%** berbanding kemajuan yang dirancang iaitu

74.73% dengan *varian* 21.44% atau kelewatan 23 bulan. Pembinaan LCS dilaksanakan secara berfasa dengan penyerahan kapal dalam tempoh di antara April 2019 hingga Ogos 2023 mengikut kontrak utama.

3.3 Susulan kelewatan dalam pelaksanaan pembinaan LCS, pada 20 Disember 2018, BNS memajukan tiga *Variation Proposal* (VP) kepada KEMENTAH yang melibatkan:

- i. *Integrated Platform Management System* (IPMS);
- ii. *Decoy Launching System* (DLS); dan
- iii. Pindaan terhadap *Implementation Schedule*.

Pertukaran IPMS dan DLS mempunyai impak masa, namun menurut BNS, "*costs to be discussed and determined later*" manakala perubahan *Implementation Schedule* termasuk *Payment Schedule* dan *Payment Data Directory* telah diperincikan mengikut perkembangan dan kemajuan semasa.

3.4 Ketiga-tiga VP tersebut dikemukakan kepada MOF pada 14 Februari 2019 tetapi tidak dapat dipertimbangkan kerana tiada ulasan Bahagian Perolehan dan Bahagian Undang-undang; tidak menyatakan implikasi kos serta tidak diperakukan oleh Mesyuarat Lembaga Perolehan KEMENTAH. Permohonan VP tersebut telah dikembalikan semula kepada KEMENTAH pada 20 Mac 2019.

3.5 Pada 17 Mei 2019, BNS telah mengemukakan semula kepada KEMENTAH ketiga-tiga VP dengan impak kos pertukaran IPMS berjumlah RM13.28 juta; DLS berjumlah RM7.13 juta dan *Implementation Schedule* berjumlah RM1.375 billion (*worst case scenario*) dan RM693.57 juta (*optimistic case scenario*) tertakluk diluluskan pada Jun 2019. VP ini turut memberi impak kepada tarikh penyerahan kapal LCS dengan implikasi kelewatan antara 32 hingga 72 bulan tertakluk kelulusan arahan perubahan (VO) oleh MOF.

TERBUKA

- 3.6 Pada 16 Julai 2019, BNS telah memajukan permohonan untuk meningkatkan kos pembinaan enam (6) buah LCS dengan mengemukakan justifikasi perincian kos yang baru iaitu berjumlah RM1.416 bilion. Perincian kos tersebut dilihat telah meningkat masing-masing sebanyak RM41 juta dan RM722.43 juta berbanding justifikasi awal BNS bertarikh 17 Mei 2019 iaitu berjumlah RM1.375 bilion (*worst case scenario*) atau RM693.57 juta (*optimistic case scenario*). Dalam tempoh dua bulan boleh berlaku cadangan peningkatan kos sebanyak RM41 juta atau RM722.43 juta. Manakala bagi penyerahan LCS pula, telah turut mengalami kelewatan antara 24 bulan hingga 34 bulan dari tempoh asal penyerahan mengikut kontrak seperti ditunjukkan pada Jadual 12.

JADUAL 12
CADANGAN PINDAAN PENYERAHAN LITTORAL COMBATANT SHIP OLEH SYARIKAT

KAPAL LCS	PENYERAHAN MENGIKUT KONTRAK (BULAN) (a)	VP PERTAMA		VP KEDUA	CADANGAN SYARIKAT BNS (c)	LEWAT (BULAN) (c-a)
		SERAH (BULAN) (b)	LEWAT (BULAN) (b-a)	TERTAKLUK KELULUSAN VO DAN TAMBAHAN MASA BERIKUT		
1	Apr 2019	Dis. 2020	20	+32 bulan	Feb 2022	34
2	Feb 2020	April 2021	14	+40 bulan	Okt 2022	32
3	Dis 2020	Ogos 2021	8	+48 bulan	Jun 2023	30
4	Okt 2021	Okt 2021	-	+56 bulan	Feb 2024	28
5	Ogos 2022	Ogos 2022	-	+64 bulan	Okt 2024	26
6	Jun 2023	Jun 2023	-	+72 bulan	Jun 2025	24

Sumber: Variation Proposal (VP) BNS

4. OBJEKTIF SIASATAN

Objektif siasatan adalah seperti berikut:

- 4.1 Mengenal pasti sebarang kelemahan dan kecuaiian dalam tadbir urus dan pelaksanaan projek; dan
- 4.2 Mengenal pasti hala tuju kontrak dan syor-syor penambahbaikan yang bersesuaian untuk dikemukakan kepada pihak Kerajaan.

TERBUKA

5. SKOP DAN METODOLOGI SIASATAN

Skop siasatan meliputi perancangan, pelaksanaan dan pemantauan projek. Metodologi siasatan ini dijalankan dengan kaedah berikut:

- 5.1 Pembentangan kronologi dan isu projek oleh Agensi dan syarikat terlibat seperti Bahagian Perolehan, MTL, BNS dan Jabatan Audit Negara;
- 5.2 Menyemak dan menganalisis rekod/dokumen utama bagi projek ini seperti Memorandum Jemaah Menteri, minit pengurusan tertinggi, Laporan Audit Jabatan Audit Negara dan laporan kemajuan bulanan Pasukan Projek LCS TLDM dan BNS serta terma kontrak;
- 5.3 Lawatan fizikal ke limbungan kapal BNS di Lumut; dan
- 5.4 Temu bual dengan pegawai bertanggungjawab untuk tujuan pengesahan.

6. RUMUSAN PENEMUAN SIASATAN

Berdasarkan kepada metodologi siasatan pada Para 5 di atas, Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara-perkara berikut:

6.1 Kelemahan Perancangan

Kaedah Perolehan Secara *Contractor Driven*

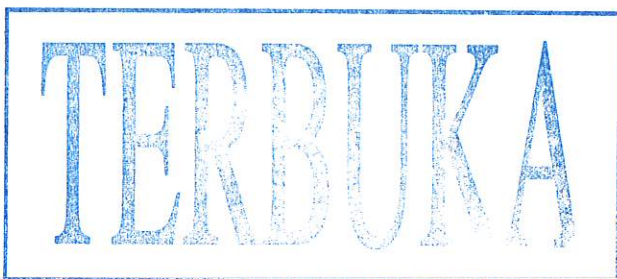
- 6.1.1 Projek pembinaan LCS merupakan *contractor driven* melalui kaedah secara rundingan terus. Ini dibuktikan berdasarkan bermula dari tahun 2007, BNS telah berulang kali mengemukakan surat permohonan kepada KEMENTAH supaya surat niat dikeluarkan bagi tujuan memulakan perancangan dan pembinaan LCS berdasarkan perjanjian penswastan 1995. Antara alasan yang dikemukakan oleh BNS bagi menyegerakan pengeluaran Surat Niat adalah bagi memastikan limbungan kapal di Lumut digunakan secara optimum selepas menyiapkan pembinaan enam buah PV sebelum ini. BNS turut mengadakan

TERBUKA

perjumpaan dengan Menteri Pertahanan dan memajukan beberapa surat kepada YAB Perdana Menteri, YAB Timbalan Perdana Merangkap Menteri Kewangan dan Menteri Pertahanan.

- 6.1.2 Jawatankuasa Siasatan mendapati KEMENTAH telah bersetuju dengan syor BNS dalam memilih reka bentuk GOWIND dari DCNS, Perancis sebagaimana persetujuan YB Menteri Pertahanan dalam surat kepada BNS pada 11 Julai 2011. **Keputusan tersebut didapati bertentangan dengan pendirian YB Menteri Pertahanan, Dato' Seri Ahmad Zahid Hamidi sebelum ini yang bersependapat dengan TLDM selaku *end user* untuk memilih reka bentuk SIGMA dari Belanda semasa taklimat TLDM yang diadakan pada 26 Mei 2011.**
- 6.1.3 Jawatankuasa Siasatan juga mendapati kesungguhan BNS untuk memilih reka bentuk GOWIND disebabkan mereka telah mengadakan perbincangan dan rundingan lebih awal dengan DCNS untuk melaksanakan pembinaan LCS. Ini dapat dibuktikan apabila BNS telah mengeluarkan Surat Niat kepada DCNS pada 13 Julai 2011, dua hari selepas YB Menteri Pertahanan, Dato' Seri Ahmad Zahid Hamidi menyatakan persetujuan dengan syor BNS. Malahan BNS juga telah memulakan proses *Conceptual Design* bersama DCNS mulai pada 25 Julai 2011 iaitu sebelum SST asal dikeluarkan pada 16 Disember 2011. Kaedah pemilihan kontraktor secara *contractor driven* dan juga penetapan pemilihan reka bentuk LCS adalah berdasarkan kepada syor pihak syarikat BNS dan tidak mengambil kira pandangan pengguna (*end user*) iaitu TLDM.

Penyediaan Cadangan Reka Bentuk Kapal Dan Peralatan Utama

6.1.4 Cadangan bagi menetapkan spesifikasi reka bentuk kapal dan peralatan telah melalui beberapa siri perbincangan diadakan antara TLDM dan BNS sebelum SST dikeluarkan kepada Syarikat BNS. Mengikut perancangan asal, BNS dikehendaki memutuskan rakan kongsi dan opsyen reka bentuk kapal berdasarkan pembentangan dilaksanakan BNS sebelum 31 Januari 2011. Namun pemilihan tersebut gagal dikemukakan oleh Syarikat BNS kepada TLDM dalam tempoh ditetapkan.

Pemilihan Reka Bentuk Dan *Combat Management System*

6.1.5 TLDM telah menilai opsyen pembentangan BNS dan seterusnya mencadangkan untuk memilih reka bentuk SIGMA dari Belanda kepada YB Menteri Pertahanan dan dipersetujui oleh YB seperti dilaporkan dalam Para 6.1.2.

6.1.6 Pada 26 Julai 2011, PTL menulis surat kepada KSU KEMANTAH untuk menjelaskan secara terperinci kriteria kelebihan/kekurangan pilihan reka bentuk kapal SIGMA dan *Combat Management System (CMS)* pilihan TLDM iaitu CMS TACTICOS dari Thales, Perancis. Manakala BNS, telah memberikan ulasan menyokong reka bentuk GOWIND melalui maklum balas kepada KSU KEMANTAH bertarikh 3 Ogos 2011. Butiran lengkap justifikasi perbandingan tersebut seperti di Jadual 13.

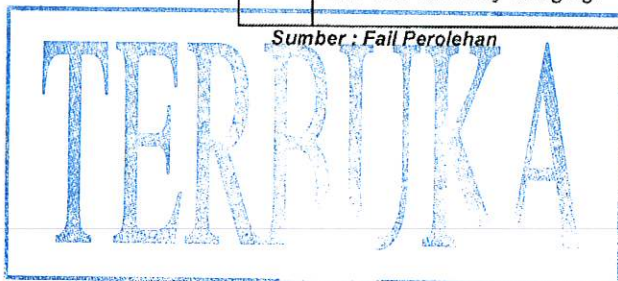
TERBUKA

JADUAL 13
PERBANDINGAN REKA BENTUK DAN COMBAT MANAGEMENT SYSTEM

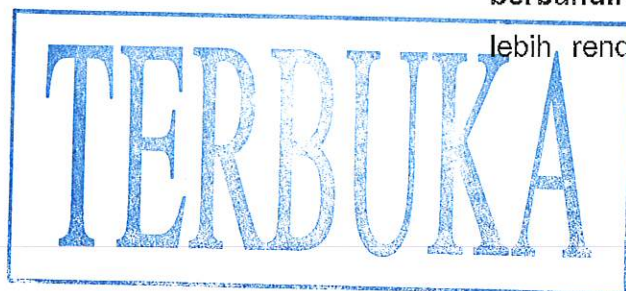
BIL.	REKA BENTUK DAN CMS	
	KELEBIHAN	KEKURANGAN
Pemilihan Reka Bentuk Kapal SIGMA Berbanding GOWIND		
1.	SIGMA dari Belanda tidak meletakkan pakej tawaran <i>combat management system (CMS)</i> dari pengeluar yang sama.	Tawaran GOWIND mensyaratkan penggunaan CMS SETIS dari DCNS, pengeluar yang sama dari Perancis
2.	<i>Proven design</i> iaitu <i>corvette</i> (hampir menyamai <i>frigate</i>) telah digunakan oleh Tentera Laut Indonesia dan sedang menyiapkan <i>frigate</i> SIGMA untuk Tentera Laut Maghribi.	GOWIND masih pada tahap konsep. Hanya sebagai sebuah <i>Offshore Patrol Vessels</i> yang keupayaan dan fungsi berbeza dengan LCS. Maklum Balas BNS pada 3 Ogos 2011 Reka bentuk GOWIND merupakan derivatif daripada beberapa reka bentuk sebelumnya iaitu La Fayette dari FREMM. DCNS sedang mengubahsuai untuk meningkatkan kepada klasifikasi <i>frigate</i> .
3.	SIGMA mempunyai <i>proven track record</i> yang baik bekerjasama dengan Kerajaan Indonesia. Keadaan ini dijangka akan mengurangkan risiko kepada Kerajaan dan BNS.	DCNS menawarkan pakej untuk menubuhkan syarikat usaha sama dalam bidang <i>design</i> dan <i>engineering</i> dan <i>transfer of technology</i> .
Pemilihan Combat Management System		
4.	<ul style="list-style-type: none"> i. CMS TACTICOS, Thales, Perancis menggunakan konsep teknologi <i>distributed computer architecture with multi processor concept</i> yang terkini dalam pasaran. ii. Teknologi terkini CMS ini tidak akan mengalami isu <i>obsolescence</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> i. CMS SETIS merupakan teknologi <i>server redundancy</i> yang akan <i>obsolete</i> dalam tempoh 5 hingga 10 tahun. ii. Teknologi <i>single point of failure</i> dan mempunyai 2 buah server sahaja. Maklum Balas BNS Pada 3 Ogos 2011 Teknologi CMS SETIS mempunyai ciri-ciri <i>open architecture</i> dengan <i>distributed processor for redundancy</i> dan ditambah dengan <i>server</i> untuk tujuan <i>redundancy</i> tambahan.
5.	Sebanyak 16 negara telah mengoperasikan CMS TACTICOS dan rekod integrasi keseragaman dengan 10 dari 11 peralatan pilihan TLDM.	<ul style="list-style-type: none"> i. CMS SETIS masih dalam pembangunan ke atas <i>French Navy</i> dan Tentera Laut Maghribi. ii. Boleh Integrasi hanya satu peralatan pilihan TLDM.
6.	Kos harga CMS TACTICOS berjumlah RM349.45 juta adalah lebih rendah termasuk kos integrasi dengan sistem lain dan <i>currency hedging</i> .	Kos CMS SETIS berjumlah RM270 juta tidak termasuk kos integrasi dengan sistem lain dan <i>currency hedging</i> .

Sumber : Fail Perolehan

- 6.1.7 Bagaimanapun, Jawatankuasa Pemantauan Perolehan Kelengkapan dan Perkhidmatan Siri 4/11 KEMENTAH, yang bersidang pada **12 Ogos 2011 telah menerima cadangan BNS ke atas pemilihan reka bentuk GOWIND bagi perolehan LCS.** Keputusan KEMENTAH tersebut dibuat tanpa merujuk atau berbincang dengan TLDM selaku pengguna. **Mengikut PTL, sebelum ini tidak pernah berlaku pemilihan reka bentuk ditentukan oleh kontraktor utama dan bukan oleh pihak pengguna (*end user*).** KEMENTAH tidak mengutamakan kepentingan dan pandangan pihak TLDM (*end user*) tetapi lebih cenderung dengan cadangan BNS.
- 6.1.8 PTL memaklumkan dalam suratnya kepada Ketua Setiausaha (KSU) KEMENTAH bertarikh 17 Ogos 2011, proses sebut harga bagi CSM SETIS dari DCNS telah melanggar tatacara yang diamalkan bagi proses tender antarabangsa (*Standard Practice of International Tendering Process*) kerana sebelum ini DCNS tidak disenaraikan dalam lima (5) OEM asal yang telah dijemput oleh BNS untuk memajukan sebut harga CMS. PTL juga menyatakan terdapat unsur-unsur manipulasi penilaian data oleh Tim Penilai BNS untuk memberikan *misrepresentation* maklumat kepada Lembaga Pengarah BNS. Perkara ini berlaku semasa *Analysis On BNS Evaluation for CMS* kepada TLDM pada 11 Julai 2011. Data teknikal untuk penilaian dikemukakan oleh DCNS selepas dua (2) bulan tarikh tutup sebut harga CMS.
- 6.1.9 Selain itu, Memorandum Ketua Setiausaha KEMENTAH bertarikh 19 September 2011 yang disediakan untuk perakuan YB Menteri Pertahanan mendapati maklumat tidak tepat mengenai harga CMS SETIS. Bahagian Perolehan menyatakan tawaran harga **CMS SETIS berjumlah RM270 juta adalah termasuk sistem dan proses integrasi secara keseluruhan berbanding CMS TACTICOS iaitu berjumlah RM349.45 juta,** lebih rendah berbanding CMS TACTICOS. Bagaimanapun,

sebenarnya harga CMS SETIS iaitu RM270 juta adalah tidak termasuk sistem dan proses integrasi serta *currency hedging* sebagaimana dilaporkan oleh TLDM dalam suratnya bertarikh 26 Julai 2011 kepada KSU KEMENTAH. Sebaliknya CMS SETIS yang terdapat di dalam kontrak adalah sebanyak RM479.4 juta iaitu meningkat sebanyak RM209.4 juta.

- 6.1.10 Berdasarkan kepada memorandum tersebut, akhirnya pada 26 September 2011, YB Menteri Pertahanan telah memperakukan CMS SETIS dari DCNS bagi perolehan LCS sebagaimana cadangan BNS dengan sokongan dari Bahagian Perolehan, KEMENTAH.

Pemilihan Peralatan Utama Bagi LCS

- 6.1.11 Semasa taklimat kepada YB Menteri Pertahanan pada 26 Mei 2011, TLDM telah memilih 17 peralatan utama dan satu CMS yang dipersetujui YB Menteri Pertahanan. BNS pula telah mengemukakan perbandingan cadangan peralatan utama pilihan TLDM dan pilihan BNS. Mengikut BNS, kedua-dua cadangan ini telah dinilai oleh Jawatankuasa Penilaian BNS berdasarkan kriteria yang ditetapkan serta kesediaan OEM yang terlibat untuk menawarkan program *offset*.
- 6.1.12 Akhirnya, TLDM bersetuju dengan 13 daripada 17 cadangan peralatan dan baki empat (4) peralatan sebagaimana cadangan BNS akan dipertimbangkan bersama dengan TLDM selanjutnya. Bagaimanapun, empat (4) peralatan tersebut telah diangkat oleh KEMENTAH tanpa dirujuk kepada TLDM untuk kelulusan MOF pada 14 Disember 2011 dan seterusnya diluluskan oleh MOF pada 15 Disember 2011. Butiran peralatan tersebut adalah di **Jadual 14** berikut:

JADUAL 14
PEMILIHAN PERALATAN DAN SUB SISTEM UTAMA

BIL.	PERALATAN	PIHAK MEMBUAT PEMILIHAN		
		CADANGAN OLEH TLDM	CADANGAN OLEH BNS	KEPUTUSAN MUKTAMAD*
	Reka bentuk	SIGMA	GOWIND	GOWIND
	CMS	TACTICOS	SETIS	SETIS
Peralatan Di Persetujui Bersama oleh TLDM Dan BNS				
1.	<i>Medium Calibre Gun</i>	57mm BOFORS	BAE BOFORS 57mm	BAE BOFORS 57mm
2.	<i>Surface to air missile (SAM)</i>	ESSM Raytheon	MBDA VL MICA	MBDA VL MICA
3.	<i>Decoy Launcher</i>	Super Barricade, Wallop Defence	Super Barricade	Super Barricade
4.	<i>Radar ESM</i>	Vigile THALES	THALES Vigil	THALES Vigil
5.	<i>Main Surveillance Radar</i>	Smart S, THALES	EAD TRS 3D	Smart S, THALES
6.	<i>Small Calibre Gun</i>	MSI 30mm Oerlikon Oerlikon	MSI 30mm Oerlikon	MSI 30mm Oerlikon
7.	<i>Towed Array Sonar</i>	THALES CAPTAS	THALES CAPTAS	THALES CAPTAS
8.	<i>Shafting and Controllable Pitch Propeller (CPP)</i>	Wartsila	Wartsila	Wartsila
9.	<i>Main Engine – 20V 1163 MTU (20V 28/33D - bergantung kepada pemilihan reka bentuk)</i>	MTU	MTU	MTU
10.	<i>Gearbox</i>	Renk	Renk	Renk
11.	<i>Power Generator - 8V 396 TE54, MTU</i>	MTU	MTU	MTU
12.	<i>Integrated Platform Management System</i>	Logimatic	Logimatic	MTU Callosum
13.	<i>Integrated Communication System</i>	EID & Hagenuk	Rohde & Schwarz	Rohde & Schwarz
Peralatan Pilihan BNS Tidak Dipersetujui TLDM				
14.	<i>Electro Optronic</i>	Mirador, THALES	Rheinmetall TMEO	Rheinmetall TMEO
15.	<i>Fire Control Radar</i>	Sting EO Mk2, THALES	Rheinmetall TMXEO	Rheinmetall TMXEO
16.	<i>Surface to surface missile (SSM)</i>	NSM, Kongsberg	MBDA Exocet	MBDA Exocet
17.	<i>Attitude & Heading Reference System</i>	PHINS, Ixsea	Raytheon	Raytheon

Sumber: Fail Perolehan

6.1.13 Jawatankuasa Siasatan mendapati kaedah penetapan pemilihan reka bentuk, *Combat Management System* dan sebahagian peralatan utama adalah berdasarkan kepada syor dan pandangan BNS sebaliknya bukan sepenuhnya daripada

TERBUKA

TLDM. Keputusan tersebut tidak memihak kepada TLDM selaku pengguna (*end user*) yang sewajarnya lebih arif dalam menentukan peralatan yang dipilih menepati spesifikasi dan keperluan operasi.

Due Diligence Terhadap Syarikat BNS Tidak Dilaksanakan

6.1.14 Mengikut amalan tadbir urus terbaik, proses *due diligence* secara komprehensif hendaklah dilaksanakan semasa pemilihan syarikat dibuat. Berdasarkan amalan tadbir urus yang baik, proses *due diligence* seharusnya meliputi antara lain seperti **Jadual 15**.

JADUAL 15
DUE DILIGENCE YANG KOMPREHENSIF

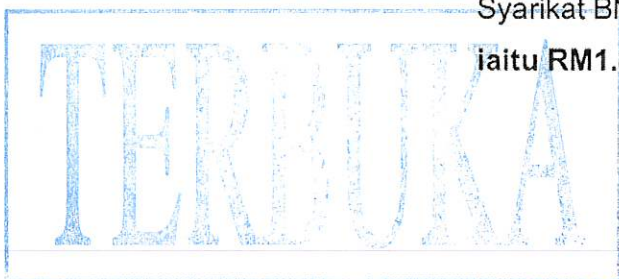
Semakan Referee	Semakan dengan pelanggan terdahulu
Kelayakan	Semakan SSM, CIDB dan lain-lain.
Analisis Kewangan	Kedudukan kewangan terkini dan akan datang, pinjaman, liquidity, audited account
Analisi Pemilikan	Latarbelakang syarikat, siapa pemilik, hubungan dengan stakeholder, berapa lama syarikat ditubuhkan dan lain-lain.
Analisis <i>delivery</i>	<i>Track record</i> , maklumat tambahan yang diperolehi daripada referee, sistem dan proses syarikat dan lain-lain.
Lawatan syarikat	Keadaan operasi, kapasiti, pematuhan peraturan dan lain-lain.
Lawatan klien	<i>Feedback</i> mengenai prestasi syarikat – kualiti, harga, ketetapan masa.
Semakan	<i>Interlink</i> antara syarikat yang masuk tender/semakan media – reputasi/skandal dll
Keselamatan	Semakan kes makhamah/ pelanggaran undang-undang, <i>security clearance</i> .

Sumber: New Zealand Government

6.1.15 Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara-perkara berikut:

a) Keupayaan Kewangan BNS Yang Terhad

Syarikat BNS memohon wang pendahuluan sebanyak 20% iaitu RM1.8 bilion daripada nilai kontrak untuk memulakan

projek LCS. Wang pendahuluan ini diperlukan oleh BNS untuk membayar OEM/pembekal bagi perolehan peralatan, perkhidmatan reka bentuk dan kejuruteraan yang dianggarkan sejumlah RM1.9 bilion. Maklumat bayaran pendahuluan yang dibuat oleh BNS adalah seperti di Lampiran 2.

Bagaimanapun, MOF telah meluluskan wang pendahuluan sejumlah RM1.365 bilion atau 14.95% daripada nilai kontrak iaitu RM9.128 bilion. Selain daripada itu, MOF juga telah memberi pengecualian bagi jaminan bank sebanyak RM836.9 juta bagi wang pendahuluan yang diluluskan. Butiran bayaran wang pendahuluan kepada BNS seperti di Jadual 16.

JADUAL 16
BAYARAN PENDAHULUAN KEPADA BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.

BIL.	NO. BAUCAR/ TARIKH	JUMLAH (RM JUTA)	JAMINAN BANK (RM JUTA)
1	B2467 & 29.12.2011	500.00	500.00
2	B1048 & 17.10.2013	500.00	Dikecualikan
3	B1227 & 20.11.2013	200.00	
4	B1609 & 07.01.2014	164.90	
JUMLAH		1,364.9	

Sumber: Fail Bahagian Perolehan, KEMENTAH

Jawatankuasa Siasatan mendapati kelulusan wang pendahuluan sebanyak RM1.365 bilion kepada BNS dan pengecualian jaminan bank oleh BNS adalah di luar kebiasaan daripada Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 dan PK4 – Pentadbiran Kontrak Perolehan Kerajaan Secara Am yang menetapkan had maksimum wang pendahuluan yang dibenarkan adalah 25% dari kos projek atau RM10 juta mengikut mana yang rendah. Ini membuktikan syarikat mempunyai keupayaan kewangan yang terhad bagi melaksanakan perolehan ini.

TERBUKA

b) Prestasi Kewangan Yang Lemah

Analisis terhadap penyata kewangan BNS bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 mendapati syarikat mengalami kerugian tiga daripada lima tahun tersebut. Kerugian terkumpul BNS didapati meningkat berjumlah RM462 juta pada tahun 2018 sehingga menjejaskan ekuiti syarikat kepada negatif RM332 juta (saham berbayar RM130 juta).

Jumlah Pemiutang (*Creditors*) Yang Tinggi

- Mengikut Laporan Kemajuan Projek LCS, masalah pengurusan kewangan dan aliran tunai yang dihadapi BNS menyebabkan pembayaran kepada OEM dan pembekal tertanggung. Akibatnya syarikat enggan membekal bahan mentah dan peralatan sehingga kerja pembinaan di limbungan terhenti. Didapati, sehingga 31 Mei 2019, kedudukan keseluruhan pemiutang (*creditors*) BNS berjumlah RM801.11 juta dengan pemiutang (*creditors*) projek LCS berjumlah RM733.55 juta seperti di **Lampiran 3**.
- Prestasi kedudukan kewangan, kerugian semasa dan terkumpul seperti di **Jadual 17, Graf 1 dan Graf 2**. Analisis nisbah syarikat adalah seperti di **Lampiran 4**.

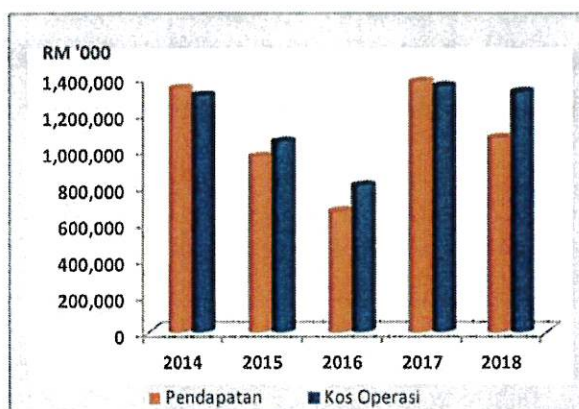
TERBUKA

JADUAL 17
KEDUDUKAN KEWANGAN BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.
BAGI TAHUN KEWANGAN 2014, 2015, 2016, 2017 DAN 2018

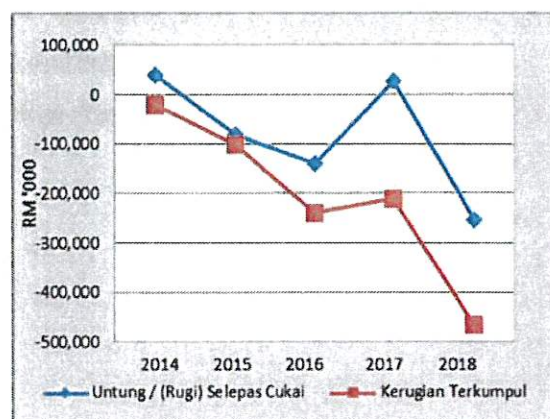
BUTIRAN	2014 (RM '000)	2015 (RM '000)	2016 (RM '000)	2017 (RM '000)	2018 (RM '000)
Pendapatan	1,338,656	963,243	664,068	1,375,995	1,065,952
Kos Operasi	(1,298,130)	(1,045,648)	(802,767)	(1,348,869)	(1,317,585)
Hasil Dari Operasi	40,526	(82,405)	(138,699)	27,126	(251,633)
Pendapatan Faedah	3,006	5,616	3,960	4,784	3,590
Kos Kewangan	(3,348)	(3,706)	(3,869)	(4,093)	(4,340)
Untung/(Rugi) Sebelum Cukai	40,184	(80,495)	(138,608)	27,817	(252,383)
Cukai Pendapatan	-	-	-	-	-
Untung / (Rugi) Selepas Cukai	40,184	(80,495)	(138,608)	27,817	(252,383)
Kerugian Terkumpul	(18,227)	(98,722)	(237,330)	(209,513)	(461,896)
Jumlah Aset Semasa	1,725,241	1,800,385	1,606,426	1,517,125	1,234,455
Jumlah Liabiliti Semasa	1,501,172	1,828,019	1,913,086	1,945,427	1,264,866
Jumlah Aset	2,095,285	2,238,781	2,036,035	1,929,359	1,624,869
Jumlah Liabiliti	1,983,512	2,207,503	2,143,365	2,008,872	1,956,765
Jumlah Ekuiti	111,773	31,278	(107,330)	(79,513)	(331,897)
Jumlah Liabiliti & Ekuiti	2,095,285	2,238,781	2,036,035	1,929,359	1,624,869

Sumber : Penyata Kewangan BNS

GRAF 1
TREND PENDAPATAN DAN KOS OPERASI

GRAF 2
TREND UNTUNG/RUGI DAN KERUGIAN TERKUMPUL

Sumber : Penyata Kewangan Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. Dari Tempoh Tahun 2014 Hingga 2018

TERBUKA

Syarikat BNS Dibeberi Pinjaman Yang Tinggi

- Bagi menampung aliran tunai dan pembiayaan pelaksanaan pembinaan LCS, syarikat BNS telah mendapatkan pinjaman dari bank dan syarikat induk iaitu BHB untuk menampung modal kerja. Sehingga 31 Mei 2019, pinjaman BNS berjumlah RM956.86 juta terdiri daripada sebanyak RM354.96 juta hutang jangka pendek dan sejumlah RM601.90 juta pinjaman jangka panjang. Sejumlah RM50 juta pinjaman diperoleh daripada BHB.
- Selain itu, analisis nisbah hutang bagi mengukur peratusan jumlah aset dibiayai hutang mendapati *trend* yang membimbangkan. Syarikat BNS dijangka akan menghadapi kesukaran dan ketidakupayaan membayar faedah dan hutangnya dalam jangka panjang sekiranya keadaan kewangan berterusan lemah. Kedudukan pinjaman syarikat BNS adalah seperti di **Jadual 18**.

JADUAL 18
KEDUDUKAN PINJAMAN BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.
SETAKAT 31 MEI 2019

JENIS PINJAMAN/PEMBIAYA	TEMPOH JANGKA MASA PINJAMAN		JUMLAH
	PENDEK (RM)	PANJANG (RM)	
	51,645,066.27	47,378,988.71	99,024,054.98
	80,411,045.65	177,247,562.59	257,658,608.24
	46,946,984.54	97,406,638.75	144,353,623.29
	1,687,439.25	22,078,253.41	23,765,692.66
	27,201,298.70	130,291,125.54	157,492,424.24
	26,818,181.82	32,575,757.57	59,393,939.39
	10,791,233.77	52,101,569.26	62,892,803.03
	50,000,000.00	-	50,000,000.00
Jumlah	295,501,250.00	559,079,895.83	854,581,145.83
Term Loan			
	9,463,694.00	42,819,391.00	52,283,085.00
Pinjaman Antara Syarikat			
	50,000,000.00	-	50,000,000.00
JUMLAH PINJAMAN	354,964,944.00	601,899,286.83	956,864,230.83

Sumber: Dokumen BNS Bertarikh 2 Julai 2019

c) Prestasi Kontrak Terdahulu

BNS adalah kontraktor sambungan bagi projek perolehan NGPV sejak 2 Disember 2005. Terdapat beberapa kelemahan telah dibangkitkan bagi perolehan NGPV dalam Laporan Akhir oleh Pasukan Projek NGPV-TLDM, Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 dan Laporan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negara (PAC) pada 15 Jun 2005. Antara kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

- i. Kelewatan penyerahan kapal NGPV oleh PSC-NDSB/BNS berpunca daripada masalah kewangan dan aliran tunai syarikat sehingga berlaku pengambilalihan PSC-NDSB (sekarang dikenali sebagai BNS) oleh BHB. Sub kontraktor dan pembekal enggan meneruskan perkhidmatan kerana tidak mendapat bayaran.
- ii. Kelemahan klausa kontrak tidak menjaga kepentingan Kerajaan mendedahkan kepada risiko kerugian antaranya:
  - syarat pengiraan denda lewat maksimum dihadkan pada kadar 6% daripada kos setiap kapal;
  - klausa kontrak asal dipinda supaya bon pelaksanaan dikemukakan selepas bayaran pendahuluan diberikan; dan
  - bayaran perolehan dibuat berdasarkan pengesahan pesanan (*confirmation order*) sahaja tanpa pengesahan penerimaan barang tersebut.
- iii. Aktiviti pembinaan kapal yang perlahan disebabkan sebahagian kerja pembinaan kapal oleh sub kontraktor

tempatan yang kurang berpengalaman dan rendah kualiti kerja, melakukan banyak kesilapan dan gagal menyiapkan kerja mengikut spesifikasi yang ditetapkan serta kelemahan penyeliaan oleh BNS.

- iv. Jadual perancangan kerja tidak mengambil kira *time in hand* bagi kelewatan membekalkan alat ganti menyebabkan jadual kerja tertangguh dan penjadualan semula berulang kali seterusnya berlaku peningkatan kos;
- v. Kelemahan *detail design, production drawings* dan perolehan menyebabkan kerja pemasangan paip, kabel dan peralatan tidak mengikut jadual yang ditetapkan.

d) Tuntutan Perundangan Daripada Syarikat Ingat Kawan Sdn. Bhd.

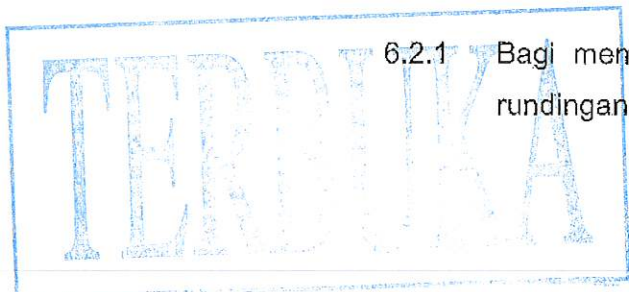
BNS sedang menghadapi tuntutan tindakan perundangan daripada syarikat Ingat Kawan Sdn. Bhd. berjumlah RM50 juta bermula daripada 14 Mac 2013. Tindakan tersebut masih dalam perbicaraan di Mahkamah Tinggi Ipoh, Perak.

Jawatankuasa Siasatan mendapati *due diligence* yang komprehensif tidak dilaksanakan oleh KEMENTAH terhadap BNS dan berasaskan maklumat tersebut keupayaan BNS untuk melaksanakan kontrak pembinaan LCS pada masa akan datang amat diragui.

6.2 Kelemahan Proses Perolehan

Rundingan Harga Yang Tidak Realistik dan Berlanjutan

6.2.1 Bagi memuktamadkan harga kontrak, sebanyak empat kali rundingan harga telah dibuat di antara BNS dan KEMENTAH.

Pada 15 Oktober 2012, BNS telah mengemukakan tawaran harga perolehan LCS berjumlah RM10.524 bilion disebabkan tambahan spesifikasi peningkatan reka bentuk *stealth level* kapal, peningkatan fasiliti helikopter EC725 serta pembangunan infrastruktur *Shore dan Software Integration Facility*. Harga tersebut telah dirundingkan bersama dengan KEMANTAH menjadi RM9.472 bilion iaitu pengurangan sejumlah RM1.052 bilion atau 10%. Pada keesokan harinya iaitu 16 Oktober 2012, BNS sekali lagi telah mengemukakan tawaran harga yang baru berjumlah RM10.300 bilion. Harga ini juga telah dirundingkan bersama KEMANTAH dengan pengurangan sejumlah RM625 juta (6.07%) menjadikan harga yang dipersetujui kepada RM9.675 bilion.

6.2.2 Seterusnya, rundingan harga ketiga telah dilaksanakan pada 5 November 2012 iaitu daripada RM9.675 bilion telah dirundingkan kepada RM9.693 bilion. Terdapat kenaikan harga dalam rundingan tersebut sebanyak RM18 juta atau 0.19%. Akhirnya pada 10 Julai 2013, rundingan harga yang keempat telah dilaksanakan iaitu daripada RM9.693 bilion yang dipersetujui sebelum ini diturunkan kepada RM9 bilion iaitu pengurangan sebanyak RM693 juta atau 7.15%. Ringkasan butiran rundingan tawaran harga di **Jadual 19** dan terperinci di **Lampiran 5**.

JADUAL 19
MESYUARAT RUNDINGAN HARGA YANG DIADAKAN

TARIKH	MESYUARAT	HARGA ASAL (RM JUTA)	HARGA DIRUNDINGKAN (RM JUTA)	PERBEZAAN (RM JUTA)
15.10.2012	Pertama	10,524.59	9,472.00	(1,052.59)
16.10.2012	Kedua	10,300.00	9,675.00	(625.00)
05.11.2012	Ketiga	9,675.00	9,693.00	18.00
10.07.2013	Keempat	9,693.00	9,000.00	(693.00)

Sumber: Minit Mesyuarat Rundingan Harga

- 6.2.3 Bagi mengekalkan had bumbung RM9 bilion, pengurangan sejumlah RM693 juta telah dibuat dengan mengeluarkan beberapa skop kontrak seperti di **Jadual 20**.

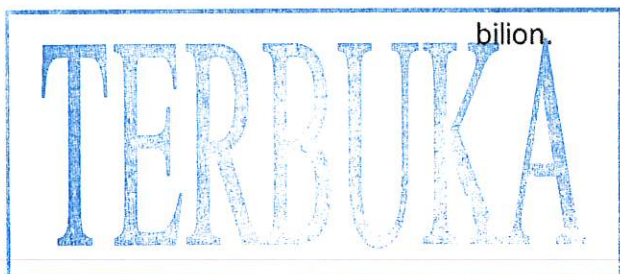
JADUAL 20
RINGKASAN SKOP KONTRAK YANG DKELUARKAN

BIL.	PERKARA	JUMLAH (RM)
1.	Harga rundingan awal	9,693,000,000
2.	Skop dikeluarkan dan ditangguhkan a. Alat ganti asas <i>on board and First Outfit Of Naval Store</i> (FONS) RM413,600,000 b. <i>Integrated Logistics Support</i> (ILS) RM121,600,000	(535,200,000)
3.	Dikeluarkan keperluan alat bantuan, pengujian (kapal penunda, sasaran, sasaran, peluru)	(145,000,000)
4.	Dikeluarkan <i>Unmanned Aerial Vehicle</i> (UAV)	(10,800,000)
5.	Diskaun tambahan dari BNS	(2,000,000)
6.	Jumlah (bil.2+3+4+5)	(693,000,000)
	JUMLAH Bersih (1-6)	9,000,000,000

Sumber: Memorandum Pertimbangan Jawatankuasa Perolehan Menteri Kewangan 1

- 6.2.4 Pada 30 Ogos 2013, Mesyuarat Lembaga Perolehan A (Bekalan) KEMENTAH telah memperakukan perolehan LCS dilaksanakan oleh BNS dengan had siling berjumlah RM9 bilion. **Keputusan Lembaga Perolehan A juga menetapkan semua elemen ILS (kecuali *on board spares*, FONS, dokumentasi dan latihan) dipohon melalui peruntukan Belanja Mengurus pada masa hadapan.**
- 6.2.5 **Jawatankuasa Siasatan berpendapat rundingan harga yang diadakan berdasarkan tawaran BNS adalah tidak realistik. Ini adalah kerana BNS menawarkan harga perolehan projek dalam tempoh selang sehari iaitu pada 15 dan 16 Oktober 2012 dengan perbezaan sebanyak RM224.59 juta. Selain itu, walaupun tawaran harga pertama telah dirundingkan kepada RM9.472 bilion, BNS telah menawarkan harga yang kedua melebihi dari harga yang telah dirundingkan iaitu RM10.300**

bilion.

- 6.2.6 Didapati harga yang dirundingkan bagi kali kedua iaitu RM9.675 bilion adalah lebih tinggi sebanyak RM203 juta daripada harga yang dirundingkan kali pertama iaitu RM9.472 bilion. Proses rundingan harga berlarutan sehingga 9 bulan untuk dimuktamadkan bagi mendapatkan kelulusan MOF. Ini kerana kesukaran untuk mendapat persetujuan bersama antara KEMENTAH dan BNS di mana akhirnya elemen *Integrated Logistic Support* dikeluarkan daripada skop kontrak, kecuali *on board spares*, FONS, dokumentasi dan latihan.

Ketidakaturan Proses Perolehan

- 6.2.7 Jawatankuasa Siasatan mendapati, proses rundingan harga telah dilaksanakan selepas SST Asal dikeluarkan iaitu pada 16 Disember 2011. Sepatutnya proses rundingan harga dilaksanakan dan dimuktamadkan sebelum SST dikeluarkan. Amalan ini adalah tidak teratur sebagaimana ditetapkan dalam peraturan kewangan semasa.

Isu Berkaitan *Integrated Logistics Support (ILS)* Dan *Trials*

- 6.2.8 Didapati *Integrated Logistic Support (ILS)* berjumlah RM121,554,502 yang termasuk dalam tawaran harga BNS pada 26 April 2013 telah diselaraskan (*set-off*) kepada butiran peralatan *Trials and Commissioning; Second/Third Tier* dan *ESWBS – Expanded Ship Work Breakdown* dan *Project Risk Insurance*.
- 6.2.9 Kesan daripada *set-off* ini menyebabkan kos bagi peralatan *Trials and Commissioning* telah bertambah manakala *Non Major Equipment* dan *Project Risk Insurance* dikurangkan. Butirannya seperti di **Jadual 21**.

TERBUKA

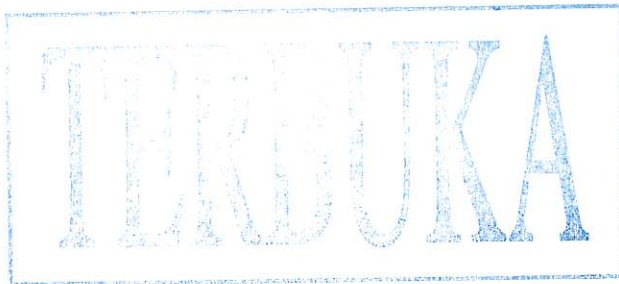

JADUAL 21
PENYELARASAN BAGI KOS PAKEJ INTEGRATED LOGISTIC SUPPORT (ILS)

PERALATAN	KOS ASAL SEMASA RUNDINGAN KEMPAT (RM)	KOS DIPINDA (RM)	KOS DALAM KONTRAK (RM)
Kos pakej ILS	121,554,502	-	
<i>Trials and Commissioning</i>	71,307,236	134,407,188	205,714,424
<i>Non Major Equipment</i>	1,665,774,241	(10,800,000)	1,654,974,241
<i>Project Risk Insurance</i>	105,000,000	(2,052,686)	102,947,314
JUMLAH	1,963,635,979	121,554,502	1,963,635,979

Sumber: Rundingan Harga Dan Kontrak

6.2.10 Pada 1 November 2018, **MOF** telah meluluskan perolehan **ILS dan Trial Aids** kepada **BNS** dengan anggaran kos **RM600 juta** secara rundingan terus dengan surat dihantar kepada BNS pada 19 November 2018. Perolehan ini dibuat susulan keputusan Lembaga Perolehan A yang bersidang pada 30 Ogos 2013, yang mengeluarkan elemen ILS (kecuali *on board spares*, FONS, dokumentasi dan latihan) sebagaimana dilaporkan dalam Para 6.2.4. Butiran terperinci kos ILS adalah seperti di **Jadual 22** berikut:

JADUAL 22
PECAHAN HARGA ILS DAN TRIAL AIDS

KOMPONEN		HARGA DISETUJUI OLEH BNS
INTEGRATED LOGISTIC SUPPORT		
1.	<i>Supply Support</i> (termasuk dokumentasi teknikal & <i>Intellectual Property</i> berjumlah RM50.66 juta)	107,273,717.69
2.	<i>Training</i>	132,855,005.33
3.	<i>Computer Support</i>	5,133,010.60
4.	<i>First Outfit of Stores (FOS)</i>	41,073,182.67
5.	<i>ILS Products Development</i>	2,139,040.00
6.	<i>Total Cost with Escalation, Financial Charges, Insurance & Transport</i>	53,105,729.46
7.	<i>Profit Margin</i>	51,236,952.94
8.	<i>Risk & Contingencies</i>	17,078,984.31
9.	<i>ILS Management Team</i>	8,115,192.00
TRIAL AIDS		
1.	<i>Trial Aids Package</i>	34,156,492.00
2.	<i>Decoy Ammunitions</i>	46,432,560.00
3.	Pengurusan Aset Kerajaan (PAK)	33,821,055.18
4.	<i>Total Cost with Escalation, Financial Charges, Insurance & Transport</i>	30,095,766.21
5.	<i>Profit Margin</i>	21,675,881.01
6.	<i>Risk and Contingencies</i>	7,225,293.67
7.	<i>ITT Management Team</i>	15,207,528.00
Total Trial Aids Excluding SST		188,614,576.07
Jumlah ILS		418,010,815.53
Diskaun		6,625,391.60
Jumlah Pakej ILS dan Trial Aids		600,000,000.00

Sumber: Dokumen Pembentangan Pasukan Projek LCS, TLDM

6.2.11 Mengikut Para 6.2.3, Lembaga Perolehan A (LPA) KEMANTAH telah menetapkan semua elemen ILS (kecuali *on board spares*, FONS, dokumentasi dan latihan) dipohon melalui peruntukan Belanja Mengurus. Bagaimanapun, didapati elemen ILS pada **Jadual 22** sepatutnya tidak memasukan perolehan dokumentasi berjumlah RM50.66 juta dan latihan berjumlah RM132.85 juta sebagaimana diputuskan Lembaga Perolehan KEMANTAH pada 30 Ogos 2013. Kos perolehan kedua-dua ini sewajarnya dimasukkan sekali dalam had bumbung RM9 bilion atau di *set-off* daripada pakej ILS yang dikeluarkan itu berjumlah RM121,554,502.

TERBUKA

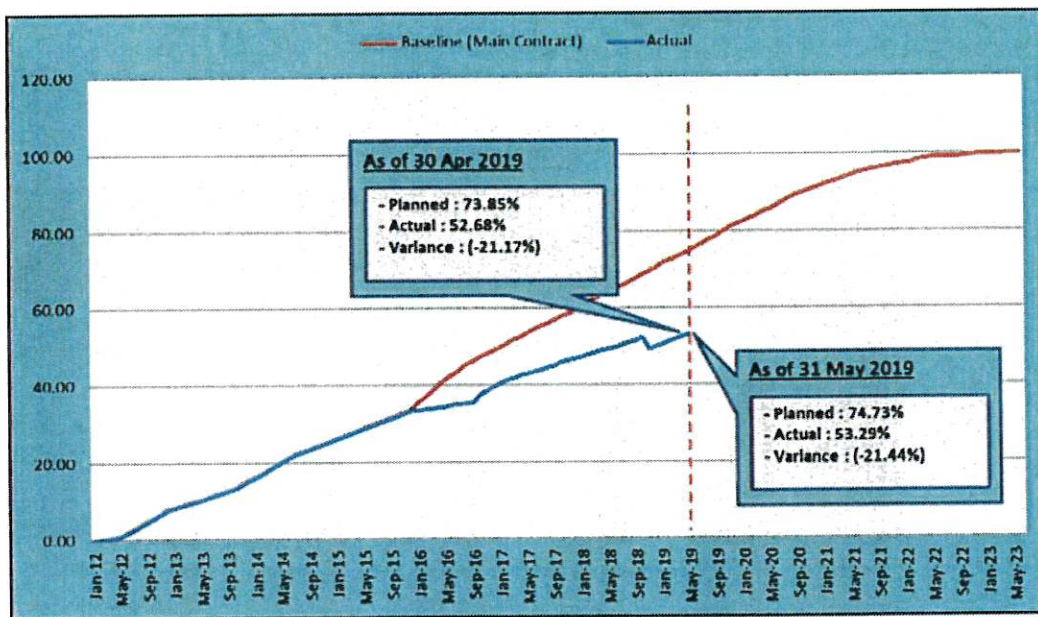

6.3 Kelemahan Pengurusan Kontrak

Prestasi Pelaksanaan Projek Tidak Memuaskan

6.3.1 Berdasarkan perancangan pembinaan dalam kontrak, sehingga 31 Mei 2019, peratusan kemajuan pembinaan sepatutnya ialah 74.73% berbanding kemajuan sebenar iaitu 53.29%. Berlaku kelewatan pembinaan iaitu sehingga 23 bulan atau varian 21.44%. Prestasi pelaksanaan projek berbanding perancangan ditunjukkan seperti dalam Graf 3 di bawah:

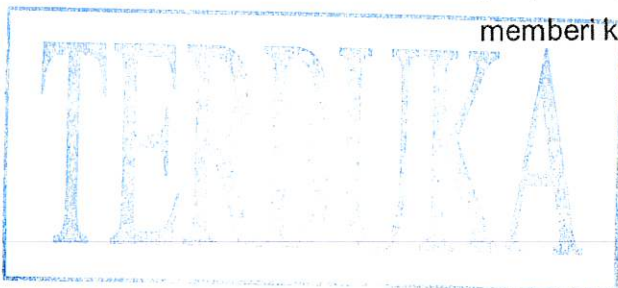
GRAF 3
STATUS KEMAJUAN PROJEK BERBANDING PERANCANGAN SETAKAT 31 MEI 2019

Ringkasan	2019 Kemajuan bulanan (%)					
	Kemajuan	Jan	Feb	Mar	Apr	May
1. Varian keseluruhan -21.44% (22.9 bulan lewat). 2. Antara faktor penyumbang (i.e Perolehan, Equipment Finalization, Detail Design, Production Drawing, Construction dan Kelulusan VO tertangguh).	Rancang	71.63	72.41	73.11	73.85	74.73
	Sebenar	50.61	51.32	52.03	52.68	53.29
	Varian	-21.02	-21.09	-21.08	-21.17	-21.44

Sumber : Dokumen Pembentangan BNS

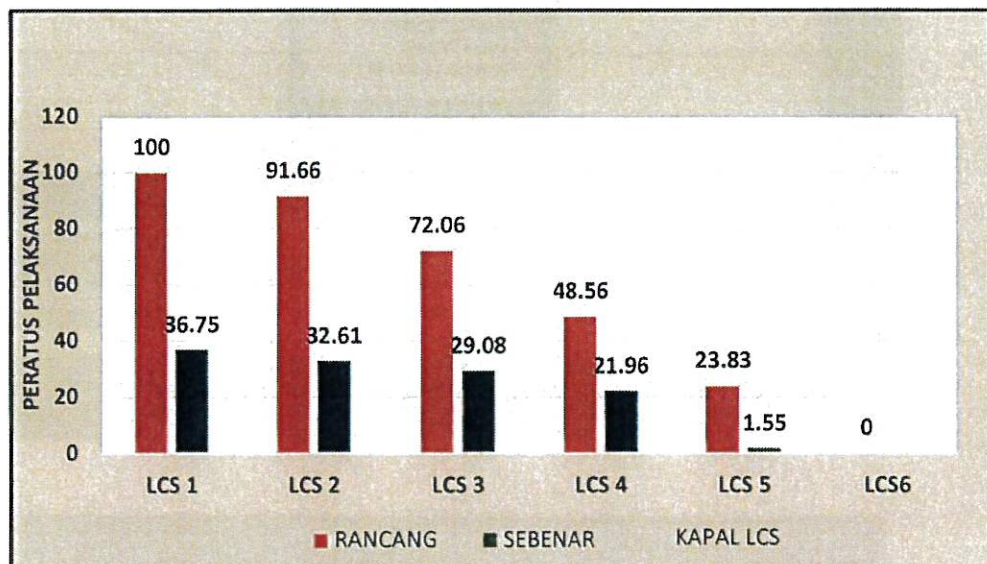
6.3.2 Jawatankuasa Siasatan mendapati terdapat beberapa punca yang menyebabkan berlaku kelewatan pelaksanaan projek. Ini memberi kesan terhadap pembinaan bagi setiap LCS. Bagi LCS

1, sepatutnya kapal telah diserahkan pada April 2019 seperti yang ditetapkan dalam kontrak, bagaimanapun telah ditangguhkan penyerahannya dijangka Februari 2022 namun, bergantung pada kelulusan *Extension of Time* (EOT) oleh Kerajaan. Bagi LCS 6, tiada peratusan kemajuan dan perancangan pembinaan kerana penerimaan *steel kits* pertama hanya akan tiba pada September 2019.

6.3.3 Prestasi pelaksanaan bagi LCS 1 hingga LCS 6 adalah seperti di **Graf 4** dan antara punca menyebabkan kelewatan pelaksanaan pembinaan dan kesan-kesannya adalah seperti di **Jadual 23**.

GRAF 4
PRESTASI PELAKSANAAN PEMBINAAN LCS1 HINGGA
LCS6 SETAKAT 31 MEI 2019

Sumber: BNS Progress Report Mei 2019

TERBUKA

JADUAL 23
PUNCA KELEWATAN DAN KESAN KELEWATAN LCS1 HINGGA LCS6
SEHINGGA 31 MEI 2019

KAPAL SGPV	PERATUS PEMBINAAN (%)		PUNCA KELEWATAN	KESAN
	RANCANG	SEBENAR		
LCS 1	100	36.75	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Detailed design</i> dan <i>production drawing</i> lewat disiapkan. BNS sepatutnya menyiapkan sebelum/pada Dis 2016 tetapi dipinda ke Sep 2019. ▪ <i>Steel kits</i> lewat dibekalkan oleh pembekal. ▪ <i>Critical design review</i> (CDR) lewat siap. ▪ Kerja terhenti oleh <i>Cofely Axima</i> kerana isu komersial. ▪ Penjadualan semula kerja <i>hull outfitting, piping</i> dan APIC. ▪ Isu komersial bekalan peralatan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerja <i>hull outfitting</i>, pemasangan kabel elektrik, <i>piping</i> dan mekanikal serta <i>Accommodation, Panelling, Insulation and Catering</i> (APIC) terjejas. ▪ Peralatan lewat dibekalkan antara 2 hingga 3 bulan. ▪ Pemasangan <i>ducting</i> lewat dilaksanakan. ▪ Perbekalan peralatan terjejas.
LCS 2	91.66	32.61	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Detailed design</i> dan <i>production drawing</i> lewat disiapkan. ▪ Lewat kerja fabrikasi dan pemasangan kerana kekurangan pekerja. ▪ Lewat proses perolehan bahan <i>piping</i>. ▪ Kerja terhenti oleh <i>Cofely Axima</i> sebab isu komersial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerja <i>hull outfitting</i>, pemasangan kabel elektrik, <i>piping</i> tertangguh. ▪ Kerja <i>Heating, Ventilation and air conditioning</i> terjejas. ▪ Kerja pemasangan <i>ducting</i> dan kabel terjejas. ▪ Perbekalan peralatan terjejas.
LCS 3	72.06	29.08	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kekangan pekerja. ▪ Lewat <i>erection top dan bottom block (shore power up)</i>. ▪ Lewat perbekalan GPM 500 oleh <i>WSAM</i> ▪ Aktiviti pembinaan struktur <i>hull</i> lembap. ▪ Isu komersial bekalan peralatan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktiviti seterusnya seperti kerja <i>hull outfitting</i>, pemasangan kabel elektrik, <i>piping</i> tertangguh. ▪ Kerja mengikut <i>Data Dictionary LCS3-7A</i> lewat dibuat. ▪ Perbekalan peralatan terjejas. ▪ Bahan mentah terhad.
LCS 4	48.56	21.96	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lewat dalam pembinaan blok dan kerja <i>hull outfitting</i>. ▪ Perbezaan lukisan untuk blok 08B. ▪ Isu komersial bekalan peralatan. ▪ Isu perbekalan bahan mentah. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pembayaran tidak dapat dibuat. ▪ Kelulusan lukisan lewat dibuat. ▪ Perbekalan peralatan terjejas. ▪ Aktiiti bagi LCS4-6A tidak dapat disiapkan.
LCS 5	23.83	1.55	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerja penerimaan <i>steel kits</i> di peringkat pertama. ▪ Proses melantik sub kontraktor lewat dibuat. ▪ Kekangan pekerja dan kawasan pembinaan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerja pembinaan lewat dimulai pada 26 April 2019. ▪ Kajian semula majlis <i>keel laying</i>.
LCS 6	0.0	0.0	Lewat memuktamadkan anugerah Surat Niat kepada kontraktor.	Penerimaan <i>steel kits</i> dijangka pada Sep 2019.

Sumber: BNS Progress Report Mac, April dan Mei 2019

6.3.4 Pelaksanaan projek LCS merangkumi fasa seperti di **Jadual 24** berikut:

JADUAL 24
FASA PERANCANGAN DAN STATUS SETAKAT 31 MEI 2019

BIL.	FASA	TEMPOH	
		RANCANG	SEBENAR
1.	<i>Concept Design</i>	04.06.2012 - 28.01.2013	06.06.2012 – 24.09.2013
2.	<i>Basic Design</i>	03.10.2013 - 31.01.2015	03.10.2013 – 20.07.2016
3.	<i>Detailed Design (termasuk Production Drawings)</i>	06.08.2014 - 29.11.2016	06.08.2014 (Tangguh ke Sep 2019)
4.	Pembinaan (LCS 1)	03.2015 - 03. 2019	05.2015 – 01. 2022
5.	Ujian (LCS 1)	07.2017 - 03.2019	08.2020 – 01.2022
6.	Penerimaan (LCS 1)	04.2019	02.2022

Sumber : Laporan Kemajuan Projek LCS, TLDM Dan Maklum Balas Soalan BNS Pada 26 Jun 2019

Jawatankuasa Siasatan mendapati, kelewatan pembinaan LCS disebabkan kelewatan pelaksanaan fasa-fasa seperti berikut:

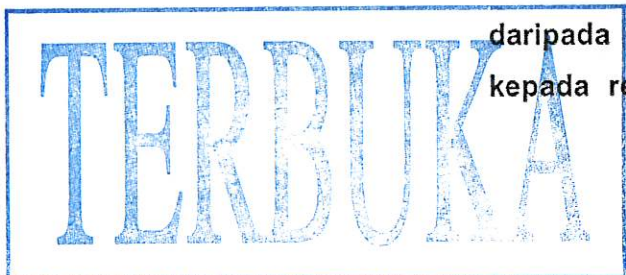
i. *Concept Design*

6.3.5 Fasa ini adalah permulaan reka bentuk pembangunan dokumen dengan menggariskan konsep operasi kapal yang perlu dipatuhi iaitu ciri-ciri *littoral*, peperangan empat (4) dimensi dan konsep halimunan. Fasa ini dilaksanakan dengan penglibatan BNS dan Naval Group (sebelum dikenali DCNS) dari Perancis.

Mengikut Laporan Kemajuan Projek LCS, Pasukan Projek LCS TLDM, fasa ***Concept Design*** bermula pada 4 Jun 2012 dan sepatutnya dimuktamadkan pada 28 Januari 2013. Bagaimanapun, hanya dimuktamadkan pada 24 September 2013 (kelewatan 238 hari atau 8 bulan).

ii. Fasa *Basic Design* Yang Berlarutan

6.3.6 Fasa ***Basic Design*** melibatkan penghasilan (*output*) daripada ***Concept Design*** yang kemudian diterjemahkan kepada reka bentuk sebenar kapal dan sistem-sistem

berkaitannya bagi memenuhi keperluan **Contract Building Specification (CBS)**. Data yang terhasil daripada aktiviti ini akan disenaraikan dalam **Contract Data Requirement List**, kontrak utama. Fasa ini dilaksanakan dengan penglibatan TLDM, BNS, Naval Group dan OEM.

Fasa ini bermula pada 3 Oktober 2013 dan sepatutnya dimuktamadkan pada 31 Januari 2015. Bagaimanapun, fasa **Basic Design** ini hanya dapat disiapkan sepenuhnya pada 20 Julai 2016 (kelewatan 17 bulan 20 hari). Ini kerana data 3D bagi sebahagian peralatan telah lewat diterima dari OEM berpunca daripada tindakan BNS yang lewat menandatangani kontrak dengan OEM yang terlibat.

iii. **Fasa Detailed Design Lewat Dimuktamadkan**

6.3.7 **Fasa Detailed Design** melibatkan penghasilan (*output*) daripada **Basic Design** yang akan diterjemahkan ke dalam **production drawings** untuk aktiviti pembuatan/pembinaan peralatan kapal. Fasa ini termasuk penghasilan lukisan kapal, sistem peralatan utama dan peralatan sokongan dalam bentuk 3D dengan menggunakan aplikasi *AVEVA marine* dan beberapa aplikasi lukisan lain. Fasa ini dilaksanakan secara langsung oleh Naval Group selaku *designer authority*, OEM dan BNS. Mengikut kontrak, fasa ini sepatutnya dilaksanakan pada 6 Ogos 2014 hingga 29 November 2016. Namun, fasa ini tertangguh sehingga kini.

6.3.8 Bagi penghasilan lukisan tersebut, akan melibatkan perolehan peralatan dan data 3D daripada OEM berkenaan. Mengikut perancangan, perolehan ini perlu dimuktamadkan selewat-lewatnya pada 26 Oktober 2016. Bagaimanapun, didapati perolehan bagi 11 peralatan tersebut masih belum diselesaikan oleh BNS dengan OEM dan melangkaui tarikh yang ditetapkan (kelewatan 31 bulan sehingga 31 Mei 2019). Butirannya adalah seperti di **Jadual 25** berikut:

TERBUKA

JADUAL 25
STATUS PEROLEHAN PERALATAN LCS SEHINGGA 31 MEI 2019

BIL.	PERALATAN	STATUS PROSES PEROLEHAN	TARIKH JANGKAAN LOA* DIMETERAI
1.	<i>Scuttle Panels</i>	Menunggu Kelulusan Pengurusan (Semakan Bajet BNS)	Julai 2019
2.	<i>Pressure Relief Panels</i>		
3.	<i>CO and Operator Chairs</i>		
4.	<i>Rotatable Fairlead Support</i>		
5.	<i>Fixed Fire Extinguishing System (FFES)</i>	Rundingan	
6.	<i>Random Ball Valves LCS 4, LCS 5, LCS 6</i>		
7.	<i>Butterfly Valves LCS 4, LCS5, LCS6</i>		
8.	<i>Valves & Accessories LCS4, LCS5, LCS6</i>		
9.	<i>Replenishment as Sea</i>		
10.	<i>Piping Work Package LCS 5 & LCS 6</i>		
11.	<i>Condensate Pumps</i>		

Sumber: Laporan Kemajuan Projek LCS Dan Minit Mesyuarat BNS Bulan Mei 2019
LOA – Letter Of Acceptance

6.3.9 Ekoran kelewatan perolehan berkenaan, penghasilan data 3D untuk reka bentuk peralatan bagi penyediaan *Detailed Design* tidak dapat dilaksanakan termasuk proses *Critical Design Review (CDR)*.

6.3.10 Bagi *production drawings* pula, prestasi pelaksanaan sebenar adalah sebanyak 85.42% pada Mei 2019 berbanding tarikh sepatut disediakan pada Disember 2016 (lewat 29 bulan). Kesan kelewatan tersebut menyebabkan kerja fabrikasi, produksi *piping system* dan aktiviti *outfitting* menjejaskan penyediaan *Detailed Design*. Status kemajuan *Detailed Design* yang dilaporkan ialah 90.14% berbanding sepatutnya 100% seperti di **Jadual 26** berikut:

TERBUKA

JADUAL 26
PERINCIAN PELAKSANAAN *DETAIL DESIGN* SETAKAT 31 MEI 2019

NO.	TASK	WEIGHTAGE DISTRIBUTION %	PROGRESS	
			ACTUAL %	WEIGHTAGE %
1.	<i>Outfitting Detail Design</i>	57.0	82.7	47.1
a.	<i>Equipment Detailed Design</i>	10.3	83.7	8.62
b.	<i>Piping Detailed Design</i>	24.8	83.0	20.6
c.	<i>Seating & Hull Fitting Detailed Design</i>	12.2	69.0	8.41
d.	<i>Electrical Detailed Design</i>	5.2	99.0	5.15
e.	<i>Heating, Ventilation And Air Conditioning (HVAC)</i>	4.5	97.3	4.38
2.	<i>Hull Detail Design</i>	43.0	100.0	43.0
KEMAJUAN KESELURUHAN				90.14

Sumber: Minit Mesyuarat BNS Dan Laporan Kemajuan Pasukan Projek LCS Bulan Mei 2019

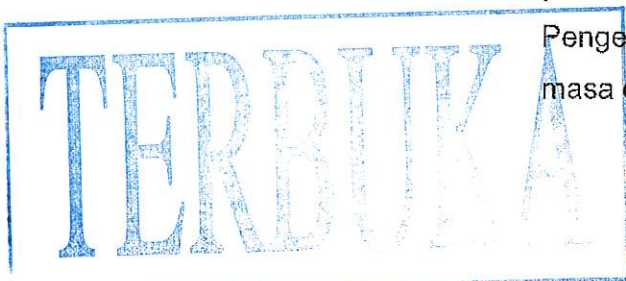
- 6.3.11 Laporan kemajuan kerja yang disediakan Pasukan Projek LCS melaporkan wujud kekurangan tenaga kerja di pihak BNS bagi menghasilkan *production drawings* manakala aktiviti reka bentuk dilaksanakan oleh jurutera-jurutera muda yang kurang pengalaman turut menyumbang kepada kelewatan pelaksanaan *detailed design*. Ini kerana jurutera tersebut perlu sentiasa merujuk kepada Pengarah Program BNS bagi memuktamadkan sesuatu kerja.
- 6.3.12 Selain itu, berlaku masalah kerjasama di antara BNS dan *designer authority* Naval Group (DCNS sebelum ini) berhubung isu *detail design*. Ini dibuktikan dengan laporan yang dikemukakan oleh Pasukan Projek LCS dalam suratnya bertarikh 28 Disember 2018 dan semasa pembentangan Pasukan Projek LCS, TLDM kepada Jawatankuasa Siasatan pada 25 Februari 2019 dan seperti yang dimaklumkan juga oleh wakil Syarikat BNS pada 1 Ogos 2019.

TERBUKA

Kemajuan Kerja Pembinaan LCS Terjejas

6.3.13 Fasa pembinaan melibatkan aktiviti *pre-fabrication*, *pre-assembly* dan *sub block* dan *block erection*. Aktiviti ini melibatkan pihak Naval Group (Perancis) dan BNS secara langsung. Susulan daripada impak kelewatan perolehan peralatan, *detailed design* dan *productions drawings* serta punca lain telah dikenal pasti menyumbang kepada kelemahan kemajuan kerja pembinaan LCS adalah seperti berikut:

- a) Bekalan *steel kits* lewat diterima daripada syarikat Belanda. Sepatutnya *steel kits* bagi keenam-enam LCS perlu dihantar mulai Disember 2015 hingga 21 Ogos 2017 secara berperingkat. Sehingga kini, 8 daripada 63 *batch steel kits* LCS 4 dalam proses penghantaran manakala 46 daripada 63 *batch steels kits* bagi LCS belum dilaksanakan penghantaran. Kelewatan penghantaran adalah dalam tempoh 20 bulan, disebabkan masalah kontrak di antara BNS dengan OEM yang merangkumi pembayaran, pemotongan *steel kits* yang tidak mengikut spesifikasi dan kuantiti.
- b) *Non Conformance Report (NCR)* dikeluarkan sama ada oleh Pasukan Projek LCS atau *Bureau Veritas* (Perancis) bagi sebarang ketidakaturan teknikal dan pematuhan spesifikasi kerja pembinaan mengikut obligasi Klausula 16.4, kontrak utama dan *Contract Building Specification (CBS)*. Pemeriksaan dan pengesahan ini dilakukan oleh Pasukan Projek LCS, TLDM atau *Bureau Veritas (BV)* yang merupakan *Independent Classification Society* dilantik oleh BNS untuk menilai kepatuhan pembinaan terhadap standard *BV Naval Rules*. Pengeluaran NCR ini memerlukan *rework*, tambahan masa dan kos untuk meneruskan pembinaan. **Sebanyak**

286 NCR masih belum dilaksanakan tindakan pembetulan seperti di Jadual 27.

JADUAL 27
BILANGAN NON CONFORMANCE REPORT YANG DIKELUARKAN
SETAKAT 30 APRIL 2019

KAPAL	BILANGAN NCR		
	DIKELUAR	SELESAI	BELUM SELESAI
LCS 1	1,101	949	152
LCS 2	238	180	58
LCS 3	157	105	52
LCS 4	43	19	24
JUMLAH	1,539	1,253	286

Sumber: Mesyuarat Kemajuan Kerja BNS Ke 56/2019 Bertarikh 13 Jun 2019

- c) Notis Modifikasi merupakan dokumen notis pemakluman yang dikeluarkan oleh Pasukan projek LCS terhadap kerja perubahan dan pengubahsuaian yang perlu dilaksanakan ke atas struktur blok atau kapal yang telah disiapkan. Modifikasi berlaku disebabkan kerja reka bentuk dan *production drawings* yang belum dimuktamadkan atau *construction error*. Bilangan modifikasi yang banyak dilaksanakan ke atas struktur kapal akan meningkatkan tambahan kerja dan tempoh pelaksanaan pembinaan. Minit Mesyuarat Kemajuan Kerja BNS ke 56/2019 bertarikh 13 Jun 2019, melaporkan sebanyak 230 Notis Modifikasi bagi LCS 1; 222 bagi LCS 2 dan 132 bagi LCS 3 serta 3 bagi LCS 4 masih belum diselesaikan.
- d) BNS menghadapi isu komersial dan masalah aliran tunai, menyebabkan **ketidakupayaan BNS untuk menyelesaikan tunggakan pemiutang (creditors) yang menjangkau berjumlah RM733,546,128.18** setakat 31 Mei 2019. Aliran tunai yang bermasalah telah dilaporkan di Para 6.1.15 (b) dengan nisbah semasa syarikat berada di bawah 1.0 (nota: merupakan nisbah di antara aset semasa dengan liabiliti semasa adalah

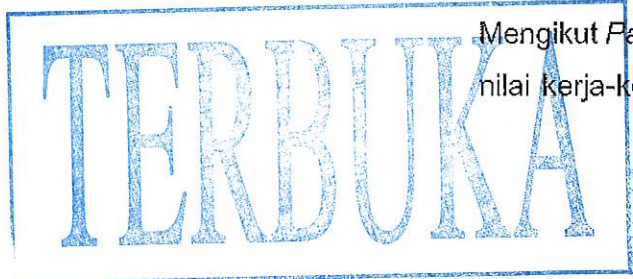
kurang daripada 1) bagi tahun kewangan 2015, 2016, 2017 dan 2018 seperti di Lampiran 3. Selain itu, mengikut Laporan Isu Kelewatan *Physical Handover* LCS bertarikh 27 Mei 2019 pula yang disediakan oleh Pasukan Projek LCS, ekoran masalah komersial di mana terdapat tujuh (7) OEM memutuskan untuk *stop work* iaitu terdiri daripada berikut:

- i. **Thales Underwater System – Towed Array Sonar**
  - ii. **Rohde Schwarz – Communication System**
  - iii. **Rheinmetal – Fire Control System**
  - iv. **Axima Concept SA – Accommodation, Piping, Heating Ventilation and Air Conditioning (HVAC)**
  - v. **Palfinger Ned Deck – Boat Davit**
  - vi. **Esterline Belgium BVBA – Integrated Flat Display System**
  - vii. **Polyamp AB – Degaussing System**
- e) Kekurangan tenaga kerja pengimpal (*welder*) dan *Quality Control* yang berkemahiran untuk melaksanakan kerja pembinaan. Ini disebabkan faktor gaji dan kelewatan pembayaran kepada sub kontraktor menyebabkan sub kontraktor luar dari limbungan Lumut enggan mengambil risiko untuk menghantar *welder* mereka.

Kemajuan Kerja Pembinaan Tidak Mengikut *Payment Plan Data Dictionary* Dalam Kontrak

6.3.14 **BNS gagal menyiapkan kerja mengikut *Payment Plan Data Dictionary* (*Annex to Schedule 5B* kepada kontrak utama).**

Mengikut *Payment Plan Data Dictionary*, sebanyak RM683 juta nilai kerja-kerja sepatutnya boleh dikemukakan kepada pihak

Kerajaan, memandangkan kerja-kerja tersebut tidak disiapkan sepenuhnya, maka tuntutan tidak boleh dilakukan.

- 6.3.15 Kerja-kerja tersebut melibatkan pembinaan struktur blok kapal bagi LCS 2 dan LCS 3 yang sepatutnya disiapkan pada tahun 2016, 2017 dan awal 2018 tetapi sehingga Mei 2019 masih dalam pembinaan. Selagi blok ini masih belum disiapkan sepenuhnya, kerja pembinaan dan pemasangan peralatan seterusnya tidak dapat dilaksanakan. Butiran perihal kerja mengikut *Payment Plan Data Dictionary* yang belum disiapkan adalah seperti di **Jadual 28**.

JADUAL 28
PERIHAL KERJA YANG TIDAK DISIAPKAN

BIL.	RUJUKAN BAYARAN	PERIHAL KERJA MENGIKUT PAYMENT PLAN DATA DICTIONARY TAPI BELUM SIAP	TARIKH RANCANG ASAL BAYARAN	TARIKH RANCANG BAYARAN PINDA*	JUMLAH (RM JUTA)
1.	13D	G13D => MES Final Design Review Group 2D	Nov-16	Jun-19	10
2.	27/ LCS 1-8	Blocks Erection completed	Okt-17	Okt.-19	60
3.	33B/LCS2-6B	Erection of group 4 blocks	Dis-17	Sep-19	33
4.	34/ LCS2-7	Shore Supply Power Up	Dis-17	Nov-18	45
5.	35/LCS1-10	Installation of PSIM completed	Dis-17	Nov-18	25
6.	36/LCS 2-8	Blocks Erection Completed	Feb-18	Okt-18	60
7.	37B/LCS3-4B	Erection of group 2 blocks	Apr-18	Jul-18	33
8.	38/ G15	Spares list with NSN completed	Mar-18	2019	5
9.	39/ LCS 1-11	Platform Harbour Acceptance Test (HAT) completed	Apr-18	2019	35
10.	40/LCS2-9	Launching	Mei-18	Nov-18	45
11.	41B/ LCS3-5B	Erection of group 3 blocks	Ogos-18	Nov-18	24
12.	44B/ LCS 3-6B	Erection of groups 4 blocks	Nov-18	Okt-19	24
13.	45/LCS 3-7	Shore Supply Power Up	Sep-18	2019	45
14.	47/LCS2-10	Installation of PSIM Completed	Okt-18	Dis-19	25
15.	48/ LCS 1-12	Platform SAT completed	Okt-18	2019	70
16.	49/LCS 1-13	CS HAT Completed	Nov-18	2019	60
17.	50/LCS 3-8	Blocks Erection Completed and accepted by the RMN	Dis-18	2019	60
18.	51B/ LCS4-4B	Erection of groups 2 blocks	Dis-18	Okt-19	24
JUMLAH KESELURUHAN					683

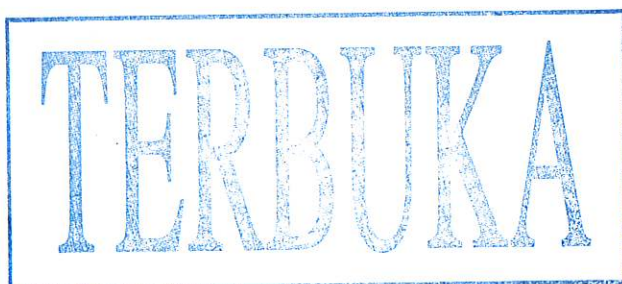
Nota : (1) Sumber : Laporan Kemajuan Pasukan Projek LCS 31 Mei 2019
Jadual pembayaran Tahun 2018 (Third Supplementary Contract)

- 6.3.16 Jawatankuasa Siasatan mendapati wujud kelemahan ketara dalam perancangan dan pelaksanaan projek LCS khususnya BNS dalam menyelesaikan isu-isu seperti perolehan peralatan; *detailed design dan production drawings*; kemajuan pembinaan yang tidak memuaskan dan cekap serta masalah kewangan yang dihadapi BNS.
- 6.3.17 Susulan kelewatan dalam pelaksanaan projek LCS, pada 20 Disember 2018, BNS telah memajukan permohonan perubahan (VP) *Implementation Schedule* untuk melanjutkan tempoh penyerahan LCS 1, LCS 2 dan LCS 3. KEMENTAH telah mengangkat permohonan Arahan Perubahan Kerja (VO) tersebut kepada MOF pada 14 Februari 2019. **Permohonan ini tidak dipertimbangkan oleh MOF kerana maklumat dan ulasan yang dikemukakan oleh KEMENTAH tidak lengkap.** BNS telah kemukakan VP 2 kepada KEMENTAH pada 17 Mei 2019.

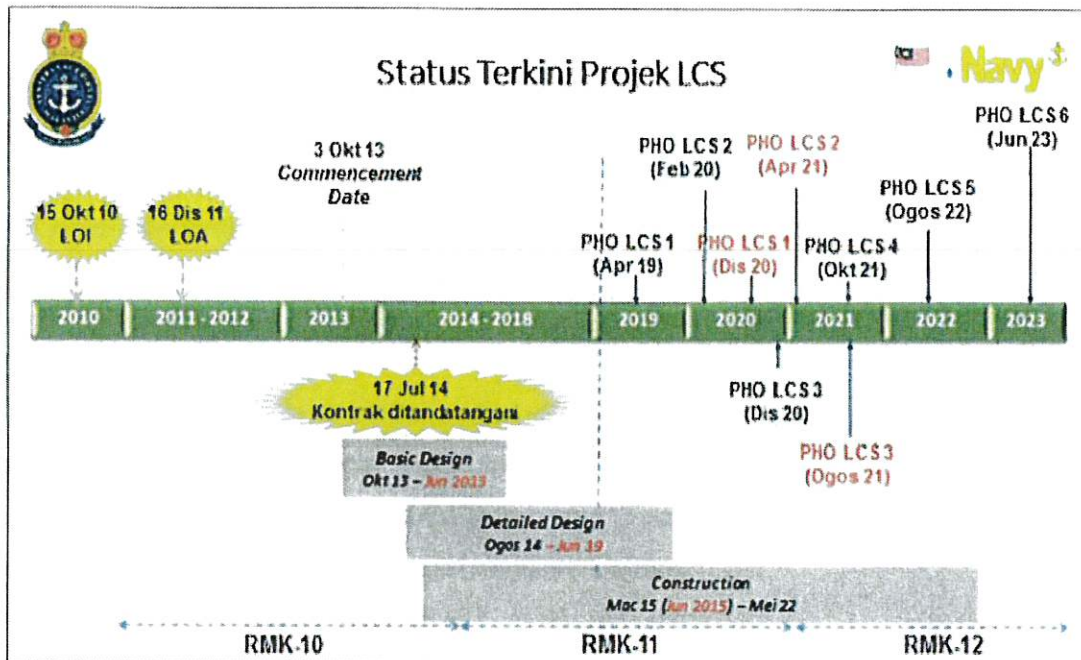
BNS perlu kemukakan VO mengikut komponen-komponen projek dalam kontrak. Ini kerana terdapat perbezaan sebab-sebab kelewatan mengikut komponen. BNS tidak boleh meletakkan semua komponen menyebabkan punca kelewatan. Sedangkan sesetengah komponen yang lewat adalah disebabkan BNS sepenuhnya.

Status terkini projek LCS pelaksanaan projek termasuk cadangan perubahan penyerahan fizikal kapal adalah seperti di **Rajah 2**.

RAJAH 2
STATUS PROJEK LCS SETAKAT 31 MEI 2019

Sumber: Dokumen Taklimat Markas Tentera Laut Diraja Malaysia

Prestasi Pembayaran Projek

6.3.18 Berdasarkan Unit Pembangunan dan Kewangan, KEMANTAH, sehingga 31 Mei 2019, KEMANTAH telah membayar sejumlah RM5.936 bilion atau 65.03% daripada kos projek berjumlah RM9.128 bilion. Bayaran ini termasuk bayaran pendahuluan sejumlah RM1.365 bilion untuk *design right, hardware* dan *software*, bayaran kemajuan projek serta *Factory Acceptance Test (FAT)*.

Peningkatan Keseluruhan Kos Kontrak Perolehan LCS

6.3.19 Berdasarkan kelulusan awal UPE, had bumbung yang diluluskan bagi projek ini adalah sebanyak RM9 bilion. Pada 11 Disember 2014, MOF telah meluluskan permohonan KEMANTAH untuk kos faedah pinjaman sebanyak RM128.6 juta yang akan dibiayai secara bersama oleh BNS dan Kerajaan pada kadar 50:50. Ini bermakna kos

keseluruhan perolehan LCS telah meningkat kepada RM9.128 bilion.

- 6.3.20 Merujuk Para 6.2.10, MOF telah meluluskan secara rundingan terus perolehan peralatan *Integrated Logistic Support* (ILS) berjumlah RM600 juta kepada BNS. ILS merupakan peralatan wajib dibekalkan dan perolehannya tentu akan meningkatkan kos kontrak perolehan LCS kepada RM9.7286 bilion. (RM9.1286 bilion + RM600 juta).
- 6.3.21 Jawatankuasa Siasatan menjangkakan kos pembinaan enam (6) buah LCS akan terus meningkat susulan pertukaran peralatan utama yang turut juga melibatkan implikasi masa tambahan penyerahan kapal. Berdasarkan surat syarikat BNS bertarikh 16 Julai 2019, bagi menyiapkan pembinaan keenam-enam LCS memerlukan anggaran tambahan kos sebanyak RM1,416.44 juta yang terdiri daripada kos langsung berjumlah RM58.41 juta dan juga kos tidak langsung berjumlah RM1,358.03 juta ekoran pertukaran peralatan dan *Implementation Schedule*. Kos tidak langsung melibatkan pelanjutan tempoh *Basic Design, Design Authority*, jadual penghantaran peralatan, waranti, insurans dan kos kewangan serta sumber lain. Ini menjadikan anggaran keseluruhan kos projek berjumlah RM11.145 bilion (sehingga laporan ini dikemukakan kepada YB Menteri Pertahanan).
- 6.3.22 Pertukaran peralatan dan cadangan *Implementation Schedule* adalah seperti di Jadual 29.

JADUAL 29
PERMOHONAN VARIATION PROPOSAL OLEH BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD

BIL	ITEM/ USUL OLEH	JENAMA PERALATAN ASAL	JENAMA PERALATAN BAHARU	TARIKH KEMENTAH BERSETUJU	TARIKH PERMOHONAN		IMPLIKASI KOS (RM JUTA)
					BNS	KEMENTAH	
KOS LANGSUNG							
1.	<i>Surface to Surface Missile (SSM) /</i> Diusul oleh KEMENTAH dan disetujui oleh BNS	Exocet MM40 (MBDA)	Naval Strike Missile (Kongsberg)	03.10.14	05.09.17	08.10.14	38.00
2.	<i>Decoy Launching System (DLS) /</i> Diusul oleh KEMENTAH	<i>Super Barricade Advanced Decoy Launcher System (Wallop Defence Systems Limited – WDSL)</i>	SYLENA MK 2 (Etienne Lacroix Group)	09.01.17	17.08.18 20.12.18 17.05.19	14.02.19	7.13
3.	<i>Integrated Platform Management System (IPMS) /</i> Diusul oleh KEMENTAH	MTU, Collusum	MTU - L3 MAPPS (Hybrid)	10.07.17	09.01.18 17.08.18 09.11.18 20.12.18 17.05.19	14.02.19	13.28
JUMLAH							58.41
KOS TAK LANGSUNG							
4.	<i>Implementation Schedule /</i> Diusul oleh BNS	-	TB		20.12.18 17.05.19	14.02.19	1,358.03
JUMLAH KESELURUHAN							1,416.44

Sumber: Permohonan VP oleh Syarikat BNS

TERBUKA

6.3.23 Klausu berhubung pertukaran peralatan dinyatakan seperti di
Jadual 30.

JADUAL 30
KLAUSA BERHUBUNG VARIATION PROPOSAL DAN VARIATION ORDER

KLAUSA	KANDUNGAN
20.1.	<i>No variation shall be made to the Vessel and Integrated Logistics System after the signing of this Contract other than by means of a Variation Order in the form as set out in Schedule 12. In the event a variation is requested by the GOVERNMENT:</i>
20.4.1	<i>the GOVERNMENT shall submit to the SUPPLIER a written request specifying the variation intended;</i>
20.4.2	<i>within thirty (30) days upon receiving such request, the SUPPLIER shall submit a Variation Proposal to the GOVERNMENT specifying the following information:</i> <i>a. the effect of the variation on the performance of the Vessel;</i> <i>b. the estimated time taken to carry out the variation;</i> <i>c. the estimated costs for the variation; and</i> <i>d. the effect of the variation on the Implementation Schedule.</i> <i>If the SUPPLIER requires more time to submit the Variation Proposal, the SUPPLIER shall before the expiry of the thirty (30) days, formally request for an extension of time and the additional period shall be mutually agreed.</i>
20.4.3	<i>the GOVERNMENT shall analyze and evaluate the Variation Proposal and notify the SUPPLIER of its approval or non-approval within sixty (60) days from the date of receipt of the Variation Proposal. If the GOVERNMENT requires more time to make their decision, the GOVERNMENT shall before the expiry of the sixty (60) days, formally request for an extension of time and the additional period shall be mutually agreed. If the GOVERNMENT fails to notify the SUPPLIER in accordance with Clause 20.3.2 or Clause 20.4.3, such Variation Proposal shall be deemed rejected.</i>
20.6	<i>The SUPPLIER shall only proceed with the variation upon receipt of the approved Variation Order as per Schedule 12, from the GOVERNMENT.</i>
20.7	<i>Every Variation Order shall be in writing and shall set forth in detail the effect of the variation on the Vessel, ILS, Total Contract Price, payment terms, Implementation Schedule, performance capability, design, Training and interchangeability of spares and/or special tools or any other matters substantive to this Contract.</i>
20.8	<i>The Variation Order which have been approved by the GOVERNMENT shall form an integral part of the Contract.</i> <i>The SUPPLIER shall be entitled to claim from the GOVERNMENT in respect of the Variation Order, the following:</i>
20.9.1	<i>costs of any variation if it affects the Total Contract Price; and</i>
20.9.2	<i>an extension of the Implementation Schedule of Physical Handover of the Vessel equivalent to the time taken to carry out the variation in accordance with the schedule.</i>
20.10	<i>The Variation Orders shall eventually be formalised by way of a Supplementary Contract in accordance with Clause 49.</i>
49.1	<i>No modification or amendment or waiver of any of the provisions of this Contract shall be effective unless made by mutual consent and made in writing by way of supplementary contract which specifically referring to this Contract and duly sign by the Parties. The amendments shall be read and construed as part of this Contract.</i>

TERBUKA

**Pertukaran Jenama Model *Surface to Surface Missile (SSM)*
Daripada MBDA Exocet Kepada NSM, Kongsberg, Norway**

6.3.24 Pada asalnya iaitu 30 Mei 2011, TLDM memilih SSM daripada jenama *Naval Strike Missile (NSM)* Kongsberg Defense & Aerospace (KDA) tetapi tidak dipersetujui oleh KEMANTAH yang memilih jenama MBDA Exocet (DCNS). Surat Setuju Terima (LOA) telah dikeluarkan kepada DCNS pada 17 Disember 2012 dan fasa *Basic Design* bermula pada 3 Oktober 2013. Namun, TLDM telah membuat rayuan untuk memilih NSM berdasarkan teknologi terkini (aerodinamik, *stealth*, jarak misil memenuhi spesifikasi *Contract Building Specification (CBS)*, kos perolehan dan penyelenggaraan lebih murah, tidak terlalu bergantung pada MBDA. KEMANTAH telah kemukakan permohonan pertukaran SSM kepada MOF pada 8 Oktober 2014 dan seterusnya diluluskan pertukaran oleh MOF pada 23 Januari 2015. **Penukaran skop SSM ini dimaklumkan kepada BNS pada 13 Februari 2015.** Siasatan mendapati perkara berikut:

- a) Notis pertukaran dikemukakan pada 13 Februari 2015 kepada BNS setelah kelulusan MOF diperolehi pada 23 Januari 2015. **Tindakan ini bertentangan dengan Klausula 20.4.1 yang mana perlu maklum BNS terdahulu untuk lakukan kajian reka bentuk dan impak pertukaran.**
- b) BNS memajukan *Variation Proposal (VP)* Pertama pada 28 Ogos 2015, kelewatan selama 166 hari berbanding sepatutnya 30 hari dari tarikh notis pertukaran pada 13 Februari 2015 sebagaimana kehendak Klausula 20.4.2. Mengikut BNS, kelewatan ini disebabkan proses rundingan harga dan skop teknikal dengan Naval Group dan hasilnya mendapatkan pengurangan harga sebanyak 30%. Proses permohonan VP adalah seperti di **Jadual 31.**

JADUAL 31
PERTUKARAN JENAMA MODEL SURFACE TO SURFACE MISSILE (SSM) DARIPADA
MBDA EXOCET KEPADA NSM, KONGSBERG, NORWAY

BIL.	TARIKH VP	IMPAK KOS	IMPAK MASA	KETERANGAN SEBAB & KESAN
<i>Letter of Award</i> dikeluarkan kepada Kongsberg Defence Aerospace pada 8 April 2015 dengan kos EUR19.98 juta				
1.	28.08.2015	EURO 13.12 juta (RM61 juta)	LCS 1 +4 bulan;	<ul style="list-style-type: none"> a. Impak kos dikurangkan oleh BNS sebanyak 30% menjadikan kos berjumlah RM42 juta. b. Impak kos mengambil kira kerja berulang dan aktiviti pemasangan peralatan dan fabrikasi <i>heating and air conditioning</i>.
2.	05.09.2017	<i>Subject To Appeal</i>	<i>Subject to appeal</i>	<ul style="list-style-type: none"> a. BNS tetap menyatakan pertukaran SSM mempunyai implikasi kos dan masa. b. Kenyataan "<i>subject to appeal</i>" bermaksud "<i>silence on cost</i>" dan bukan "<i>no cost impact</i>".
	24.11.2017	Pertukaran SSM ini akhirnya dimuktamadkan dengan termeterainya <i>Fourth Supplementary Contract</i> bertarikh 24 November 2017 tanpa peningkatan kos dan tempoh masa.		

c) Jawatankuasa Siasatan mendapati BNS telah mengeluarkan SST kepada DCNS dan melakukan kerja *basic design* peralatan SSM MBDA Exocert seawal pada tahun 2012 dan 2013, sungguhpun kontrak dengan Kerajaan masih belum ditandatangani. **Risiko yang ditanggung BNS amat besar berkontrak dengan pihak OEM sebelum Kerajaan menandatangani kontrak perolehan LCS dengan BNS pada 17 Julai 2014.**

d) Jawatankuasa Siasatan mendapati BNS telah memajukan tuntutan kepada Kerajaan bagi kos **Pertukaran Jenama Model Surface to Surface Missile (SSM)** sebanyak RM38 juta. Namun begitu, Jawatankuasa Siasatan berpendapat BNS tidak wajar mengemukakan tuntutan kepada Kerajaan dan Kerajaan tidak wajar mempertimbangkan permohonan berkenaan kerana pertukaran tersebut telah dipersetujui secara bersama

TERBUKA

oleh kedua-dua pihak melalui kontrak tambahan bertarikh 24 November 2017.

Pertukaran *Decoy Launching System (DLS) Jenama Super Barricade, Wallop Defence System Ltd. Kepada Sylena Mk2, Lacroix Defence*)

6.3.25 Pada asalnya sistem pelancar atau DLS yang diperolehi untuk dipasang kepada LCS adalah berjenama *Super Barricade* dari syarikat pengeluarinya Wallop Defence System Ltd. (WDSL), United Kingdom. Pada 8 Januari 2016, TLDM telah mengarahkan BNS untuk menjalankan kajian terhadap opsyen dan impak pertukaran DLS bagi menentukan elemen *supportability and maintainability*.

6.3.26 Hasil kajian yang dikemukakan oleh BNS kepada TLDM pada 1 Februari 2016 telah menyatakan perkembangan tahap kemajuan kerja WDSL, impak pertukaran DLS ke atas integrasi kepada sistem lain, pembatalan kontrak yang meterai dan tambahan kos berjumlah RM79.2 juta serta masa tambahan 12 hingga 14 bulan bagi penyerahan LCS 1. **Semakan terhadap latar belakang kestabilan WDSL turut dilakukan oleh BNS dan berpuas hati dengan komitmen kesinambungan perniagaan WDSL.** Seterusnya, BNS mencadangkan KEMENTAH untuk **mengekaikan Super Barricade** bagi mematuhi jadual penyerahan kapal dan kos projek. Siasatan selanjutnya mendapati perkara berikut:

- a) Pada 29 Ogos 2016, TLDM menerima surat Wallop Defence System Ltd (WDSL) yang telah diambil alih oleh Lacroix Defence, Perancis. Ini bermakna kemungkinan WDSL tidak dapat membekalkan *ammunition* bagi *Super Barricade Advanced Decoy Launcher System* dan isu *supportability* ini dijangka hanya

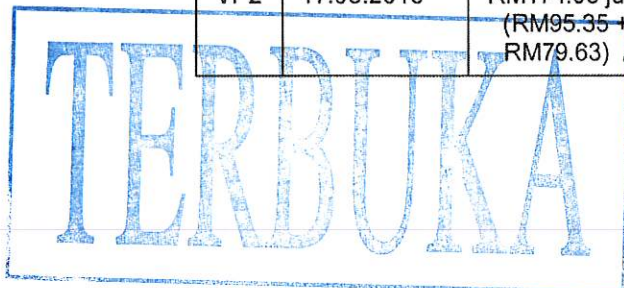
TERBUKA

bertahan 15 tahun. Lacroix Defence mencadangkan Sylena Mk2 bagi menggantikan *Super Barricade*.

- b) TLDM mengemukakan notis pertukaran kepada BNS pada 9 Januari 2017 dengan syarat tiada impak kos tambahan. BNS pada 25 April 2017 telah memajukan status kajian penilaian penukaran *Decoy Launching System* (DLS) jenama Super Barricade, Wallop Defence System Ltd. kepada Sylena Mk2 dengan komitmen impak masa kepada Kerajaan. Namun kosnya akan diserapkan oleh BNS tertakluk kelulusan pertukaran dimuktamadkan dengan segera oleh Kerajaan. Jawatankuasa Siasatan mendapati maklum balas kajian penilaian yang dikemukakan oleh BNS kepada KEMENTAH pada 25 April 2017 telah terlewat 76 hari yang sepatutnya dalam tempoh 30 hari seperti mana diperuntukkan dalam Klausula 20.4.1.
- c) Beberapa sesi mesyuarat diadakan di antara Pasukan Projek LCS/TLDM dan BNS. Akhirnya BNS memajukan VP seperti di **Jadual 32**.

JADUAL 32
PERTUKARAN DECOY LAUNCHING SYSTEM (DLS) DARI JENAMA SUPER BARRICADE, WALLOP DEFENCE SYSTEM LTD. KEPADA SYLENA MK2 OLEH BNS

BIL.	TARIKH VP	IMPAK KOS	IMPAK MASA	KETERANGAN SEBAB DAN KESAN
<i>Letter of Award</i> dikeluarkan kepada Etienne Lacroix pada 2 Oktober 2017 dengan kos EUR 4.5 juta.				
VP1	12.01.2018	Tiada tambahan kos	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 14 bln LCS 2 + 8 bln LCS 3 + 2 bln	a. Impak kos diserap oleh BNS sekiranya pertukaran dimuktamadkan dengan kadar segera dan impak masa diluluskan.
VP2	17.08.2018	RM174.98 juta (RM95.35 + RM79.63) /	Tambahan tempoh serahan kapal:	a. <i>Sunk cost</i> bagi sumber manusia, <i>rework</i> dan <i>reloop</i>

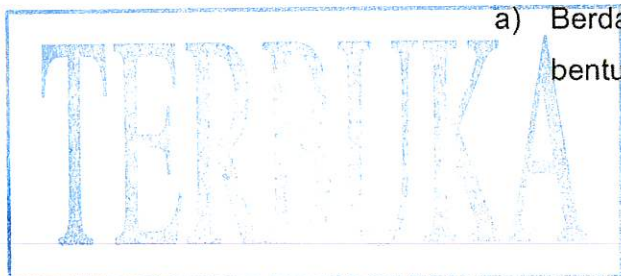
BIL.	TARIKH VP	IMPAK KOS	IMPAK MASA	KETERANGAN SEBAB DAN KESAN
		RM 239 juta (3 VO)	LCS 1 + 20 bulan LCS 2 + 14 bulan LCS 3 + 8 bulan	dan kerja yang dilaksanakan. b. Notis pertukaran dikeluarkan di pertengahan fasa reka bentuk. c. Impak kos tidak lagi dapat diserap oleh BNS disebabkan lewat memuktamadkan VP. d. Terdapat <i>indirect cost</i> RM238.9 juta sepatutnya dikongsi bersama IPMS, DLS dan SSM.
VP3	20.12.2018	"To be discussed and determined later"	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 20 bulan LCS 2 + 14 bulan LCS 3 + 8 bulan	a. Kesan kepada <i>Basic Design</i> bagi struktur DLS <i>launcher</i> Pembangunan semula ke atas beberapa sistem berkaitan dengan peralatan utama.
VP4	17.05.2019	RM7.13 juta	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 34 bulan LCS 2 + 32 bulan LCS 3 + 30 bulan LCS 4 + 28 bulan LCS 5 + 26 bulan LCS 6 + 24 bulan	b. Kesan kepada pengurusan pentadbiran kontrak dengan, Wallop Naval Group, Lacroix dan Naval Group dan pembekal lain.

Sumber: Fail TLDM dan BNS

Penukaran Jenama Model *Integrated Platform Management System* (IPMS) Dari MTU Callosum Kepada L3 MAPPS

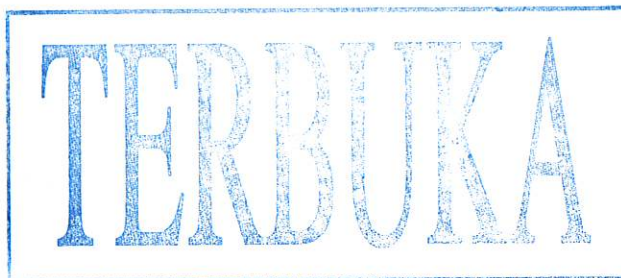
6.3.27 BNS telah memulai proses reka bentuk IPMS, MTU Callosum pada April 2013 yang mana kerja *Preliminary Design Review* (PDR) sepatutnya disiapkan pada Disember 2014. Bagaimanapun, pembangunan IPMS yang perlahan menyebabkan ia gagal diselesaikan pada November 2016 seperti mana tarikh yang ditetapkan oleh Mesyuarat Lembaga Pengurusan Keupayaan TLDM pada 16 Mei 2016. Jawatankuasa Siasatan selanjutnya mendapati perkara berikut:

- a) Berdasarkan kelewatan BNS memuktamadkan reka bentuk IPMS, maka pada 22 November 2016, TLDM

mencadangkan BNS menjalankan satu *feasibility study* menggunakan *hybrid* bagi MTU Callosum di mana sebahagian modul menggunakan sistem lain dengan syarat tidak melibatkan kos. Mengikut TLDM, pendekatan ini dapat mempercepatkan pembangunan reka bentuk IPMS menggunakan *modul commonality* dengan armada TLDM dan *proven system*. Maklum balas kajian tersebut perlu dikemukakan oleh BNS sebelum 20 Januari 2017.

- b) Pada 10 April 2017, BNS memaklumkan kajian pembangunan IPMS *hybrid* MTU Callosum boleh dilaksanakan dengan L3 MAPPS tanpa impak kos tetapi tambahan masa bagi serahan LCS 1 selama 12 bulan dan LCS 2 selama 6 bulan. Pembangunan *hybrid* IPMS ini melibatkan penentuan ciri-ciri *commonality* spesifikasi *Contractual Building Specification* (CBS) bagi MTU Callosum dan L3 MAPPS. Pada 10 Julai 2017, TLDM bersetuju dengan penggunaan *hybrid* IPMS.
- c) Selanjutnya, beberapa sesi mesyuarat diadakan antara Pasukan Projek LCS dan BNS dengan membentangkan status dan menyatakan impak masa. **Seterusnya VP dimajukan oleh BNS tetapi sehingga kini masih belum mendapat kelulusan KEMANTAH dan MOF.** Butiran permohonan VP BNS adalah seperti di **Jadual 33.**

TERBUKA

JADUAL 33
PERTUKARAN JENAMA MODEL INTEGRATED PLATFORM MANAGEMENT
SYSTEM (IPMS) DARI MTU CALLOSUM KEPADA L3 MAPPS

BIL.	TARIKH VP	IMPAK KOS	IMPAK MASA	KETERANGAN SEBAB DAN KESAN
<i>Letter of Award (LOA)</i> dikeluarkan kepada L3 MAPPS pada 14 Jun 2017 dengan kos RM56 juta.				
VP1	09.01.2018	Tiada tambahan kos	Tambahan tempoh serahan kapal LCS 1 + 14 bulan LCS 2 + 8 bulan LCS 3 + 3 bulan	a. Impak kos diserap oleh BNS. b. <i>Reloop IPMS Interface Design</i> . c. Kerja pembangunan IPMS dihentikan selama 6 minggu untuk elakkan impak kos.
VP2	17.08.2018	RM136.45 (RM56.82 juta + RM79.63) / RM238.99 juta (3 VO)	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 20 bulan LCS 2 + 14 bulan LCS 3 + 8 bulan	a. Impak kos tidak lagi dapat diserap oleh BNS. b. <i>Sunk cost</i> bagi sumber manusia, <i>rework and reloop</i> dan kerja yang dilaksanakan. c. Kerja <i>rework and reloop</i> konsep integrasi sistem secara menyeluruh. d. Terdapat <i>indirect cost</i> M238.9 juta sepatutnya dikongsi bersama IPMS, DLS dan SSM).
VP3	09.11.2018	RM56.82 juta	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 20 bulan LCS 2 + 14 bulan LCS 3 + 8 bulan	a. Kesan kepada <i>Basic Design</i> bagi struktur IPMS. b. Pembangunan semula dan perubahan <i>IPMS hardware and software</i> serta sistem peralatan lain yang berkaitan. c. Kesan kepada pengurusan pentadbiran kontrak dengan, MTU dan L3 MAPPS dan Naval Group ke atas <i>Basic Design</i> dan pembekal lain yang berkaitan.
VP4	20.12.2018	<i>"To be discussed and determined later"</i>	Tambahan tempoh serahan kapal: LCS 1 + 20 bulan LCS 2 + 14 bulan LCS 3 + 8 bulan	d. Kesan kepada dokumentasi reka bentuk, operator IPMS dan manual senggaraan.
VP5	17.05.2019	RM13.29 juta	LCS 1 + 34 bulan LCS 2 + 32 bulan LCS 3 + 30 bulan LCS 4 + 28 bulan LCS 5 + 26 bulan LCS 6 + 24 bulan	

Sumber: Permohonan Variation Proposal oleh Syarikat BNS

TERBUKA

Implementation Schedule Meliputi ***Schedule 5B - Progress Payment Plan*** dan ***Annex A to Schedule 5B – Payment Data Plan Dictionary***

6.3.28 Pelaksanaan projek LCS mengalami kelewatan yang ketara sebagaimana dihuraikan dalam Para 6.3. Pada 20 Disember 2018, BNS mengemukakan permohonan VP bagi ***Implementation Schedule*** untuk perlanjutan tempoh penyerahan LCS 1, LCS 2 dan LCS 3. Seterusnya, KEMENTAH mengangkat permohonan VP tersebut kepada MOF pada 14 Februari 2019. Namun, pada 20 Mac 2019, MOF memaklumkan permohonan ini tidak dipertimbangkan kerana:

- a) Anggap perolehan ini sebagai kontrak bekalan;
- b) KEMENTAH tidak memberikan sebarang ulasan ke atas perubahan yang dicadangkan oleh BNS;
- c) KEMENTAH perlu pertimbangkan implikasi tambahan kos sebelum mengangkat kepada MOF;
- d) KEMENTAH hendaklah membentangkan cadangan perubahan dalam Lembaga Perolehan KEMENTAH sebelum diangkat untuk pertimbangan MOF;
- e) KEMENTAH perlu mendapat pandangan dan ulasan Bahagian Undang-undang.

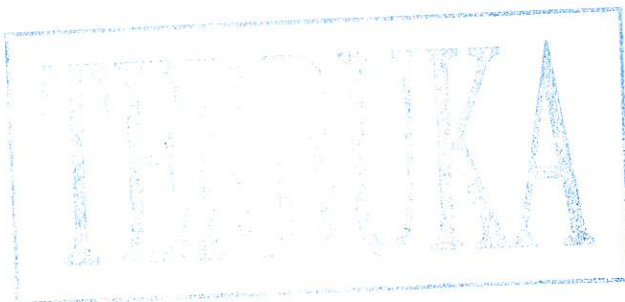
6.3.29 Susulan itu, pada 17 Mei 2019, BNS sekali lagi mengemukakan VP ***Implementation Schedule***. dengan impak kos berjumlah RM1.375 bilion (*worst case scenario*) dan RM693.57 juta (*optimistic case scenario*) dengan syarat diluluskan pada Jun 2019. Penetapan kos ini mengambil kira masa bagi melaksanakan *Basic Design*, lanjutan tempoh *warranty*, kos kewangan dan insurans. VP ini turut memberi impak perlanjutan tempoh penyerahan kapal LCS selama

TERBUKA

antara 32 hingga 72 bulan berkuat kuasa tarikh kelulusan arahan perubahan (VO) oleh MOF. Butirannya seperti di **Jadual 12.**

- 6.3.30 Jawatankuasa Siasatan mendapati **kelemahan KEMENTAH dan BNS menangani pertukaran DLS dan IPMS menyebabkan ia berlarutan.** Sungguhpun, di peringkat awal perbincangan, BNS bersetuju untuk menyerapkan kos pertukaran bagi DLS dan IPMS tetapi **TLDM tidak menyelesaikan isu pertukaran kedua-dua peralatan tersebut dengan segera.** Akibatnya impak kos dan tambahan masa tidak dapat dielakkan kerana pertukaran peralatan melibatkan perubahan OEM sebelum dan selepas serta sumber lain yang perlu diambil kira bagi merealisasikan pertukaran tersebut.
- 6.3.31 Bagaimanapun, pengiraan impak kos oleh BNS tidak munasabah dan realistik, malahan tidak ada formula pengiraan berkenaan di dalam mana-mana klausa kontrak. Didapati pada VP bertarikh 17 Ogos 2018, impak kos bagi IPMS dan DLS adalah tinggi diturunkan dengan drastik pada VP bertarikh 17 Mei 2019 iaitu 90.25% bagi IPMS dan 95.93% bagi DLS. Seterusnya, permohonan perlanjutan masa pula bukan hanya disumbangkan oleh lewatnya proses pertukaran IPMS dan DLS tetapi aspek *Detail Design, Production Drawings, perbekalan steel kits* dan aktiviti pembinaan serta isu *stop work* OEM ekoran aliran tunai yang dihadapi BNS. Jawatankuasa Siasatan berpandangan, impak kos dan tambahan masa perlu diperincikan mengikut elemen dan skop kontrak dan pihak-pihak yang perlu dipertanggungjawabkan.

Permohonan Tambahan Peruntukan Dan *Extension of Time*

6.3.32 Jawatankuasa Siasatan mendapati, kelulusan VO dan pemberian EOT kepada BNS bukanlah satu jaminan kepada Kerajaan bahawa enam (6) buah kapal tersebut berjaya disiapkan dalam tempoh EOT yang diberikan sekiranya kelemahan-kelemahan berikut tidak di atasi, iaitu:

- a) BNS perlu menyelesaikan terlebih dahulu kelemahan pengurusan dalaman syarikat khususnya berkaitan kelewatan menyiapkan *Detailed Design*;
- b) Pihak TLDM selaku *end user* perlu memastikan tidak berlaku arahan-arahan perubahan yang di luar daripada kandungan kontrak. Didapati sebelum ini, beberapa arahan perubahan kontrak telah menyumbang kepada kelewatan pelaksanaan projek;
- c) BNS mengalami aliran tunai yang sangat kritikal di mana kerugian terkumpul syarikat semenjak tahun 2014 sehingga 2018 meningkat sebanyak 2,434%. Malahan jumlah aset semasa berbanding liabiliti semasa bernisbah kurang dari satu; dan
- d) Didapati modal berbayar BNS adalah sebanyak RM130,000,003 adalah kecil berbanding dengan jumlah perolehan yang sedang dilaksanakan bernilai RM9.128 bilion iaitu kurang daripada 2%. Nisbah ini jelas menunjukkan keupayaan kewangan syarikat yang tidak setara dengan nilai projek yang dilaksanakan. Sekiranya syarikat BNS gagal menyiapkan projek, ia mendedahkan risiko yang amat tinggi kepada Kerajaan.

Kontrak Lewat Ditandatangani

6.3.33 Surat Pekelling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan supaya kontrak hendaklah ditandatangani dalam tempoh empat (4) bulan selepas SST dikeluarkan. Bagi perolehan ini didapati tiga SST telah dikeluarkan di antara tahun 2011 hingga 2014. Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara berikut:

- a) SST telah dikeluarkan pada 16 Disember 2011 dan menyatakan satu kontrak rasmi akan disempurnakan kemudiannya dengan memasukkan semua terma tawaran termasuk bayaran wang pendahuluan berjumlah RM500 juta. Bagaimanapun, kontrak gagal ditandatangani dalam tempoh empat (4) bulan seperti yang ditetapkan peraturan sehinggalah SST Pindaan Pertama dikeluarkan pada 27 September 2013 iaitu selepas 651 hari (anggaran 21 bulan) daripada tarikh SST asal.
- b) Didapati **SST Pindaan Pertama** ini dikeluarkan bagi penetapan nilai kontrak sebanyak RM9 bilion dan juga tambahan bayaran pendahuluan berjumlah RM700 juta yang akan dilaksanakan secara berperingkat menjadikan jumlah wang pendahuluan kepada RM1.2 bilion seperti yang diluluskan oleh MOF dalam surat bertarikh 12 September 2013.
- c) Seterusnya, pada **6 Januari 2014**, **SST Pindaan Kedua** dikeluarkan melibatkan pindaan kepada tambahan bayaran wang pendahuluan ketiga berjumlah RM170 juta yang mana hanya sejumlah RM164,997,803 dibayar menjadikan jumlah keseluruhan wang pendahuluan sebanyak RM1,364,997,803. Kontrak masih belum ditandatangani iaitu sehingga 101 hari daripada tarikh SST Pindaan Kedua dikeluarkan. Bagaimanapun, akhirnya kontrak telah

ditandatangani pada 17 Julai 2014 iaitu kelewatan selama 73 hari daripada tarikh SST Pindaan Kedua ditandatangani pada 6 Januari 2014. Butirannya adalah seperti di **Jadual 34** berikut:

JADUAL 34
TEMPOH MENANDATANGANI KONTRAK

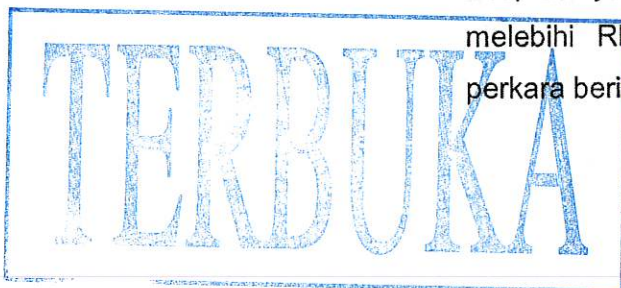
SURAT SETUJU TERIMA		TARIKH KONTARK DITANDATANGANI	TEMPOH KELEWATAN (HARI)
TARIKH	ASAL / PINDAAN		
16.12. 2011	Asal	-	651
27.09. 2013	Pertama	-	101
06.01. 2014	Kedua	17.07.2014	73

Sumber: Fail Bahagian Perolehan

Jawatankuasa Siasatan mendapati, kontrak mengambil masa yang lama untuk ditandatangani daripada tarikh SST asal dikeluarkan disebabkan menangani tuntutan BNS bagi bayaran pendahuluan, penggunaan *dual currency* dan pengecualian *withholding tax* di mana pada peringkat awal tidak dipersetujui oleh Kerajaan tetapi kemudiannya diluluskan (dimeterai dalam *Supplementary Contract*) dan proses rundingan harga yang berlarutan untuk dimuktamadkan.

Bon Pelaksanaan Terkurang Dikutip Dan Tidak Meliputi Tempoh Ditetapkan

- 6.3.34 Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil 5 Tahun 2007 (SPP Bil 5 Tahun 2007), bon pelaksanaan adalah merupakan suatu aku janji tidak bersyarat oleh sesuatu institusi kewangan dibenarkan oleh Perbendaharaan untuk membayar kepada Kerajaan suatu amaun atas tuntutan (*on demand*) sekiranya kontraktor tidak atau gagal mematuhi dan melaksanakan obligasi kontrak. Pengiraan bon adalah lima peratus (5%) daripada jumlah harga kontrak bekalan/kerja yang bernilai melebihi RM500 juta. Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara berikut:

- a) Pada 13 Mac 2013, MOF telah memberikan pengecualian kepada BNS daripada mematuhi SPP Bil 5 Tahun 2007, dengan menetapkan pengiraan bon pelaksanaan mengikut nilai harga kontrak setahun dengan kadar 5% dan bukan berdasarkan harga kontrak. Sepatutnya bon yang perlu dikemukakan kepada KEMENTAH berjumlah RM450 juta tetapi BNS hanya mengemukakan sejumlah RM45 juta pada 3 Oktober 2013.
- b) Selanjutnya, Bon Pelaksanaan tersebut sepatutnya dikemukakan dalam tempoh 14 hari dari tarikh SST dikeluarkan pada 16 Disember 2011. Sebaliknya bon dari Bank Rakyat berjumlah RM45 juta (RM9 billion/10 x 5%) dikemukakan pada 3 Oktober 2013 (berdasarkan syarat 3, SST Pindaan Pertama bertarikh 27 September 2013).
- c) Didapati **bon pelaksanaan ini berkuat kuasa dari 3 Oktober 2013 sehingga 30 November 2022.** Bagaimanapun, bon tersebut sepatutnya berkuat kuasa sehingga obligasi terakhir dipenuhi (*fulfilment of the obligation*) oleh BNS seperti ditetapkan dalam Klausula 9.1.2 – *Performance Bond* dan Klausula 25 - *fulfilment of the final obligation*.
- d) Pada 27 Mac 2015, KEMENTAH telah menandatangani *First Supplementary Contract* yang antaranya menetapkan elemen kos faedah pinjaman yang perlu ditanggung oleh KEMENTAH bersama BNS secara berkongsi 50:50 iaitu berjumlah RM128.6 juta. (rujuk Para 6.3.19). Bagaimanapun, tambahan nilai bon pelaksanaan berjumlah RM803,750 (RM128.6 juta/8x5%) masih belum dikutip daripada BNS memandangkan nilai kontrak telah meningkat kepada RM9.128 billion. Peruntukan tambahan bon pelaksanaan ini ditetapkan dalam Klausula 9.1.4 kontrak utama.

- e) Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara berikut:
- i. pengecualian BNS untuk mengemukakan bon pelaksanaan mengikut nilai harga kontrak setahun adalah di luar kebiasaan daripada mematuhi SPP Bil 5 Tahun 2007 dan PK4 – Pentadbiran Kontrak Perolehan Kerajaan Secara Am. Sepatutnya pengiraan bon adalah lima peratus (5%) daripada jumlah harga kontrak bekalan/kerja yang bernilai melebihi RM500 juta. Tindakan seumpama ini mendedahkan Kerajaan risiko kerugian sekiranya syarikat gagal melaksanakan obligasi kontrak, tuntutan (*on demand*) sepenuhnya berdasarkan nilai kontrak tidak boleh dikuatkuasakan oleh Kerajaan;
  - ii. memastikan tempoh kuatkuasa bon pelaksanaan adalah sehingga obligasi terakhir dipenuhi (*fulfilment of the obligation*) sebagaimana ditetapkan dalam Klausula 9.1.2 – *Performance Bond* dan Klausula 25 - *fulfilment of the final obligation*; dan
  - iii. mendapatkan tambahan nilai bon pelaksanaan berjumlah RM803,750 (RM128.6 juta/8x5%) daripada BNS kerana nilai kontrak telah meningkat kepada RM9.128 bilion sejajar dengan ketetapan Klausula 9.1.4 kontrak utama.

Kos Faedah Pinjaman Dibayar Sekaligus

- 6.3.35 UPE telah memperuntukkan sejumlah RM150 juta bagi membiayai kos faedah pinjaman yang akan dibayar bersama oleh BNS dan Kerajaan. Jumlah RM150 juta tersebut dikurangkan kepada RM128.6 juta memandangkan pembayaran faedah akan dibuat pada tahun 2014 dan pengiraan kos faedah tersebut dapat dikurangkan. Sehubungan itu, MOF telah memberi kelulusan pada

TERBUKA

11 Disember 2014 ke atas permohonan KEMENTAH bagi pengecualian pembayaran tanpa melalui pindaan kontrak. Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara berikut:

- a) Bayaran sebanyak RM128.6 juta telah dibuat melalui baucar bayaran B1374 pada 16 Disember 2014. Syarat kontrak berhubung kos faedah pinjaman hanya dimasukkan dalam *First Supplementary Contract* bertarikh 27 Mac 2015. Kos faedah pinjaman ini meliputi tempoh lima tahun dengan kadarnya sebanyak 6% setahun. Jawatankuasa Siasatan mendapati, sepatutnya KEMENTAH membayar kos faedah pinjaman setiap tahun bermula dari tahun 2014 hingga 2018 mengikut amaun yang telah ditentukan, dan bukan sekali gus iaitu pada tahun 2014 iaitu sebanyak RM128.6 juta. Butiran lengkap kos faedah pinjaman adalah seperti di **Jadual 35**.

JADUAL 35
PENGIRAAN KOS FAEDAH PINJAMAN

TAHUN		RM (JUTA)					JUMLAH
		2014	2015	2016	2017	2018	
Pinjaman Belum Bayar		1,300.0	981.4	981.4	981.4	691.4	-
Faedah Dikenakan		39.0	58.9	58.9	58.9	41.5	-
<i>Financial Cost Sharing</i>	BNS (50%)	19.5	29.4	29.4	29.4	20.7	128.6
	Kerajaan (50%)	19.5	29.4	29.4	29.4	20.7	128.6

- b) Jawatankuasa Siasatan mendapati amalan ini pada asas adalah tidak teratur dari segi tadbir urus kerana tidak menjaga kepentingan Kerajaan. Sepatutnya kos faedah ini ditanggung sepenuhnya oleh syarikat BNS kerana pinjaman tersebut adalah untuk menampung baki bayaran pendahuluan dimohon oleh BNS sebelum ini sedangkan bayaran pendahuluan tersebut sebenarnya telah melebihi amaun yang ditetapkan oleh Pekeliling Perbendaharaan Bil 5 tahun 2007.

TERBUKA

Penetapan Klausula Kontrak yang Lemah

- 6.3.36 Sepanjang pelaksanaan projek ini, terdapat satu kontrak utama dan empat *Supplementary Contract* telah ditandatangani bagi tempoh pelaksanaan projek bermula 3 Oktober 2013 sehingga 2 Oktober 2023.
- 6.3.37 Jawatankuasa Siasatan mendapati, berlaku kelemahan dalam penetapan klausa-klausa yang terkandung dalam kontrak menyebabkan empat *Supplementary Contract* terpaksa dibuat. Pada tahun 2015 sahaja, sebanyak dua kali pindaan telah dibuat dan sekali pindaan bagi tahun 2016 dan 2017. Bagi perubahan jadual pembayaran, sebanyak tiga kali pindaan telah dibuat yang melibatkan *First*, *Second* and *Third Supplementary Contract*. Ini menunjukkan kelemahan dari segi perancangan, perbincangan dengan kontraktor dan juga mendapat kelulusan daripada MOF. Butiran pindaan bagi empat *Supplementary Contract* tersebut seperti di **Jadual 36**.

JADUAL 36
PERINCIAN SUPPLEMENTARY CONTRACT

BIL	SUPPLEMENTARY CONTRACT	PINDAAN
1.	<i>First</i> 27.03.2015	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Financial cost</i> (faedah) berjumlah RM128.6 juta • Pengecualian <i>witholding tax</i> • Penggunaan <i>dual currency</i> bagi baki harga kontrak iaitu RM5.021 bilion • Penstrukturan semula jadual pembayaran
2.	<i>Second</i> 14.09.2015	<ul style="list-style-type: none"> • Penstrukturan semula jadual pembayaran • Perubahan kepada Jadual 2C - <i>Data Requirement List</i>
3.	<i>Third</i> 30.11.2016	<ul style="list-style-type: none"> • Pindaan kepada Jadual 2C - <i>Data Requirement List</i>, • Jadual 2D – <i>Data Item Description Format</i> • Jadual 2E – <i>Work Progress Flow For Submission And Approvel Of Data Items</i> • Jadual 3 – <i>Responsibility and Scope od Works</i> • Jadual 4 – <i>Inspection, Test and Trials Plan</i> • Jadual 5B – <i>Progress Payment Plan</i>
4.	<i>Fourth</i> 24.11.2017	<ul style="list-style-type: none"> • pertukaran jenama model <i>Surface to Surface Missile</i> dari MBDA kepada <i>Kongsberg Defence And Aerospace</i>

Tadbir Urus Program Pengukuhan Ekonomi (PPE) Yang Lemah

- 6.3.38 **Klausa 54** dalam kontrak utama, memperuntukkan supaya **Program Pengukuhan Ekonomi dan Program Offset dilaksanakan ke atas aktiviti yang dapat memberi nilai tambah ke atas sesuatu perolehan Kerajaan Malaysia.** Pelaksanaan PPE, adalah sejajar dengan Dasar Dan Garis Panduan Program Kolaborasi Industri (*Industrial Collaboration Programme - ICP*) yang dikeluarkan oleh MOF – PK 1/2013 Perenggan 6 (v).
- 6.3.39 **Klausa 54.1** menghendaki *tripartite* kontrak ditandatangani oleh Kerajaan, BNS dan pengendali program iaitu OEM/sub kontraktor selewat-lewatnya dalam tempoh **18 bulan** daripada tarikh kontrak utama ditandatangani iaitu pada 17 Julai 2014. BNS diberi tanggungjawab untuk memastikan pelaksanaan PPE dan pemantauan dibuat oleh Bahagian Industri Pertahanan (BIP), KEMENTAH. Jawatankuasa Siasatan mendapati perkara berikut:
- a. Sebanyak 20 Program PPE bernilai RM10.84 bilion telah diluluskan oleh Jawatankuasa *Industrial Collaboration Programme (ICP)* sejak tahun 2016. Setakat akhir April 2019, terdapat 17 program yang bernilai RM4.44 bilion masih belum ditandatangani oleh pihak-pihak terlibat, sungguhpun ada antara projek tersebut telah selesai dilaksanakan. Menurut BIP, kontrak sedang diteliti oleh Bahagian Undang-undang KEMENTAH.
  - b. Bagi tiga PPE yang lain, pihak OEM iaitu BNS dan DCNS telah menandatangani kontrak pada tahun 2018 manakala *Kongsberg Defence System* pula pada 28 Mac 2019. Ketiga-tiga kontrak ini telah ditandatangani melewati tempoh yang ditetapkan. Butiran 20 OEM dan sub kontraktor berkenaan adalah seperti di **Lampiran 6.**

6.4 Kelemahan Klausa Kontrak

6.4.1 Denda (*Liquidated Damages*) Klausa 30 Kontrak Utama

Klausa 30 dalam kontrak mengenai *Liquidated Damages* (LD) yang antara lain menghendaki syarikat membayar LD at the rate of one percent (1%) of the average price of the Vessel, which is amounting to Ringgit Malaysia One Thousand Five Hundred Million (RM1.5 billion) for each month of delay provided always that the total sum of the liquidated damages shall not exceed twelve percent (12%) of the average price of the Vessel. Liquidated damages shall be paid proportionately for any period of less than one (1) month calculated on the basis of thirty (30) days in a month seperti Rajah 3 berikut

RAJAH 3
PENGIRAAN LIQUIDATED DAMAGES

$$\begin{aligned} & \text{Total Liquidated Damages Value Of Physical Handover} \\ & = \left\{ \frac{\text{Actual PHO Date} - \text{Contractual PHO Date}}{30} \right\} \times (1\% \times \text{price of one (1) vessel}) \end{aligned}$$

Sumber: Dokumen Kontrak

Jawatankuasa Siasatan mendapati penetapan kenaaan LD sehingga maksimum 12 bulan sahaja merugikan Kerajaan kerana tuntutan LD tidak boleh dikuatkuasakan bagi kelewatan melebihi 12 bulan. Ini jelas menunjukkan peruntukkan syarat berhubung LD ini telah tidak menjaga kepentingan Kerajaan dan malahan kelak akan menyebabkan kehilangan hasil negara bagi kelewatan penyerahan kapal melebihi 12 bulan.

Sehingga sekarang, LCS1 telah mengalami kelewatan sebanyak tiga bulan dari tarikh penyerahan yang ditetapkan iaitu April 2019. Ini bermakna, LD hanya boleh dikenakan selepas 12 bulan kelewatan iaitu April 2020.

TERBUKA

7. SYOR

Berdasarkan kepada penemuan siasatan ke atas Projek Pembekalan Enam Buah *Second Generation Patrol Vessel – Littoral Combatant Ship* (SGPV-LCS) Tentera Laut Diraja Malaysia, Jawatankuasa Siasatan mencadangkan hala tuju pembekalan enam (6) buah LCS seperti berikut:

(i) Opsyen 1 – Meneruskan kontrak

Sekiranya Kerajaan hendak meneruskan kontrak, perkara-perkara berikut perlu diberi pertimbangan:

- a) Syarikat BNS dan Pasukan Projek LCS TLDM perlu memuktamadkan dengan segera perubahan peralatan iaitu *Integrated Platform Management System* (IPMS), *Decoy Launching System* (DLS) dan permohonan pelanjutan tempoh kontrak (*Revised Implementation Schedule*). Kelewatan memuktamadkan peralatan dan pelanjutan tempoh kontrak akan memberi impak kos dan masa kepada proses menyiapkan pembinaan LCS;
- b) Syarikat BNS perlu segera menyalap dan memuktamadkan *Detailed Design*. KEMANTAH perlu memberi tempoh masa secara bertulis kepada BNS;
- c) Kerajaan perlu membuat kawalan ketat ke atas bayaran kemajuan kepada Syarikat BNS supaya sumber kewangan tersebut hanya digunakan untuk membiayai pembinaan LCS sahaja. Ini bagi mengelakkan bayaran dibuat kepada pihak lain yang tidak berkaitan dengan projek pembinaan LCS;
- d) *Liquidated Damages* (LD) perlu dikuatkuasakan ke atas syarikat BNS seperti mana diperuntukkan kontrak bagi penyerahan setiap kapal (PHO). Kerajaan hendaklah tidak mempertimbangkan sebarang pengecualian LD terhadap Syarikat BNS. Pengalaman kerugian Kerajaan dalam pembinaan enam buah PV sebelum ini dengan syarikat yang sama hendaklah dijadikan pengajaran (*lesson learnt*);

- e) Syarikat BNS perlu meningkatkan amalan tadbir urus yang baik dalam pengurusan kewangan, perolehan peralatan dan perkhidmatan dengan OEM/pembekal bagi memastikan harga diperolehi ialah *value for money* untuk Kerajaan;
- f) KEMENTAH perlu memperkemaskan pengurusan kontrak khususnya *capping* dalam LD tidak dimasukkan dalam *Supplementary Contract* KEMENTAH yang akan ditandatangani kelak. Ini bagi mengelakkan Kerajaan mengalami kerugian kerana LD tidak dapat dikuatkuasakan bagi penyerahan kapal yang melepasi tempoh had maksimum *capping*;
- g) Sekiranya Kerajaan ingin memuktamadkan *variation proposal* daripada BNS, dalam masa yang sama Kerajaan perlu memuktamadkan kos dan masa yang diperlukan bagi penyerahan kapal berkenaan; dan
- h) Kerajaan perlu meneliti secara mendalam sebelum mempertimbangkan sebarang permohonan oleh Syarikat BNS untuk menambah kos pembinaan bagi menyiapkan pembinaan enam buah LCS tersebut. Kajian *cost benefit* hendaklah dilaksanakan memandangkan anggaran kos projek akan meningkat melebihi had siling projek berjumlah RM9.128 bilion. Bagi mengelakkan kos ini terus meningkat, Kerajaan perlu mempertimbangkan sama ada untuk meneruskan pembinaan keenam-enam LCS atau mengurangkan bilangannya tertakluk kepada kesan ke atas kos dan masa.

(ii) Opsyen 2 – Menamatkan kontrak

Sekiranya Kerajaan hendak menamatkan kontrak, KEMENTAH perlu mematuhi klausa-klausa yang terkandung di dalam kontrak dan perkara-perkara berikut perlu diberi pertimbangan:

- a) Kerajaan telah membuat bayaran sebanyak RM5.94 bilion dan peratus pembinaan setakat 31 Mei 2019, bagi LCS 1 hanya mencapai 36.75%,

LCS 2 sebanyak 32.61%, LCS 3 sebanyak 29.08%, LCS 4 sebanyak 21.96% dan LCS 5 sebanyak 1.55%. Manakala pembinaan LCS 6 masih belum bermula;

- b) Siling asal peruntukan ialah sebanyak RM9 bilion dan tambahan sebanyak RM128.6 juta. Jumlah yang telah dibayar adalah sebanyak RM5.94 bilion. Ini bermakna terdapat baki yang masih belum dibayar untuk projek LCS berjumlah RM3.188 bilion. Mengambil kira pencapaian fizikal keenam-enam buah LCS tersebut masih berbaki antara 63.25% hingga 100%, **adalah dijangkakan baki peruntukan kewangan sebanyak RM3.188 bilion tidak dapat menampung untuk menyiapkan sepenuhnya pembinaan keenam-enam buah LCS tersebut.**
- c) Kedudukan aliran tunai syarikat BNS setakat 31 Mei 2019 dilihat amat lemah. BNS mempunyai hutang terhadap sembilan buah bank dan BHB sebanyak RM956.89 juta dan hutang kepada pembekal dan OEM sebanyak RM801.11 juta;
- d) Kerajaan perlu mempertimbangkan kesan kepada pembangunan industri pertahanan (maritim) dan rangkaian pembangunan ekonomi yang berkaitan dengan projek di atas khususnya pembangunan Daerah Manjung, sebagai Pusat Maritim Malaysia;
- e) Perlu mengambil kira bahawa syarikat BNS merupakan anak syarikat Boustead Heavy Industries Corporation Berhad (BHIC) di mana Boustead Holdings Berhad dan Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) mempunyai kepentingan dalam syarikat berkenaan.
- f) Sekiranya Kerajaan ingin melantik kontraktor baharu, isu-isu lain yang mungkin timbul termasuk fasiliti limbungan kapal yang digunakan dimiliki oleh BNS, rundingan baharu dijangka akan mengambil masa yang panjang, peningkatan kos bakal berlaku lanjutan rundingan tersebut, malahan pelantikan kontraktor yang baharu tidak dapat memberi jaminan bahawa ia akan menguntungkan Kerajaan.

Jawatankuasa Siasatan berpendapat, Opsyen 1 iaitu meneruskan kontrak wajar dipertimbangkan oleh Kerajaan. Namun begitu, Jawatankuasa Siasatan mencadangkan KEMENTAH hendaklah segera membentangkan kesemua penemuan siasatan ini, implikasi kewangan Kerajaan dan hala tuju projek berkenaan kepada Jemaah Menteri bagi membolehkan Jemaah Menteri mempertimbangkan dan membuat keputusan yang terbaik mengenai hala tuju pembinaan enam (6) buah LCS tersebut.

8. PENUTUP

Jawatankuasa Siasatan mendapati tadbir urus KEMENTAH untuk kontrak pembekalan ini adalah lemah dan sebahagian daripada klausa-klausa kontrak tidak menjaga kepentingan Kerajaan serta tidak mengambil kira peraturan dan prosedur yang sedang berkuat kuasa. Syarikat BNS juga didapati mempunyai kelemahan dari aspek pengurusan dan kekangan kewangan yang amat kritikal. Kelemahan klausa kontrak dan syarikat BNS telah menjurus kepada kelewatan pelaksanaan pembinaan enam buah LCS tersebut. Kelewatan pihak Kerajaan dan pihak syarikat untuk memuktamadkan beberapa komponen projek telah menjejaskan prestasi pelaksanaan projek secara keseluruhan dan akan menyumbang kepada peningkatan kos dan kelewatan penyerahan LCS tersebut. Penglibatan Anggota Pentadbiran di peringkat awal sebelum kontrak ditandatangani telah menyebabkan reka bentuk dan komponen/peralatan yang diperlukan oleh TLDM sebagai *end user* diketepikan.

TERBUKA

LAMPIRAN 1

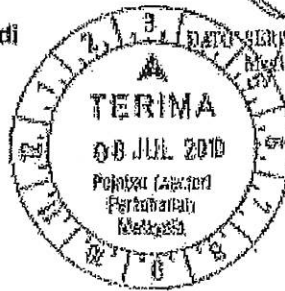
Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. 199202-K
(A member of Boustead Group)

BNS/DEFENCE/SGPV/0710(17)

8 Julai 2010

*Sub Perintah,
Sik Bahannan*

Yang Berhormat
Dato' Seri Dr Ahmad Zahid bin Hamidi
Menteri Pertahanan Melayu
Kementerian Pertahanan,
Wisma Pertahanan,
Jalan Parang Tombak,
50634 KUALA LUMPUR.

Minister Pertahanan Malaysia
Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid Hamidi

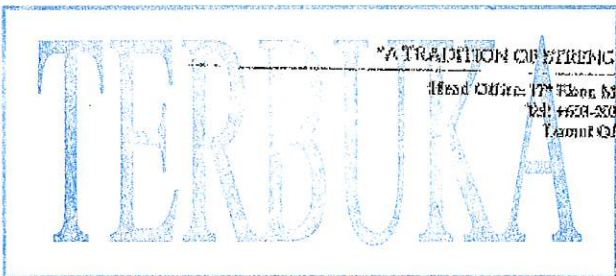
Yang Berhormat Dato' Seri,

SURAT NIAT BAGI PEMBINAAN KUMPULAN KEDUA (ENAM BUAH KAPAL 'SECOND GENERATION PATROL VESSEL' (SGPV)) UNTUK TENTERA LAUT DIRAJA MALAYSIA (TLDM)

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

1. Dengan segala hormat dan penuh takzimnya saya mengucapkan salam sejahtera kepada YB Dato' Seri dengan lirikan dan semoga Allah SWT sentiasa mengurniakan kemakmuran dan keberkatan yang berpanjangan. Saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan ribuan terima kasih di atas segala sokongan yang telah diberikan oleh YB Dato' Seri kepada Boustead Heavy Industries Corporation Berhad (BHIC) dan Boustead Naval Shipyard Sdn Bhd (BN Shipyard) selama ini. Sebenarnya, kami amat berbesar hati di atas keyakinan YB Dato' Seri terhadap kemampuan kumpulan kami.

2. Untuk makluman YB Dato' Seri, kami telah membuat persiapan dan perancangan untuk memulakan kontrak pembinaan kumpulan kedua SGPV (Littoral Combatant) semenjak dua tahun lalu dan kini berada di tahap hampir lengkap. Bagi memperoleh komitmen yang lebih berkesan dari *Original Equipment Manufacturers (OEM)* yang bakal terlibat dalam projek ini, dan merancang penglibatan industri pertahanan ke tahap maksima, OEM memerlukan keyakinan bahawa projek ini mendapat mandat dan restu dari kerajaan.

*A TRADITION OF STRENGTH AND STABILITY. A VISION OF GROWTH AND EXCELLENCE. 1/2

Head Office: 17th Floor, Menara Boustead, 6A, Jalan Raja Chulan, 50100 Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +603-5331 6514 Fax: +603-5328 3701 Website: www.bhic.com.my
Laman Office: Bangsalan TLDM, 81100 Kemak, Kuala Lumpur, Malaysia
Tel: +603-433 5701 Fax: +603-433 5703

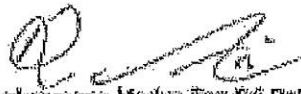
3. Sebagaimana 'YB Dato' Seri sedia maklum, kami telah menyerahkan kapal PWS kepada Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) pada 9 Mei 2010 dan PWS dijangka akan diserahkan pada awal bulan Ogos ini, InsyaAllah. Memandangkan kapal terakhir ini hanya tinggal Ujian Pelabuhan dan Ujian Laut sahaja, maka bebanan kerja BN Shipyard dan vendor-vendor yang terlibat dengan projek ini sudah banyak berkurangan.

4. Dengan ini kami amat memerlukan "Surat Niat" dari kerajaan supaya komitmen dari OEM dapat ditingkatkan dan pelaksanaan penyertaan industri tempatan dapat disediakan dengan lebih terburu dan berkesan. Selain dari itu, BN Shipyard juga akan dapat mengambil lebih banyak jurutera tempatan untuk memantapkan lagi kepakaran Negara dalam pembinaan kapal perang dan seterusnya mendukung industri pertahanan tempatan bagi mencapai wawasan kerajaan untuk berdaya.

5. Segala sokongan serta bantuan dari 'YB Dato' Seri ke atas perkara ini amat diharapkan dan kami mengucapkan ribuan terima kasih.

Sekian.

Salam hormat,

Laksamana Madya Tan Sri Dato' Seri Ahmad Kamill bin Haji Mohd Nor (B)
Pengerah Urusan,

TERBUKA

LAMPIRAN 2

PENGUNAAN BAYARAN PENDAHULUAN

A: Bayaran Pendahuluan Diterima 1,364,997,803.00

B: Bayaran Kepada OEM/Pembekal:

		RM			
		2012	2013	2014	JUMLAH
1	Design, PMA & CMS				
a	Provision of Design and Support Services	66,809,593.50	111,210,671.78		178,020,265.28
b	Provision of Combat Management System, integration and related services	71,750,000.00	28,700,000.00		100,450,000.00
c	Combat Management System Engineering, Integration & Support	300,750,000.00	186,465,000.00		487,215,000.00
d	Programme Management Assistance		70,786,166.79	28,386,095.25	99,172,262.04
e	Provision of Complementary Services For Detailed Design & Support Activities		73,357,666.80	13,788,659.12	87,146,325.92
		439,309,593.50	470,519,505.37	42,174,754.37	952,003,853.24
2	MES				
a	Supply of Fire Control System	86,750,000.00	17,350,000.00		104,100,000.00
b	Provision of Combined ICS and C-ESM	50,949,098.11	10,189,819.63		61,138,917.74
c	Supply of Medium Calibre Gun		28,906,875.00		28,906,875.00
d	Supply of Small Calibre Gun		14,265,003.50		14,265,003.50
e	Supply of Surveillance Radar & IFF		36,939,323.92	24,626,214.43	61,565,538.35
f	Supply of Towed Array Sonar		47,005,933.31	31,337,285.85	78,343,219.16
g	Supply of Main Engine	119,231,485.25			119,231,485.25
h	Supply of Power Genset	27,298,415.25			27,298,415.25
i	Supply of IPMS		26,500,000.00		26,500,000.00
j	Integrated Navigation System (+ AHRS)		17,013,750.00		17,013,750.00

TERBUKA

k	Gearbox		18,601,700.00		18,601,700.00
l	Supply of Propulsion Shafting & CPP		12,821,335.15	4,228,311.59	17,049,646.74
		284,228,998.61	229,593,740.51	60,191,811.88	574,014,550.99
3	Non-MES				
a	Supply of Propulsion System Integrator		3,215,520.00	3,215,520.00	6,431,040.00
b	Supply of Advanced Degaussing System		5,781,375.00		5,781,375.00
c	Integrated Bridge System		12,178,530.00		12,178,530.00
d	HVAC		33,619,170.00		33,619,170.00
e	Supply of Electrical Distribution System		31,282,615.00		31,282,615.00
f	Supply of Steering Gear System			6,435,000.00	6,435,000.00
g	Supply of Fin Stabiliser System			2,640,000.00	2,640,000.00
		-	86,077,210.00	12,290,520.00	98,367,730.00
	JUMLAH	723,538,592.11	786,190,455.87	114,657,086.24	1,624,386,134.23

TERBUKA

LAMPIRAN 3

SENARAI PEMIUTANG BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.
SEHINGGA 31 MEI 2019

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
1	9005	BOUSTEAD PENANG SHIPYARD	154,226,175.05	43,568,694.44	197,794,869.49
2	100007	ALAT MERIN TEKLOG	2,022.90	41,851.10	43,874.00
3	100015	ARUS CAHAYA SDN BHD	8,987.00	4,860.48	13,847.48
4	100016	ARUS SAMUDERA SDN BHD	4,241.44	12,036.60	16,278.04
5	100068	ELEMENTIA SDN BHD		58.70	58.70
6	100101	JOTUN (MALAYSIA) SDN	168,634.82	494,711.09	663,345.91
7	100105	KAY MARINE SENDIRIAN		164,903.72	164,903.72
8	100109	KOTA SEHATI SDN.BHD		18,255.59	18,255.59
9	100167	PARL MARC SDN BHD		532,634.31	532,634.31
10	100172	PEMBEKAL NAJADI SDN	42,055.20	0	42,055.20
11	100175	PERNIAGAAN JANAGKA MA		2,940.00	2,940.00
12	100177	PERNIAGAAN YAP FOONG	16,438.50	38,965.79	55,404.20
13	100217	SETIAWAN MOTOR INDUS	923.18	6,558.89	7,482.07
14	100245	TITIAN MAJU ENTERPRISE		160.00	160.00
15	100312	PENAGA SAMA JIWA SDN		249,451.86	249,451.86
16	100368	HO MARINE SDN BHD	528.16	476,928.80	477,456.96
17	100391	HH METAL SDN BHD	312	6,696.57	7,008.57
18	100399	CITY RESERVES ENGINE	24,022.05	136,320.02	160,342.07
19	100408	SIME DARBY INDUSTRIA		890,712.99	890,712.99
20	100499	CS OA ENTERPRISE	6,466.30	17,860.80	24,327.10
21	100798	ECIS (WILAYAH) SDN	14,502.91	20,001.11	34,502.02
22	100818	OXYSKY AVIATION SERV		35,406.00	35,406.00
23	100822	S TIME SDN BHD		55,500.00	55,500.00
24	100834	TANMULA SDN BHD	31,989.84	124,171.90	156,161.74
25	100882	AGENDA ESCLUSIF		151,000.00	151,000
26	100894	TETRADYNAMIC SUPPLE		3,021.05	3,021.05
27	100897	REGAL PAC SDN BHD		145,076.33	145,076.33
28	100899	IKE SERVICES (M) SDN		24,568.27	24,568.27
29	100931	FLYTECH ENGINEERING		(750.00)	(750.00)
30	100936	AANS TECHNICAL		68,998.04	68,998.04
31	100961	SIERRA ENERGY SDN BHD		80,394.25	80,394.25
32	100962	DENAI AKTIF SDN BHD		408,113.74	408,113.74
33	100975	PANEL UTAMA SDN BHD		1,564.00	1,564.00
34	100994	GEMA ARMADA SDN BHD		97,123.86	97,123.86

TERBUKA

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
35	101083	PERNIAGAAN ANAMIN		1,050.00	1,050.00
36	101093	DANAMIN (M) SDN BHD	118,680.60	2,440.00	121,120.60
37	101104	INNO JATI GEMILANG		39,500.00	39,500.00
38	101132	KEJURUTERAAN YUN LOO		9,500.00	9,500.00
39	101117	NICETOUCH SDN BHD	51,604.40	50,128.71	101,733.11
40	101165	NBF NGOI BROTHERS	9,540.00		9,540.00
41	101202	OMAHAMS CORPORATION		236,395.68	236,395.68
42	101213	BLG INDUSTRIAL GA		218,660.50	218,660.50
43	101222	PAKSI LAKSANA SDN BHD	16,189,947.33		16,189,947.33
44	101222	MEGA IDEA ENGINEERING		703,628.74	703,628.74
45	101222	MOSKE-KAESER MALAYSIA		125,080.00	125,080.00
46	101222	EXTRA BUILT (M) SDN		(8,024.48)	(8,024.48)
47	101293	LHY KONG ENGINEERING	268,110.82		268,110.82
48	101325	BME LOGISTIC SDN BHD	76,047.06	223,548.20	299,595.26
49	101398	ASTRA PERMAI SDN	2,774.72	156,464.35	159,239.07
50	101526	HH TECH ENGINEERING		122,788.47	122,788.47
51	101526	FS SPECIALIST SDN BHD		3,199.99	3,199.99
52	101526	ELEMEN BEKAL SDN BHD	7,872.00	42.00	7,914.00
53	101528	YR MARINE & ENGINEER	78,071.26	650.00	78,721.26
54	101548	L-3 MAPPS SDN BHD	10,671,629.55		10,671,629.55
55	101552	MS JAYA ENTERPRISE	3,433,696.32	64,689.81	3,498,386.13
56	101652	JL SOLUTION (M) SDN	5,730.00	29,305.00	35,035.00
57	101676	HYRDANT WATER SERV		57,082.68	57,082.68
58	101705	K ONE TRADING	2,548.00	(481.66)	2,066.34
59	101705	CRITERION MARITIME		(10,700.48)	(10,700.48)
60	101705	PYYROMETRO SERVICES		1,061.60	1,061.60
61	101705	NINA KARINA DIANA		(14,300.00)	(14,300.00)
62	101876	ADR TEKNIK EKSCLUSIF	479.75	7,265.77	7,745.52
63	101923	AIRTEC MARINE ENGINEER		1,749.93	1,749.93
64	101840	SUKIADA ENGINEERING		(248.00)	(248.00)
65	101977	CONTRAVES ELECTRODYN	95,550,386.64		95,550,386.64
66	102424	ZAF MARINE ENGINE		7.00	7.00
67	102066	HYMICS TECHNOLOGI		15,402.63	15,402.63
68	102366	APEX GLOBAL ENGINEER		97,574.40	97,574.40
69	102424	CB JAYA RESOURCES	3,182.52	19,831.94	23,014.36
70	102454	ESSEM CORPORATIOM SD		42.68	42.68
71	102788	RINWIN SERVICES		771,486.39	771,486.39
72	102847	SAMUDRA SPORT	7,601.00	51,452.26	59,053.26
73	102850	KINETIC TECHNICAL		10,825.16	10,825.16

TERBUKA

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
74	102977	LINCOLN ENERGY SDN BHD	46,939.00	16,412.20	63,351.20
75	103008	EDARAN PASTI SDN BHD	94,064.93	176,470.95	270,535.88
76	103025	NAZ GALAXY GROUP SDN		6,100.00	6,100.00
77	103120	AXIMA CONCEPT	2,612,097.67		2,612,097.67
78	103125	ITS SYNERGY PLUS (M)		51,350.00	51,350.00
79	103151	DCNS MALAYSIA SDN BHD	50,410,165.25	(50.00)	50,410,115.25
80	103169	EXCELLENT MACHINERY	10,800.00		10,800.00
81	103211	DNY SINAR ENTERPRISE	24,988.80		24,988.80
82	103218	INTERFLOW ENGINEERING SERVICES	1,778.00		1,778.00
83	103211	MFCITY SDN BHD		13,400.00	13,400.00
84	103263	TOPCON INSTRUMENT	22,783.00		22,783.00
85	103270	LINDE MALAYSIA SDN BHD	498		498
86	103292	NS FAST ENTERPRISE		26,566.00	26,566.00
87	103302	TERAJU KLASIK SB		5,148.74	5,148.74
88	103314	KSB MALAYSIA PUMPS	3,968,472.75		3,968,472.75
90	103359	ASEA CREATIVE		2,925.00	2,925.00
91	103364	SING HUAT HARDWARE	2,738.00		2,738.00
92	200013	KVC INDUSTRIAL SUPPLY	52,707.64	51,981.10	104,688.74
	200030	ROLLS ROYCE POWER EN		69,503.55	69,503.55
93	200091	RENK AKTIENGESELLSCH	18,055,170.00		18,055,170.00
94	200152	JP SAUER & SOHN	1,345,312.50		1,345,312.50
95	200159	AIRBUS DEFENCE AND SPACE GMBH		3,212,836.34	3,212,836.34
96	200163	MECMAR AS		167,498.96	167,498.96
97	200177	ROHDE & SCHWARZ GMBH		18,823.11	18,823.11
98	200211	ELWA MUCHEN		47,691.26	47,691.26
99	200252	GOLTENS SINGAPORE PT	36,395.82		36,395.82
100	200267	EDEN TECH. PTE		7,114.02	7,114.02
101	200325	SAM ELECTRONICS	21,048,569.70		21,048,569.70
102	200338	CEE TECHNOLOGIES		(10,550.00)	(10,550.00)
103	200370	AS-PER SERVICES & SU	1,482,746.61		1,482,746.61
104	200525	AXIMA SEITHA GDF SUE		27,201.45	27,201.45
105	200564	DCNS SA	106,461,582.96		106,461,582.96
106	200571	PEARLSON SHIPLIFT		38,006.00	38,006.00
107	200685	TRACTORS SINGAPORE		4,364.04	4,364.04
108	200768	IXBLUE SAS	2,182,135.69		2,182,135.69
109	200778	WARTSILA FRANCE SA	621,999.00		621,999.00
110	200780	THALES COMMUNICATION	5,897,342.50		5,897,342.50
111	200799	ROLLS ROYCE POWER EN	8,307,040.07		8,307,040.07

TERBUKA

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
112	200866	IHC METALIX B.V	3,945,700.00		3,945,700.00
113	200867	SOFRESUD	1,716,788.22		1,716,788.22
114	200890	EVAC EURL	611,208.53		611,208.53
115	200914	KONGSBERG DEFENCE &	4,815,180.00		4,815,180.00
116	200929	ESTERLINE BELGIUM SDN	4,547,966.63		4,547,966.63
117	200939	GEA WESTFALIA SEPARA	779,050.70		779,050.70
118	200946	PALFINGER NED DECK	3,878,423.80		3,878,423.80
119	200950	MEP PELLEGRINI MA	2,369,934.85		2,369,934.85
120	201008	MULTICO ENGINEERING		1,525.97	1,525.97
121	201017	DARCHEM ENGINEERING	3,070,496.00		3,070,496.00
122	201077	RH MARINE NETHERLAND	1,499,420.00		1,499,420.00
123	201090	ZOLLNER SIGNAL GMBH	54,988.81		54,988.81
124	300009	BUREAU VERITAS (M)SDN BHD	41,552.00	637,060.00	678,612.00
125	300015	D'AQUARIAN (M) SDN BHD		2,852,841.76	2,852,841.76
126	300016	D'AQUARIAN SERVICES		16,082.00	16,082.00
127	300050	KINGWIN ENGINEERING	173,814.00	7,480.00	181,294.00
128	300058	ME & O FLEET SUPPORT		33,070.95	33,070.95
129	300060	MTU SERVICES MALAYSIA	55,070,783.41	31,785.60	55,102,569.01
130	300073	PERKHIDMATAN KREN CH	8,000.00		8,000.00
131	300095	TAI CHONG MARINE ENG	53,060.00	1,269,232.13	1,322,292.13
132	300175	UNI TECHNOLOGIES SDN.		204,000.00	204,000.00
133	300176	VADS SDN BHD		50,966.70	50,966.70
134	300197	MAGNANI COSNTRUCTION		30,739.65	30,739.65
135	300219	KLIE RENTALS SDN BHD		48,475.00	48,475.00
136	300330	TYCO FIRE SECURITY	133,341.74		133,341.74
137	300350	VICTORY MIX SDN BHD		30,124.50	30,124.50
138	300375	CONTRAVES ADVANCE	140,815,594.50	782,166.58	141,597,761.08
139	300392	CLEANMASTER ENTERPRISE	5,936.00		5,936.00
140	300396	SAMUDERA SELATAN	1,306,611.24	471,554.89	1,778,166.13
141	300405	IZENCORP SDN BHD		164,343.79	164,343.79
142	300536	LEONE ENERGY SDN BHD		35,000.00	35,000.00
143	300852	CLEANBIO HYGIENE SDN BHD		308.00	308.00
144	300863	WIRA LOGISTICS SDN	2,623.97		2,623.97
145	300877	TAMZA GLOBAL SDN BHD		(4,687.20)	(4,687.20)
146	300897	WAZAN ENERGY SDN BHD		14,554.38	14,554.38
147	300900	LUMUT WATERFRONT MAR	350,015.22		350,015.22
148	300904	MSET INFLATABLE COMP	101,495.00		101,495.00
149	300863	PEMBINAAN AZIM YAHYA		80,652.82	80,652.82

TERBUKA

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
150	300863	SINCO AUTOMASI SDN BHD		300.00	300.00
151	300863	GROWA CRANE SDN BHD		3,438.00	3,438.00
152	300863	ELECTRO TECH ENGINEE		248.00	24.008
153	301017	VIKING OFFSHORE MALAYSIA		367,992.57	367,992.57
154	301060	SIMPAC MARINE SDN BHD	278,250.00		278,250.00
155	301202	WELD MASTER INDUSTRI	7,655.99	6,132.27	13,788.26
156	301238	ONE POWER SUPPLY NS	155.8		155.8
157	301261	VISION SYSTEM ASPIRE		21,250.00	21,250.00
158	310286	JENTERA LESTARI SDN BHD		30,150.00	30,150.00
159	301299	X NAV SAILOFT N SERV	49,000.00		49,000.00
160	301322	GRAND SISTEM SOLUTION		(140,683.20)	(140,683.20)
161	301336	CYBRON SYSTEM SDN BHD	5,786.50	98,550.00	104,366.50
162	301349	MARKSMEN SECURITY		50,880.00	50,880.00
163	301357	VOSS ENGINEERING SDN	910,624.98		910,624.98
164	301375	AMANRA ENGINEERING		72,849.11	72,849.11
165	301387	TCM FORKLIFT MALAYSIA	10,784.36	27,266.10	38,050.46
166	301398	TANGJUNG OFFSHORE SERV		774,540.80	774,540.80
167	301414	APPLIED TESTING SDN BHD		11,000.00	11,000.00
168	301425	TELLUS ASIA SDN BHD	795,991.34		795,991.34
169	301458	AVIVA ASIA PACIFIC	204,256.44		204,256.44
170	301468	DREAMEDGE SDN BHD	117,114.66		117,114.66
171	301471	EURO POTENTIAL SDN BHD	60,600.00		60,600.00
172	301487	STRAND AEROSPACE MALAYSIA	101,764.36	3,935.64	105,700.00
173	301488	L-3 MAPPS MALAYSIA		1,164,908.85	1,164,908.85
174	301512	SOFTLINE SOLUTION		835,626.14	835,626.14
175	301523	CHIN HO GLOBAL RESOU		8,000.00	8000
176	301524	IXBLUE SDN. BHD	1,587,399.00		1,587,399.00
177	301525	FIRST INSTRUMENT SDN BHD	5,440.00		5,440.00
178	301533	ANGKASA MAJU SECURITY		10,980.00	10,980.00
179	301535	SILENT GUARDIAN SDN BHD	24,208.70	23,277.60	47,486.30
180	301542	TLT POWER SDN. BHD.	72,052.00		72,052.00
181	301554	PROGROUP ENGINEERING		206,900.00	206,900.00
182	301560	T7 MARINE SDN.BHD	4,671.15	155,106.89	159,778.04
183	301579	ICMS ASIA SDN BHD		15,227.45	15,227.45
184	301595	RKN ENGINEERING SDN. BHD.	246,859.07		246,859.07

TERBUKA

BIL.	NO. RUJUKAN	PEMBEKAL/OEM	PROJEK LCS JUMLAH (RM)	PROJEK LAIN JUMLAH (RM)	JUMLAH (RM)
185	301614	ASCAP BUILDER SDN BHD		86,976.80	86,976.80
186	301619	EUROFINS NM LABORATO		7,100.00	7,100.00
187	OTV002	FADZIL & EDDIN		615.00	615.00
188	401008	PROTANKS COMS SDN BHD		1,806,543.55	1,806,543.55
189	401712	MARINE SCIENCE TECHN		359,076.00	359,076.00
JUMLAH			733,546,128.18	67,564,147.38	801,110,303.37

TERBUKA

**ANALISIS NISBAH KEWANGAN BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD
BAGI TAHUN 2014, 2015, 2016, 2017 DAN 2018**

NISBAH SEMASA	TAHUN	ASET SEMASA (RM '000) (a)	LIABILITI SEMASA (RM '000) (b)	NISBAH SEMASA (a/b)
	2014	1,725,341	1,501,172	1.15
2015	1,800,385	1,828,019	0.98	
2016	1,606,426	1,913,086	0.84	
2017	1,517,125	1,945,427	0.78	
2018	1,234,455	1,264,866	0.98	

Ulasan :Nisbah semasa atau kecairan syarikat menurun di bawah 1.0 bagi tahun 2015, 2016, 2017 dan 2018 dengan kedudukan modal kerja bersih adalah negatif. Ini menunjukkan syarikat tidak mampu menanggung dan menyelesaikan segera liabiliti semasa seperti hutang pendek dan obligasi kepada penghutang. Nisbah semasa yang baik adalah pada tahap 2.0.

NISBAH PULANGAN ATAS ASET	TAHUN	UNTUNG (RUGI) SELEPAS CUKAI (RM '000) (a)	JUMLAH ASET (RM '000) (b)	NISBAH PULANGAN ATAS EKUITI (%) (a/b)
	2014	40,184	2,095,285	1.92
2015	(80,495)	2,238,781	(3.60)	
2016	(138,608)	2,036,035	(6.81)	
2017	27,817	1,929,361	1.44	
2018	(252,383)	1,624,869	(15.53)	

Ulasan: Tahap kecekapan syarikat untuk mengurus asetnya adalah lemah bagi tahun 2015, 2016 dan 2018, kerana mencatatkan nisbah pulangan aset yang negatif susulan daripada mengalami kerugian yang n ketara pada tahun 2018. Syarikat hanya mampu menjana nisbah pulangan atas aset yang baik melebihi 1.0% pada tahun 2014 dan 2017.

NISBAH HUTANG	TAHUN	JUMLAH LIABILITI (RM '000) (a)	JUMLAH ASET (RM '000) (b)	NISBAH HUTANG % (a/b)
	2014	1,983,512	2,095,285	94.67
2015	2,207,503	2,238,781	98.60	
2016	2,143,365	2,036,035	105.27	
2017	2,008,872	1,929,359	104.12	
2018	1,956,765	1,624,869	120.43	

Ulasan: Nisbah hutang ialah kaedah digunakan untuk mengukur peratusan jumlah aset yang dibiayai oleh hutang. Nisbah hutang BNS menunjukkan trend semakin tinggi terutamanya pada tahun 2018 dan ini menimbulkan kebimbangan kerana kemungkinan syarikat akan menghadapi kesukaran dan ketidakupayaan untuk membayar faedah dan hutang kepada pemiutangnya.

LAMPIRAN 5

RUNDINGAN HARGA BERDASARKAN TAWARAN OLEH BOUSTEAD NAVAL SHIPYARD SDN. BHD.

BIL.	PERALATAN/PERKHIDMATAN	OKTOBER 2011	JULAI 2012	NOVEMBER 2012	JULAI 2013
1.	Platform				
(a)	1) Design Rights	296,866,080	296,866,080	296,866,080	296,866,080
	2) Design Phases and Execution	-	-	395,242,968	395,242,968
	Material				
(b)	1) Non major equipment and system	2,307,679,329	2,041,293,104		
	2) Raw material	704,827,750	741,786,477	637,588,926	637,588,926
(c)	Production drawings (Documentation)	1,096,000	1,399,200	1,399,200	1,399,200
	Fundamental Services				
	1) Insurance (BAR & PA)	161,194,597	161,914,597	161,914,597	161,914,597
	2) Finance Cost	282,740,424	290,899,676	290,899,676	290,899,676
	3) Legal & Prof. Fees	45,504,538	78,417,000	78,417,000	78,417,000
(d)	4) Withholding Tax	-	132,269,969	-	-
	5) Mandatory Infra.	56,983,821	58,500,398	58,500,398	58,500,398
	6) CS SIF & SWIF		305,000,000		
	7) Project Risk Insurance		105,000,000	105,000,000	105,000,000
	8) Programme Management Assistance(Partner Shipyard Project Team		331,632,000	331,632,000	331,632,000
	Labour				
	1) Project Management	282,782,422	247,796,974	-	-
	(i) BNS project team			230,696,494	230,696,494
	(ii) RMN project team			17,100,480	17,100,480
	(iii) Utilities and services			39,000,000	39,000,000
(e)	2) Construction	663,832,917	686,159,376	347,193,742	347,193,742
	(i) Labour and services			350,714,424	71,307,236
	3) Trials				
	4) Commissioning	575,624,237	593,000,000		
	5) CSEI	262,801,790	395,242,968		
	6) PS Engineering				
	7) Integration and Testing cost				
	(i) Combat system			550,051,210	550,051,210
	(ii) Platform			25,200,000	25,200,000
	(iii) Ship signatures			150,000,000	150,000,000
	Sub-Total	5,642,653,905	6,467,177,819	4,067,417,195	3,788,010,007

**SENARAI OEM DAN SUB KONTRAKTOR YANG TELAH TANDATANGAN PROGRAM
PENGUKUHAN EKONOMI DAN PROGRAM OFFSET**

BIL.	OEM/ SUB KONTRAKTOR	PEROLEHAN PERALATAN SUB- SISTEM	JUMLAH NILAI KREDIT	JUMLAH NILAI KREDIT (RM)
Kontrak Yang Telah Ditandatangani				
1.	Boustead Naval Shipyard Sdn. Bhd. (kontrak ditandatangani pada 30 Mac 2018)	Ship Design Design & Related Services Complementary Services for Detailed Design & Support Activities Programme Management Assistance	-	4,182,679,722.75
2.	Naval Group (DCNS) (kontrak ditandatangani pada 10 Ogos 2018)	Combat Management System (CMS) SETIS, DCNS	€ 269,156,522	2,034,177,282.00
3.	Kongsberg Defence System (kontrak ditandatangani pada 28 Mac 2019)	SSM Launching System	€ 19,980,000	180,216,697.32
Kontrak Belum Ditandatangani				
1.	MTU Services (M) Sdn. Bhd.	Main Propulsion System	-	732,634,327.00
2.	Renk Aktiengesellschaft, Germany	Gearbox	€ 20,500,000	83,210,101.76
3.	Wartsila SAM Electronics GMBH. Germany	Shafting and Controllable Pitch Propeller (CPP)	€ 79,060,995	413,590,500.00
4.	iXBlue SAS, France	Digital Electronic Chart Operation Plot (DECOP)	€ 15,079,200	73,152,749.66
5.	MARSS S.A.M, Monaco	Passive Surveillance System (PSS)	USD21,500,000	110,336,229.00
6.	Axima Concept SA, France	Heating, Ventilation & Air Conditioning System – Full Package	€ 49,400,000	388,328,636.00
7.	Schoenrock Hydraulik Marine Systems GmbH	Special Doors	€ 15,489,800	91,830,649.50
8.	Rolls-Royce Power Engineering PLC., United Kingdom	Steering Gear System	GBP 11,700,000	205,304,164.80
9.	Rohde & Schwarz (M) Sdn. Bhd	Communication Electronic Support Measure (CESM)	-	323,405,389.50
10.	Thales Nederlands BV, The Netherlands	Main Surveillance Radar (MSR)	-	215,706,132.00
11.	Thales Systemes Aeroportes, The Netherlands	Radar Electronic Support Measure (RESM)	€ 16,957,500.00	66,807,319.50
12.	Thales Underwater System, France	Towed Array Sonar (TAS)	-	329,928,889.50
13.	BAE Systems Bofors AB, Sweden	Medium Caliber Gun (MCG)	SEK 375,000,000.00	215015738.50
14.	J+S Limited, United Kingdom	Torpedo Launching System (TLS)	GBP 21,423,000.00	177,700,644.00
15.	MSI Defence Systems Limited, England	Small Caliber Gun (SCG)	GBP 17,290,916.00	102,548,660.00
16.	MBDA France SAS, France	SAM Launching System	€ 63,078,474.00	284,505,849.00
17.	Rheinmetall Air Defence AG, Switzerland	Fire Control Radar & Electro Optical Tracking System	-	625,627,044.00
JUMLAH				4,439,633,023.72

Sumber: Dokumen BSN * JIS – Jawatankuasa Program Industry Collaboration (IC), Bahagian Industri Pertahanan, MIDNEF

TERBUKA

TERBUKA

TERMINA

SULIT

TERBUKA

**DISEDIAKAN OLEH:
JAWATANKUASA SIASATAN TADBIR URUS,
PEROLEHAN DAN KEWANGAN KERAJAAN (JKSTUPKK)
JABATAN PERDANA MENTERI**

SULIT